

ΜΕ ΤΟ ΔΙΚΗΓΟΡΟ

ΔΗΜΗΤΡΗΣ ΑΝΑΣΤΑΣΟΠΟΥΛΟΣ

Οι νέες διατάξεις του Ποινικού Κώδικα σύμφωνα με τον Ν. 5090/2024

ΣΥΓΚΡΙΤΙΚΟΣ ΠΙΝΑΚΑΣ ΜΕ ΟΛΕΣ ΤΙΣ ΑΛΛΑΓΕΣ

- Όλες οι αλλαγές ανά διάταξη
- Παράθεση σε κάθε διάταξη του σχετικού αποσπάσματος της αιτιολογικής έκθεσης
- Παράθεση ανά διάταξη της έναρξης ισχύος της

ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ: ΔΗΜΗΤΡΗΣ ΑΝΑΣΤΑΣΟΠΟΥΛΟΣ

ΕΛΕΝΗ ΠΟΛΥΖΩΗ - ΝΙΚΟΣ ΒΕΑΖΟΓΛΟΥ

Αγαπητοί συνάδελφοι

Ο Νόμος 5090/2024 (ΦΕΚ Α 30/24.2.2024) που ψηφίστηκε στις 22-2-2024 αποτελεί την 7^η κατά σειρά παρέμβαση στις διατάξεις του Ποινικού Κώδικα και του Κώδικα Ποινικής Δικονομίας από το 2019.

Για το λόγο αυτό κρίναμε σκόπιμο να συντάξουμε έναν πίνακα με όλες τις νέες αλλαγές που έγιναν στα δύο αυτά νομοθετήματα προκειμένου να διευκολύνουμε τους συναδέλφους μας.

Ο παρών οδηγός περιέχει συγκριτικούς πίνακες με τις παλιές και τις νέες διατάξεις του **Ποινικού Κώδικα**, το απόσπασμα της αιτιολογικής έκθεσης που τις αφορά αλλά και την ημερομηνία έναρξης της ισχύος τους για καθεμιά ξεχωριστά.

Ευελπιστούμε ότι θα αποτελέσει ένα χρήσιμο εργαλείο για όλους μας.

Συναδελφικά,

Δημήτρης Αναστασόπουλος

ΠΟΙΝΙΚΟΣ ΚΩΔΙΚΑΣ

ΝΕΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ	ΠΡΟΓΕΝΕΣΤΕΡΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ
----------------	-------------------------

Άρθρο 5 παρ. 2: Δικαιοδοσία επί εγκλημάτων σε πλοία ή αεροσκάφη που φέρουν την ελληνική σημαία

Οι ελληνικοί ποινικοί νόμοι εφαρμόζονται σε πράξεις που τελούνται σε πλοία που φέρουν την ελληνική σημαία ή αεροσκάφη που έχουν την ελληνική εθνικότητα **ανεξάρτητα από το δικαίω του τόπου τέλεσης αυτών.**

Πλοία ή αεροσκάφη ελληνικά θεωρούνται έδαφος της επικράτειας οπουδήποτε και αν βρίσκονται, εκτός αν σύμφωνα με το διεθνές δίκαιο υπόκεινται σε αλλοδαπό νόμο.

Αιτιολογική έκθεση

Η τροποποίηση της εν λόγω διάταξης κρίθηκε αναγκαία για τη θεμελίωση της δικαιοδοσίας εγκλήματος που έλαβε χώρα σε πλοίο ή αεροσκάφος φέρον την ελληνική σημαία, προς εναρμόνιση με τη θεωρία της εθνικότητας του πλοίου που εφαρμόζεται σε Αγγλία, Καναδά, Αυστραλία, ΗΠΑ, Ινδία, Ολλανδία, Γαλλία, Γερμανία, Ισπανία κ.λπ. (βλ. συγκεκριμένα άρθρο 4 Γερμανικού Ποινικού Κώδικα και παρ. 3 άρθρου 113 Γαλλικού Ποινικού Κώδικα). Αποτελεί γενικώς παραδεδομένο κανόνα δικαίου σύμφωνα με την παρ. 1 του άρθρου 28 του Συντάγματος. Η προτεινόμενη διάταξη είναι εναρμονισμένη με τα οριζόμενα στη σύμβαση για το δίκαιο της θάλασσας (κυρώθηκε με τον ν. 2321/1995, Α' 136, και ιδίως με τα άρθρα 91-94). Με την προτεινόμενη ρύθμιση αποσαφηνίζονται ρητά όσα δέχτηκαν οι υπ' αρ. ΑΠ 186/1967 και ΑΠ 537/1979 αποφάσεις **και αποφεύγεται η ατιμωρησία πράξεων για τις οποίες το κράτος στο οποίο ελλιμενίζεται το ελληνικό πλοίο δεν τις θεωρεί ατιμώρητες** (π.χ. διαγαμία, εγκλήματα περί τη γενετήσια ελευθερία, εξύβριση, συκοφαντική δυσφήμιση) καθώς δεν απαιτείται πλέον να υπάρχει διττό αξιόποινο. Σημειώνεται, επίσης, ότι το εν λόγω άρθρο αφορά μόνο σε εμπορικά πλοία και αεροσκάφη, καθόσον για τα αντίστοιχα ελληνικά πολεμικά πλοία εφαρμόζεται η ειδική διάταξη του άρθρου 2 του Στρατιωτικού Ποινικού Κώδικα (ν. 2287/1995, Α' 20).

Έναρξη ισχύος: 1^η Μαΐου 2024

Άρθρο 8 - Εγκλήματα στην αλλοδαπή που τιμωρούνται πάντοτε κατά τους ελληνικούς νόμους

Οι ελληνικοί ποινικοί νόμοι εφαρμόζονται σε ημεδαπούς και αλλοδαπούς, ανεξάρτητα από τους νόμους του τόπου τέλεσης, για τις εξής

πράξεις που τελέστηκαν στην αλλοδαπή:

α) εσχάτη προδοσία ή προσβολές της διεθνούς υπόστασης της Χώρας σε βάρος του ελληνικού κράτους,

β) εγκλήματα που αφορούν τη στρατιωτική υπηρεσία και την υποχρέωση στράτευσης στην Ελλάδα,

γ) αξιόποινη πράξη που τέλεσαν ως υπάλληλοι του ελληνικού κράτους, ή οργάνου ή οργανισμού της Ευρωπαϊκής Ένωσης που έχει την έδρα του στην Ελλάδα,

δ) δα) πράξη που στρέφεται εναντίον υπαλλήλου του ελληνικού κράτους ή Έλληνα υπαλλήλου οργάνου ή οργανισμού της Ευρωπαϊκής Ένωσης ή **δημόσιου διεθνούς ή υπερεθνικού οργανισμού ή φορέα** ή απευθύνεται προς αυτούς, εφόσον τελείται κατά την άσκηση της υπηρεσίας τους ή σε σχέση με την άσκηση των καθηκόντων τους, **δβ) δωροδοκία προσώπου που ασκεί δημόσιο λειτούργημα ή υπηρεσία για ξένη χώρα,**

ε) ψευδή κατάθεση σε διαδικασία που εκκρεμεί στις ελληνικές αρχές,

στ) τρομοκρατικές πράξεις,

ζ) πειρατεία,

η) εγκλήματα σχετικά με το νόμισμα και τα μέσα πληρωμής πλην των μετρητών,

θ) παράνομη εμπορία ναρκωτικών,

ι) εμπορία ανθρώπων,

ια) κάθε άλλο έγκλημα, για το οποίο ειδικές διατάξεις ή διεθνείς συμβάσεις υπογραμμένες και επικυρωμένες από το ελληνικό κράτος

Οι ελληνικοί ποινικοί νόμοι εφαρμόζονται σε ημεδαπούς και αλλοδαπούς, ανεξάρτητα από τους νόμους του τόπου τέλεσης, για τις εξής

πράξεις που τελέστηκαν στην αλλοδαπή:

α) εσχάτη προδοσία ή προσβολές της διεθνούς υπόστασης της Χώρας σε βάρος του ελληνικού κράτους,

β) εγκλήματα που αφορούν τη στρατιωτική υπηρεσία και την υποχρέωση στράτευσης στην Ελλάδα,

γ) αξιόποινη πράξη που τέλεσαν ως υπάλληλοι του ελληνικού κράτους, ή οργάνου ή οργανισμού της Ευρωπαϊκής Ένωσης που έχει την έδρα του στην Ελλάδα,

δ) πράξη που στρέφεται εναντίον υπαλλήλου του ελληνικού κράτους ή Έλληνα υπαλλήλου οργάνου ή οργανισμού της Ευρωπαϊκής Ένωσης ή απευθύνεται προς αυτούς, εφόσον τελείται κατά την άσκηση της υπηρεσίας τους ή σε σχέση με την άσκηση των καθηκόντων τους,

ε) ψευδή κατάθεση σε διαδικασία που εκκρεμεί στις ελληνικές αρχές,

στ) τρομοκρατικές πράξεις,

ζ) πειρατεία,

η) εγκλήματα σχετικά με το νόμισμα και τα μέσα πληρωμής πλην των μετρητών,

θ) παράνομη εμπορία ναρκωτικών,

ι) εμπορία ανθρώπων,

ια) κάθε άλλο έγκλημα, για το οποίο ειδικές διατάξεις ή διεθνείς συμβάσεις υπογραμμένες και επικυρωμένες από το ελληνικό κράτος προβλέπουν την εφαρμογή των ελληνικών ποινικών νόμων.

προβλέπουν την εφαρμογή των ελληνικών ποινικών νόμων.

Αιτιολογική έκθεση

Η προσθήκη στις περιπτώσεις εγκλημάτων στην αλλοδαπή που τιμωρούνται πάντοτε κατά τους ελληνικούς νόμους και του εγκλήματος της δωροδοκίας προσώπου που ασκεί δημόσιο λειτούργημα ή υπηρεσία για ξένη χώρα, κρίθηκε επιβεβλημένη προκειμένου να αντιμετωπιστεί αποτελεσματικότερα σύμφωνα με την αρχή της παγκόσμιας δικαιοσύνης από τους ελληνικούς ποινικούς νόμους και σε εναρμόνιση με τις συστάσεις του ΟΟΣΑ η περιγραφόμενη πράξη διαφθοράς αλλοδαπών αξιωματούχων, ανεξάρτητα από την τιμώρησή της από τους νόμους της χώρας στην οποία τελέστηκε και κατά παρέκκλιση των προϋποθέσεων του άρθρου 6 του Ποινικού Κώδικα. Παράλληλα, με προσθήκη στην πρώτη υποπερίπτωση, κάθε δημόσιου διεθνούς ή υπερεθνικού οργανισμού, διευρύνεται το πεδίο των φορέων άσκησης δημόσιας λειτουργίας ή υπηρεσίας, πλέον των προβλεπομένων, οργάνου ή οργανισμού της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Κατά αυτόν τον τρόπο επιτυγχάνεται και εναρμόνιση και με τη σύσταση 5c του ΟΟΣΑ για τη χώρα μας (ΟΟΣΑ Εφαρμογή της Σύμβασης κατά της Δωροδοκίας του ΟΟΣΑ, 4ος κύκλος 2022, διαθέσιμη σε: <https://www.oecd.org/corruption/greece-oecdantibriberyconvention.htm>, σελ.68.

Έναρξη ισχύος: 23^η Φεβρουαρίου 2024

Άρθρο 47 - Άμεσος και απλός συνεργός (Προηγ. - Συνεργός)

Όποιος, εκτός από την περίπτωση της παρ. 1 του άρθρου 46, με πρόθεση παρέχει άμεση συνδρομή στον δράστη κατά τη διάρκεια αυτής της πράξης και στην εκτέλεση της κύριας πράξης τιμωρείται με την ποινή του αυτουργού. Αν, εκτός της περίπτωσης του πρώτου εδαφίου, παρέχει με πρόθεση σε άλλον οποιαδήποτε συνδρομή πριν από την τέλεση ή κατά την τέλεση της άδικης πράξης που διέπραξε, τιμωρείται ως συνεργός με ποινή ελαττωμένη (άρθρο 83).

Όποιος, εκτός από την περίπτωση της παραγράφου 1 του προηγούμενου άρθρου, πρόσφερε με πρόθεση σε άλλον οποιαδήποτε συνδρομή πριν από την τέλεση ή κατά την τέλεση της άδικης πράξης που διέπραξε, τιμωρείται με μειωμένη ποινή (άρθρο 83). Το δικαστήριο μπορεί να επιβάλει την ποινή του αυτουργού, αν ο υπαίτιος προσφέρει άμεση συνδρομή κατά την τέλεση και στην εκτέλεση της πράξης, θέτοντας το αντικείμενο της προσβολής στη διάθεση του φυσικού αυτουργού.

Αιτιολογική έκθεση

Η εν λόγω νομοθετική τροποποίηση του άρθρου 47 του Ποινικού Κώδικα κρίθηκε επιβεβλημένη προκειμένου, να αμβλυνθούν αδιέξοδα που η δικαστηριακή πρακτική έχει αναδείξει, σε σχέση με την ποινική αντιμετώπιση περιπτώσεων άμεσης συνέργειας (ειδικά επί εγκλημάτων βαριάς εγκληματικότητας με ποινική και κοινωνική απαξία εφάμιλλη της πράξης του φυσικού αυτουργού) που δεν καλύπτονται από το ρυθμιστικό πεδίο της διάταξης. Λόγου χάρη, το παράδειγμα του συνεργού που φωτίζει το

χρηματοκιβώτιο επικουρώντας αποφασιστικά τον διαρρήκτη κατά την εκτέλεση της πράξης, χωρίς ωστόσο να θέτει το κλοπιμαίο στη διάθεση του αυτουργού, ως προϋπόθεση υπαγωγής της συμπεριφοράς του στην περίπτωση της άμεσης συνέργειας του υφιστάμενου πλαισίου, για την οποία δυνητικά το δικαστήριο επιβάλλει πλήρη και όχι μειωμένη ποινή. Με την προτεινόμενη διάταξη, η οποία έχει ταυτόσημη διατύπωση με εκείνη του προισχύσαντος Ποινικού Κώδικα, άμεση συνέργεια που δυνητικά επισύρει ποινή ισοδύναμη με την επαπειλούμενη για την πράξη του αυτουργού, είναι κάθε παροχή της αναγκαίας και άμεσης συνδρομής κατά τη διάρκεια της πράξης και στην εκτέλεση της κύριας πράξης, χωρίς την οποία να μην είναι με βεβαιότητα δυνατή η διάπραξη από τον αυτουργό του εγκλήματος, υπό τις συγκεκριμένες περιστάσεις. Οποιαδήποτε συνδρομή πριν από την τέλεση ή κατά την τέλεση της άδικης πράξης, που δεν φέρει τα ανωτέρω χαρακτηριστικά, υπάγεται στις περιπτώσεις της απλής συνέργειας για την οποία υποχρεωτικά επιβάλλεται ελαττωμένη ποινή κατά τους ορισμούς του άρθρου 83.

Έναρξη ισχύος: 1^η Μαΐου 2024

Άρθρο 52, παρ.2 – Κάθειρξη

Η διάρκεια της πρόσκαιρης κάθειρξης **δεν υπερβαίνει τα είκοσι (20) έτη** ούτε είναι κατώτερη των πέντε (5) ετών.

Η διάρκεια της πρόσκαιρης κάθειρξης δεν υπερβαίνει τα δεκαπέντε έτη ούτε είναι κατώτερη των πέντε ετών.

Αιτιολογική έκθεση

Η προτεινόμενη νομοθετική ρύθμιση, δηλαδή η προσαύξηση του ανωτάτου ορίου πρόσκαιρης κάθειρξης από τα δεκαπέντε (15) στα είκοσι (20) έτη, αποσκοπεί στο να προσδώσει στο δικαστήριο ευρύτερο πεδίο επιβολής ποινής πρόσκαιρης κάθειρξης, στις περιπτώσεις εκείνες των σοβαρών κακουργημάτων μείζονος ποινικής και κοινωνικής απαξίας με προβλεπόμενη ποινή κάθειρξης, όπου το δικαστήριο με βάση τα αποδεικτικά στοιχεία κρίνει πως το υφιστάμενο πλαίσιο ποινής (μέχρι 15 έτη), σε συνδυασμό με τη βαρύτητα και την κοινωνική επικινδυνότητα της πράξης αλλά και τις ευεργετικές διατάξεις της υφ' όρον απόλυσης, δεν επαρκούν για την εξυπηρέτηση των αρχών της γενικής και ειδικής πρόληψης και του σωφρονιστικού χαρακτήρα της ποινής. Εξάλλου, η μέγιστη διάρκεια της πρόσκαιρης κάθειρξης των είκοσι (20) ετών συμπαρασύρει αναλόγως και την ποσόστωση ποινής που απαιτεί η διάταξη του άρθρου 105B ΠΚ για τη θεμελίωση δικαιώματος υφ' όρον απόλυσης.

Έναρξη ισχύος: 1^η Μαΐου 2024

Άρθρο 54 - Περιορισμός σε ειδικό κατάσταση κράτησης νέων

Η διάρκεια του περιορισμού σε ειδικό κατάσταση κράτησης νέων δεν υπερβαίνει τα πέντε έτη ούτε είναι κατώτερη των έξι μηνών, αν για την πράξη που τελέστηκε ο νόμος απειλεί κάθειρξη ως δέκα έτη. Αν η απειλούμενη κάθειρξη είναι ισόβια ή

Η διάρκεια του περιορισμού σε ειδικό κατάσταση κράτησης νέων δεν υπερβαίνει τα πέντε (5) έτη ούτε είναι κατώτερη των έξι (6) μηνών, αν για την πράξη που τελέστηκε ο νόμος απειλεί κάθειρξη ως δέκα (10) έτη. Αν η απειλούμενη κάθειρξη είναι ισόβια ή

πρόσκαιρη ανώτερη από αυτήν του προηγούμενου εδαφίου, η διάρκεια του περιορισμού σε ειδικό κατάστημα κράτησης **δεν υπερβαίνει τα δέκα (10) έτη** ούτε είναι κατώτερη από δύο.

πρόσκαιρη ανώτερη από αυτήν του προηγούμενου εδαφίου, η διάρκεια του περιορισμού σε ειδικό κατάστημα κράτησης δεν υπερβαίνει τα οκτώ έτη ούτε είναι κατώτερη από δύο.

Αιτιολογική έκθεση

Η τροποποίηση της διάταξης του άρθρου 54 με την αύξηση του ανωτάτου ορίου περιορισμού σε ειδικό κατάστημα κράτησης νέων επί εγκλημάτων που επαπειλούνται με ποινή ισόβιας κάθειρξης ή πρόσκαιρης ανώτερης των δέκα ετών, γίνεται για λόγους νομοτεχνικής συνέπειας και αναλογικότητας με τις τροποποιούμενες με το παρόν νομοσχέδιο διατάξεις των άρθρων 52 και 94 ΠΚ αντίστοιχα, που αυξάνουν το μέγιστο όριο της πρόσκαιρης κάθειρξης από το δεκαπέντε στα είκοσι έτη και το μέγιστο όριο της συνολικής ποινής κάθειρξης από τα είκοσι στα είκοσι πέντε έτη και φυλάκισης από τα οκτώ στα δέκα έτη αντίστοιχα σε συνδυασμό με το άρθρο 18 του Ποινικού Κώδικα.

Έναρξη ισχύος: 1^η Μαΐου 2024

Άρθρο 57 - Χρηματική ποινή

1. - Καταργείται -

2. Αν δεν ορίζεται διαφορετικά σε ειδικές διατάξεις, η χρηματική ποινή δεν μπορεί να είναι: α) κατώτερη από τριακόσια (300) ευρώ και ανώτερη από σαράντα χιλιάδες (40.000) ευρώ για πλημμελήματα, β) κατώτερη από πέντε χιλιάδες (5.000) ευρώ και ανώτερη από εκατόν είκοσι χιλιάδες (120.000) ευρώ για κακουργήματα.

3-Καταργείται-

4. Με τον θάνατο του καταδικασθέντος διαγράφεται η χρηματική ποινή. Σε καμία περίπτωση δεν εκτελείται εναντίον των κληρονόμων του.

1. Η χρηματική ποινή προσδιορίζεται σε ημερήσιες μονάδες.

2. Αν δεν ορίζεται διαφορετικά σε ειδικές διατάξεις, η χρηματική ποινή δεν μπορεί να είναι ανώτερη: α) από ενενήντα ημερήσιες μονάδες όταν απειλείται ως μόνη κύρια ποινή ή διαζευκτικά με ποινή παροχής κοινωφελούς εργασίας, β) από εκατόν ογδόντα ημερήσιες μονάδες όταν απειλείται διαζευκτικά με ποινή στερητική της ελευθερίας και γ) από τριακόσιες εξήντα ημερήσιες μονάδες όταν απειλείται αθροιστικά με ποινή στερητική της ελευθερίας.

3. Αν δεν ορίζεται διαφορετικά σε ειδικές διατάξεις, το ύψος κάθε ημερήσιας μονάδας δεν μπορεί να είναι κατώτερο από ένα ευρώ ούτε ανώτερο από εκατό ευρώ.

4. Με τον θάνατο του καταδικασθέντος διαγράφεται η χρηματική ποινή. Σε καμία περίπτωση δεν εκτελείται εναντίον των κληρονόμων του.

Αιτιολογική έκθεση

Με τις τροποποιήσεις στο άρθρο 57 του Ποινικού Κώδικα, καταργείται ο τρόπος υπολογισμού της χρηματικής ποινής σε ημερήσιες μονάδες και επανέρχεται η απευθείας επιμέτρηση του ύψους της χρηματικής ποινής σε χρήμα, με τη διάκριση του ύψους μεταξύ πλημμελημάτων [τριακοσίων (300) - σαράντα χιλιάδες ευρώ (40.000 ευρώ)] και κακουργημάτων [πέντε χιλιάδες (5.000) – εκατόν είκοσι χιλιάδες (120.000) ευρώ]. Η μεταβατική διάταξη του άρθρου 132 του παρόντος σε συνδυασμό με το άρθρο 465 ΠΚ ρυθμίζει τον τρόπο υπολογισμού για τις προβλεπόμενες χρηματικές ποινές στους ειδικούς ποινικούς νόμους. Η κατάργηση του υπολογισμού της χρηματικής ποινής σε ημερήσιες μονάδες, κρίθηκε επιβεβλημένη καθώς: α) ο πολύπλοκος τρόπος αποτίμησης του ύψους της χρηματικής ποινής σε ημερήσιες μονάδες προκαλούσε σοβαρή δυσχέρεια και άσκοπη καθυστέρηση ολοκλήρωσης της δίκης κατά την απαγγελία απόφασης, β) προκαλούσε βλαπτικές για την ομοιογένεια της δικαστικής κρίσης διαφοροποιήσεις για τις περιπτώσεις εγκλημάτων των ειδικών νόμων που ο νομοθέτης εξακολουθεί να προβλέπει τη χρηματική ποινή σε χρήμα ακόμα και μετά την έναρξη ισχύος του ν. 4619/2019, γ) μετά από την κατάργηση της υποκατάστατης κύρωσης σε στερητική της ελευθερίας ποινή σε περίπτωση μη πληρωμής της χρηματικής ποινής, με το άρθρο 4 του ν. 4855/2021 (Α' 215) που τροποποίησε το άρθρο 80 του Ποινικού Κώδικα και την επαναφορά της δυνατότητας απότισης της χρηματικής ποινής δια της βεβαίωσής της στο δημόσιο ταμείο δεν υπάρχει πλέον κανένα δικαιοπολιτικό ή συστηματικό επιχείρημα που δικαιολογεί την παραμονή του εν λόγω τρόπου υπολογισμού ο οποίος είναι παρωχημένος.

Έναρξη ισχύος: 1^η Μαΐου 2024

Άρθρο 69 - Μέτρα Ασφαλείας - Γενική διάταξη

Μέτρα ασφαλείας, εκτός από τα προβλεπόμενα στα άρθρα 122 και 123, είναι: α) τα μέτρα θεραπείας ατόμων με ψυχική ή διανοητική διαταραχή, β) η δήμευση κατά το άρθρο 76 και γ) η απέλαση αλλοδαπού.

Μέτρα ασφαλείας, εκτός από τα προβλεπόμενα στα άρθρα 122 και 123, είναι: α) τα μέτρα θεραπείας ατόμων με ψυχική ή διανοητική διαταραχή και β) η δήμευση κατά το άρθρο 76.

Αιτιολογική έκθεση

Με την προσθήκη στην εν λόγω διάταξη επαναφέρεται μεταξύ των μέτρων ασφαλείας του άρθρου 69 η απέλαση όπως περιγράφεται στο νέο άρθρο 72 του Ποινικού Κώδικα.

Έναρξη ισχύος: 1^η Ιουλίου 2024

Άρθρο 72 - Απέλαση αλλοδαπού

1. Με την επιφύλαξη των σχετικών διατάξεων που περιλαμβάνονται σε διεθνείς συμβάσεις που έχουν κυρωθεί από τη χώρα, το δικαστήριο, ανεξάρτητα από τυχόν συντρέχουσα διοικητική διαδικασία σύμφωνα

με τις ισχύουσες διατάξεις της νομοθεσίας περί αλλοδαπών, μπορεί να διατάξει την απέλαση κάθε αλλοδαπού (πολίτη τρίτης χώρας ή κράτους μέλους της Ε.Ε.) που καταδικάστηκε σε κάθειρξη, εάν κρίνει ότι η παραμονή του στη χώρα δεν συμβιβάζεται προς τους όρους της κοινωνικής συμβίωσης, λαμβάνοντας υπόψη ιδίως το είδος του εγκλήματος για το οποίο καταδικάστηκε, τον βαθμό της υπαιτιότητάς του, τις ειδικές συνθήκες τέλεσης της πράξης, τις συνέπειες αυτής, τον χρόνο παραμονής του στο ελληνικό έδαφος, τη νομιμότητα ή μη της παραμονής του, την εν γένει συμπεριφορά, τον επαγγελματικό προσανατολισμό, την ύπαρξη οικογένειας και γενικότερα τον βαθμό ένταξης αυτού στην ελληνική κοινωνία, καθώς και τον βαθμό επικινδυνότητας για τη δημόσια ασφάλεια. Ειδικά για τους πολίτες κράτους μέλους της Ε.Ε. που έχουν αποδεδειγμένα μόνιμη διαμονή στην ελληνική επικράτεια τουλάχιστον για πέντε (5) έτη, πριν από την τέλεση της πράξης, απέλαση μπορεί να επιβληθεί αν καταδικάστηκαν σε ποινή κάθειρξης τουλάχιστον έξι (6) ετών για τις αξιόποινες πράξεις του δεύτερου εδαφίου της παρ. 6 του άρθρου 105B ή για τη διακεκριμένη κλοπή του άρθρου 374 και μόνο όταν συντρέχουν και αιτιολογούνται ειδικώς στην απόφαση σοβαροί και επιτακτικοί λόγοι δημοσίας ασφάλειας. Η απέλαση εκτελείται αμέσως μετά την έκτιση της ποινής ή την απόλυση από τις φυλακές. 2. Το δικαστήριο μπορεί, επίσης, να διατάξει την απέλαση από τη χώρα κάθε αλλοδαπού στον οποίο επιβλήθηκε μέτρο ασφάλειας των άρθρων 69Α, 70 και 71. Σε αυτήν την περίπτωση, η απέλαση μπορεί να διαταχθεί σε αντικατάσταση αυτών των μέτρων. 3. Το δικαστήριο που αποφασίζει την απέλαση του αλλοδαπού δράστη επιβάλλει σε αυτόν απαγόρευση επανεισόδου του στη χώρα για χρονικό διάστημα τουλάχιστον δέκα (10) ετών αν είναι πολίτης τρίτης χώρας και τουλάχιστον πέντε (5) ετών αν είναι πολίτης

κράτους μέλους της Ε.Ε.. Το συμβούλιο πλημμελειοδικών του τόπου του δικαστηρίου που επέβαλε την απέλαση, για εξαιρετικούς λόγους που αιτιολογούνται ειδικά και ύστερα από γνώμη της αρμόδιας αστυνομικής αρχής, μπορεί να επιτρέψει, για συγκεκριμένη διάρκεια ή επ' αόριστον, την επιστροφή του αλλοδαπού στη χώρα και πριν από την παρέλευση των ανωτέρω χρονικών διαστημάτων. Νέα αίτηση του αλλοδαπού για επιστροφή μπορεί να υποβληθεί μόνο μετά την πάροδο ενός (1) έτους από την απόρριψη της προηγούμενης. 4. α. Η απέλαση εκτελείται με ενέργειες των αρμόδιων αστυνομικών αρχών, σύμφωνα με την οικεία νομοθεσία περί αλλοδαπών, καθώς και τους κανόνες του διεθνούς και του ενωσιακού δικαίου. Πέντε (5) μήνες πριν από τη συμπλήρωση του χρόνου για την υφ' όρον απόλυση του κρατούμενου, ο διευθυντής του καταστήματος κράτησης υποχρεούται να ενημερώσει σχετικά τον εισαγγελέα πλημμελειοδικών του τόπου κράτησης, ώστε ο τελευταίος να 12 παραγγείλει αμέσως στην αρμόδια αστυνομική αρχή τη διερεύνηση του εφικτού της απέλασης και την προετοιμασία για την υλοποίησή της. Τουλάχιστον έναν (1) μήνα πριν από τη συμπλήρωση του χρόνου για την υφ' όρον απόλυση, η αρμόδια αστυνομική αρχή αναφέρει, με αιτιολογημένη έκθεσή της, στον εισαγγελέα του τόπου κράτησης εάν η απέλαση είναι εφικτή. Αν η απέλαση είναι εφικτή, εκτελείται αμέσως μετά την υφ' όρον απόλυση ή την έκτιση της ποινής του κρατουμένου. Με αιτιολογημένη διάταξη του εισαγγελέα πλημμελειοδικών του τόπου κράτησης, η κράτηση μπορεί να παραταθεί για έναν (1) μήνα μόνο από τον χρόνο της υφ' όρον απόλυσης ή έκτισης της ποινής, εφόσον η διαδικασία απέλασης έχει ξεκινήσει και πρόκειται να εκτελεστεί μέσα σε αυτό το χρονικό διάστημα. Μετά την παρέλευση του χρόνου αυτού και εφόσον η απέλαση δεν έχει πραγματοποιηθεί,

με διάταξη του εισαγγελέα πλημμελειοδικών του τόπου κράτησης, αναστέλλεται υποχρεωτικά η απέλαση του αλλοδαπού, τού επιβάλλονται ιδίως οι όροι που προβλέπονται στην παρ. 2 του άρθρου 106 και ο κρατούμενος απολύεται αμέσως. β. Αν ο αλλοδαπός παρεμποδίζει την προετοιμασία της απομάκρυνσής του αρνούμενος να συνεργαστεί με τις αρχές και να αποκαλύψει τα πραγματικά του στοιχεία, ο εισαγγελέας πλημμελειοδικών του τόπου κράτησης μπορεί να παρατείνει την κράτησή του μέχρι και τρεις (3) μήνες από τον χρόνο της υφ' όρον απόλυσης ή έκτισης της ποινής. Στην περίπτωση αυτή, όπως και στην περ. α', ο αλλοδαπός παραμένει μέχρι την εκτέλεση της απέλασής του σε ειδικό χώρο του καταστήματος κράτησης ή του θεραπευτικού καταστήματος ή σε ειδικό χώρο των αστυνομικών αρχών που δημιουργούνται για τον σκοπό αυτόν, με εντολή του εισαγγελέα πλημμελειοδικών του τόπου κράτησης. Κατά της εισαγγελικής διάταξης που παρατείνει την κράτηση, ο κρατούμενος μπορεί να υποβάλει προσφυγή, για την οποία αποφαινεται αμετάκλητα ο αρμόδιος εισαγγελέας εφετών μέσα σε προθεσμία δεκαπέντε (15) ημερών. Μετά από την παρέλευση του τριμήνου, με διάταξη του εισαγγελέα πλημμελειοδικών του τόπου κράτησης αναστέλλεται υποχρεωτικά η απέλαση του αλλοδαπού, τού επιβάλλονται ιδίως οι όροι που προβλέπονται στην παρ. 2 του άρθρου 106 και ο κρατούμενος απολύεται αμέσως. γ. Όταν η απέλαση καταστεί εφικτή κατά την αιτιολογημένη γνώμη της αστυνομικής αρχής, η απόφαση της αναστολής αυτής ανακαλείται με την ίδια διαδικασία που εκδόθηκε και διατάσσεται η κράτηση του αλλοδαπού για την πραγματοποίηση της απέλασης για χρονικό διάστημα το πολύ δεκαπέντε (15) ημερών. 5. Εάν, σύμφωνα με την αιτιολογημένη έκθεση της αστυνομικής αρχής κατά την περ. α' της παρ. 4, η απέλαση δεν είναι εφικτή για οποιονδήποτε λόγο και ιδίως

επειδή: α) ο αλλοδαπός είναι ανιθαγενής ή ζητεί διεθνή προστασία ή απολαμβάνει διεθνή προστασία, ή β) δεν λειτουργεί ή δεν συνεργάζεται η προξενική αρχή της χώρας καταγωγής του ή γ) η χώρα του δεν συνιστά ασφαλή προορισμό ή τυχόν επιστροφή συνιστά παραβίαση του άρθρου 3 της Ευρωπαϊκής Σύμβασης των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου ή δ) δεν τον δέχεται η χώρα καταγωγής του, τότε, μετά την υφ' όρον απόλυση ή την έκτιση ποινής, ο εισαγγελέας πλημμελειοδικών του τόπου κράτησης αναστέλλει υποχρεωτικά με διάταξή του την απέλαση, επιβάλλει ιδίως τους όρους που προβλέπονται στην παρ. 2 του άρθρου 106 ή ορισμένους από αυτούς και ο κρατούμενος απολύεται αμέσως. Όταν η απέλαση καταστεί εφικτή, εφαρμόζεται αναλόγως η περ. γ' της παρ. 4. 6. Αυτός που παραβιάζει τον όρο ή τους όρους που του έχουν επιβληθεί από τον εισαγγελέα πλημμελειοδικών κατά την αναστολή της απέλασης, τιμωρείται με την ποινή της παρ. 1 του άρθρου 182.

Αιτιολογική έκθεση

Η επαναφορά του μέτρου ασφαλείας της δικαστικής απέλασης κρίθηκε σκόπιμη, καθώς η υφιστάμενη διοικητική διαδικασία απέλασης, σύμφωνα με τον Κώδικα Μετανάστευσης (ν. 5038/2023, Α' 81), δεν καλύπτει επαρκώς το κενό που δημιουργήθηκε μετά από την κατάργησή της με τον ν. 4619/2019 (Α' 95). Και τούτο, διότι αφενός μεν η διαδικασία της διοικητικής απέλασης για λόγους δημοσίας τάξης ή ασφάλειας, ως προβλέπεται στον Κώδικα Μετανάστευσης, ευχερώς δύναται να αναχαιτισθεί μέσω ενδίκων μέσων και βοηθημάτων ενώπιον διοικητικών δικαστηρίων, αφετέρου δε, στις περιπτώσεις που συντρέχουν οι προϋποθέσεις εφαρμογής της, κατά τον χρόνο δοκιμασίας μετά από την υφ' όρον απόλυση του καταδικασθέντος, δεν δύναται να εκτελεστεί καθώς ο απολυόμενος παραμένει κατά τον χρόνο δοκιμασίας εντός της ελληνικής επικράτειας χωρίς να έχει κοινωνικούς ή οικογενειακούς δεσμούς, ή οποιοδήποτε έρεισμα διαμονής, υποχρεούμενος να τηρήσει τους περιοριστικούς όρους μεταξύ των οποίων και η εκ του νόμου απαγόρευση αποδημίας (ν. 2475/1920, «7 Σεπτ. 1920 Περί μεταναστεύσεως και αποδημίας»). Με την προτεινόμενη διάταξη, το δικαστήριο μπορεί να διατάξει την απέλαση κάθε αλλοδαπού (πολίτη τρίτης χώρας ή χώρας μέλους Ε.Ε.) που καταδικάσθηκε σε πρόσκαιρη κάθειρξη. Για την απέλαση των πολιτών της Ευρωπαϊκής Ένωσης που έχουν αποδεδειγμένα μόνιμη διαμονή στην ελληνική επικράτεια τουλάχιστον για πέντε (5) έτη πριν από την τέλεση της πράξης προβλέπονται αυστηρότερες προϋποθέσεις, θεμελιωμένες στην αρχή της αναλογικότητας καθώς το μέτρο ενδέχεται να βλάψει σοβαρά πρόσωπα τα οποία, κάνοντας χρήση των δικαιωμάτων και των θεμελιωδών ελευθεριών της Ευρωπαϊκής Ένωσης, έχουν ενταχθεί ουσιαστικά στο κράτος μέλος υποδοχής. Συνεπώς, για τους πολίτες κράτους μέλους της Ε.Ε που

έχουν αποδεδειγμένα μόνιμη διαμονή στην ελληνική επικράτεια τουλάχιστον για πέντε (5) έτη, πριν από την τέλεση της πράξης, απέλαση μπορεί να επιβληθεί μόνο για καταδίκη σε ποινή πρόσκαιρης κάθειρξης τουλάχιστον έξι ετών για τις αξιόποινες πράξεις του δεύτερου εδαφίου της παρ. 6 του άρθρου 105B ΠΚ ή για διακεκριμένη κλοπή (άρθρο 374 ΠΚ) και όταν συντρέχουν και ειδικώς αιτιολογούνται στην απόφαση, άκρως σοβαροί και επιτακτικοί λόγοι δημοσίας ασφάλειας σύμφωνα και με τις προβλέψεις της Οδηγίας 2004/38/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 29ης Απριλίου 2004 σχετικά με το δικαίωμα των πολιτών της Ένωσης και των μελών των οικογενειών τους να κυκλοφορούν και να διαμένουν ελεύθερα στην επικράτεια των κρατών μελών (L 158). Σε κάθε περίπτωση, κριτήρια για τη στάθμιση της δικανικής κρίσης υπέρ της δικαστικής απέλασης αποτελούν το είδος του εγκλήματος για το οποίο καταδικάστηκε, ο βαθμός της υπαιτιότητάς του, οι ειδικές συνθήκες τέλεσης της πράξης, οι συνέπειες αυτής, ο χρόνος παραμονής του στο ελληνικό έδαφος, η νομιμότητα ή μη της παραμονής του, η εν γένει συμπεριφορά, η ύπαρξη οικογένειας και γενικότερα ο βαθμός ένταξης αυτού στην ελληνική κοινωνία και ο βαθμός επικινδυνότητας για τη δημόσια ασφάλεια. Επίσης, το δικαστήριο που αποφασίζει την απέλαση του αλλοδαπού δράστη επιβάλλει σε αυτόν απαγόρευση επανεισόδου του στη χώρα, για χρονικό διάστημα τουλάχιστον δέκα (10) ετών αν είναι πολίτης τρίτης χώρας και τουλάχιστον πέντε (5) ετών αν είναι πολίτης χώρας μέλους της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Με ειδική πρόβλεψη παρέχεται η δυνατότητα στον απελαθέντα αλλοδαπό να αιτηθεί ενώπιον του συμβουλίου πλημμελειοδικών για εξαιρετικούς λόγους που αιτιολογούνται ειδικά και ύστερα από γνώμη της αρμόδιας αστυνομικής αρχής, την επιστροφή του, στη χώρα για συγκεκριμένη διάρκεια (π.χ. για να παρασταθεί ενώπιον δικαστικής αρχής) ή επ'αόριστον, και πριν από την παρέλευση των ανωτέρω χρονικών διαστημάτων. Η διαδικασία της απέλασης λαμβάνει χώρα με ενέργειες των αρμόδιων αστυνομικών αρχών με την τήρηση συγκεκριμένων προθεσμιών που αποσκοπούν στην προετοιμασία των ταξιδιωτικών εγγράφων για την έγκαιρη εκτέλεσή της. Σε περίπτωση δε, που παρέλθει χρονικό διάστημα ενός μηνός από τον χρόνο υφ'όρον απόλυσης ή έκτισης της ποινής και η απέλαση δεν έχει πραγματοποιηθεί, με διάταξη του εισαγγελέα πλημμελειοδικών του τόπου κράτησης αναστέλλεται υποχρεωτικά η απέλαση του αλλοδαπού και του επιβάλλονται περιοριστικοί όροι. Σε περιπτώσεις δε, που ο υπό απέλαση αλλοδαπός δεν συνεργάζεται με την αστυνομική αρχή παρεμποδίζοντας τη διαδικασία απέλασης, ο εισαγγελέας πλημμελειοδικών του τόπου κράτησης μπορεί να παρατείνει την κράτησή του μέχρι και τρεις (3) μήνες από τον χρόνο της υφ'όρον απόλυσης ή έκτισης της ποινής, ο δε αλλοδαπός παραμένει μέχρι την εκτέλεση της απέλασής του σε ειδικό χώρο του καταστήματος κράτησης ή του θεραπευτικού καταστήματος ή σε ειδικό χώρο των αστυνομικών αρχών που δημιουργούνται για τον σκοπό αυτόν, με εντολή του εισαγγελέα πλημμελειοδικών του τόπου κράτησης. Ως μέσο άμυνας του αλλοδαπού προβλέπεται η άσκηση προσφυγής ενώπιον του εισαγγελέα εφετών, ενώ μετά την παρέλευση του τριμήνου, με διάταξη του εισαγγελέα πλημμελειοδικών του τόπου κράτησης αναστέλλεται υποχρεωτικά η απέλαση του αλλοδαπού και επιβάλλονται περιοριστικοί όροι.

Έναρξη ισχύος: 1^η Ιουλίου 2024

Άρθρο 80 - Επιμέτρηση και απότιση χρηματικής ποινής

1. Κατά την επιμέτρηση της χρηματικής ποινής, το δικαστήριο λαμβάνει υπόψη του α) τη βαρύτητα της πράξης και την ενοχή του

1. Κατά την επιμέτρηση της χρηματικής ποινής, το δικαστήριο ορίζει στην απόφαση τόσο τον αριθμό των ημερήσιων μονάδων όσο και το ύψος τους.

υπαιτίου γι' αυτήν, β) την προσωπική και οικονομική κατάσταση του υπαιτίου, λαμβάνοντας υπόψη ειδικότερα βα) τα καθαρά έσοδα που αποκτά από την εργασία του κατά μέσο όρο κάθε ημέρα, ββ) άλλα τυχόν εισοδήματα και εν γένει την περιουσία του, καθώς και βγ) τις οικογενειακές του υποχρεώσεις. Άλλες υποχρεώσεις του μπορούν επίσης να συνυπολογισθούν από το δικαστήριο.

2. -Καταργείται-

3. -Καταργείται-

4. -Καταργείται-

5. -Καταργείται-

6. Σε περίπτωση μη καταβολής της χρηματικής ποινής σύμφωνα με τα παραπάνω αυτή ή το μη καταβληθέν μέρος, βεβαιώνεται κατά το άρθρο 553 ΚΠΔ.

2. Κατά τον προσδιορισμό του αριθμού των ημερήσιων μονάδων, το δικαστήριο λαμβάνει υπόψη του μόνο τη βαρύτητα της πράξης και την ενοχή του υπαιτίου γι' αυτή.

3. Το δικαστήριο καθορίζει το ύψος κάθε ημερήσιας μονάδας με βάση την προσωπική και οικονομική κατάσταση του υπαιτίου, λαμβάνοντας υπόψη ειδικότερα τα καθαρά έσοδα που αποκτά από την εργασία του κατά μέσο όρο κάθε ημέρα, άλλα τυχόν εισοδήματα και εν γένει την περιουσία του, καθώς και τις οικογενειακές του υποχρεώσεις. Άλλες υποχρεώσεις του μπορούν επίσης να συνυπολογισθούν από το δικαστήριο.

4. Αν ο καταδικασθείς αδυνατεί να καταβάλει αμέσως το σύνολο της χρηματικής ποινής ή η καταβολή της θα συνεπαγόταν την αδυναμία καταβολής της αποζημίωσης στο θύμα, το δικαστήριο καθορίζει, και αυτεπαγγέλτως, προθεσμία, όχι μεγαλύτερη από τρία (3) έτη, ώστε μέσα σε αυτήν να καταβάλει σε δόσεις ή εφάπαξ την ποινή του.

5. Αν η αδυναμία καταβολής της χρηματικής ποινής ή των δόσεων αυτής οφείλεται σε ουσιώδη αλλαγή των όρων της προσωπικής και οικονομικής κατάστασης του καταδικασθέντος μετά την επιβολή της ποινής, ο καταδικασθείς μπορεί να ζητήσει από το δικαστήριο που εξέδωσε την απόφαση: α) προθεσμία καταβολής της χρηματικής ποινής ή επέκταση αυτής, η οποία δεν μπορεί να υπερβαίνει συνολικά τα πέντε (5) έτη, β) μείωση του ύψους της ημερήσιας μονάδας ή γ) αντικατάσταση της χρηματικής ποινής από την προσφορά κοινωφελούς εργασίας, στο μέτρο που ορίζει το δικαστήριο. Κάθε συγκεκριμένο αίτημα μπορεί να υποβληθεί μία μόνο φορά.

6. Σε περίπτωση μη καταβολής της χρηματικής ποινής σύμφωνα με τα παραπάνω αυτή ή το μη καταβληθέν μέρος, βεβαιώνεται κατά το άρθρο 553 ΚΠΔ.

Αιτιολογική έκθεση

Οι τροποποιήσεις του άρθρου 80 του Ποινικού Κώδικα, που αναφέρεται στον τρόπο υπολογισμού και απότισης της χρηματικής ποινής, κρίθηκαν αναγκαίες για λόγους νομοτεχνικής προσαρμογής της διάταξης σε εκείνη του άρθρου 57 ΠΚ που ουσιαστικά καταργεί τον τρόπο υπολογισμού της χρηματικής ποινής σε ημερήσιες μονάδες και επαναφέρει την απευθείας επιμέτρηση του ύψους της χρηματικής ποινής σε χρήμα. Από τη στιγμή που η απότιση της χρηματικής ποινής λαμβάνει χώρα με βεβαίωσή της στο δημόσιο ταμείο, παρέλκουν οι διατάξεις διευκόλυνσης τμηματικής καταβολής της ή μετατροπής της σε κοινωφελή εργασία σε περίπτωση μη καταβολής της, γι' αυτό προκρίθηκε η διαγραφή τους.

Έναρξη ισχύος: 1^η Μαΐου 2024

Άρθρο 80Α - Μετατροπή της ποινής φυλάκισης σε χρήμα

1. Κάθε ποινή φυλάκισης μέχρι δύο (2) ετών, αν το δικαστήριο κρίνει ότι δεν υπάγεται στις προϋποθέσεις εφαρμογής των άρθρων 99 και 104 Α, μετατρέπεται σε χρηματική ποινή, υπολογίζοντας κάθε ημέρα σε ποσό από δέκα (10) έως εκατό (100) ευρώ, εκτός αν το δικαστήριο, με την απόφασή του, κρίνει ότι απαιτείται η πραγματική της έκτιση εν όλω ή εν μέρει, για να αποτραπεί ο δράστης από την τέλεση νέων αξιόποινων πράξεων. Η παρ. 1 του άρθρου 80 για το ύψος της μετατροπής εφαρμόζεται αναλόγως.

2. Αν ο καταδικασθείς αδυνατεί να καταβάλει αμέσως το σύνολο της χρηματικής ποινής ή η καταβολή της συνεπάγεται την αδυναμία καταβολής της αποζημίωσης στο θύμα, το δικαστήριο καθορίζει, και αυτεπαγγέλτως, προθεσμία, όχι μεγαλύτερη από τρία (3) έτη, ώστε μέσα σε αυτήν να καταβάλει σε δόσεις ή εφάπαξ την ποινή του.

3. Αν η αδυναμία καταβολής της χρηματικής ποινής ή των δόσεων αυτής οφείλεται σε ουσιώδη αλλαγή των όρων της προσωπικής και οικονομικής κατάστασης του καταδικασθέντος μετά την επιβολή της ποινής, ο καταδικασθείς μπορεί να ζητήσει από το δικαστήριο που εξέδωσε την απόφαση: α) προθεσμία καταβολής της χρηματικής ποινής ή επέκταση αυτής, η οποία δεν μπορεί να υπερβαίνει συνολικά τα πέντε (5) έτη, ή β) αντικατάσταση

της χρηματικής ποινής από την προσφορά κοινωφελούς εργασίας, στο μέτρο που ορίζει το δικαστήριο σύμφωνα με το άρθρο 104Α. Κάθε συγκεκριμένο αίτημα μπορεί να υποβληθεί μία (1) μόνο φορά.

4. Σε περίπτωση εφάπαξ καταβολής της χρηματικής ποινής που προέρχεται από μετατροπή ποινής φυλάκισης, χωρίς εφαρμογή των παρ. 2 και 3, δεν εφαρμόζονται οι διατάξεις που προβλέπουν προσαύξησή της.

Αιτιολογική έκθεση

Με την προτεινόμενη διάταξη παρέχεται η δυνατότητα στο δικαστήριο στις περιπτώσεις που επιβάλλει ποινές φυλάκισης μέχρι δύο (2) ετών, όταν δεν συντρέχουν προϋποθέσεις αναστολής της ποινής κατ' άρθρον 99 ΠΚ ή μετατροπής της σε κοινωφελή εργασία κατ' άρθρον, να τη μετατρέψει περαιτέρω σε χρηματική, υπολογίζοντας κάθε μέρα φυλάκισης σε ποσό από δέκα (10) μέχρι εκατό (100) ευρώ. Παράλληλα, προβλέπονται τα κριτήρια υπολογισμού του ύψους της μετατροπής και η δυνατότητα διευκόλυνσης του καταδικασθέντος, με τη χορήγηση προθεσμίας έως τρία (3) έτη για την εφάπαξ ή σε δόσεις καταβολή του ποσού της μετατροπής. Στις περιπτώσεις που ο καταδικασθείς αδυνατεί αποδεδειγμένα να καταβάλει το ποσό της μετατροπής, δύναται με αυτοτελή αίτηση να ζητήσει από το δικαστήριο διεύρυνση της προθεσμίας καταβολής ή τη μετατροπή της ποινής σε παροχή κοινωφελούς εργασίας. Όταν συντρέχουν προϋποθέσεις καθορισμού συνολικής ποινής η μετατροπή της ή μη εξακολουθεί να τελεί υπό τους προβλεπόμενους όρους στις διατάξεις της παρ. 4 του άρθρου 2 του ν. 1240/1982 (Α' 36). Τέλος, όταν γίνεται άμεση και εφάπαξ καταβολή του χρηματικού ποσού της μετατροπής δεν τυγχάνουν εφαρμογής οι διατάξεις που προβλέπουν προσαυξήσεις του εν λόγω ποσού (παρ. 1 άρθρου 4 ν. 663/1977, Α' 215) προκειμένου να δοθεί κίνητρο εφάπαξ καταβολής στους καταδικασθέντες και να μην επιβαρύνεται με άσκοπη ποινική ύλη αλλά και πολυετή διακρίση της εκτέλεσης της ποινής (μέσα από το αζήμιο για τον καταδικασθέντα τρόπο εξαγοράς των άτοκων δόσεων), το ποινικό δικαστηριακό σύστημα.

Έναρξη ισχύος: 1^η Μαΐου 2024

Άρθρο 81 παρ.4 και 5 - Επιμέτρηση της ποινής της παροχής κοινωφελούς εργασίας

4. Στην απόφαση καθορίζεται και η χρηματική ποινή που θα πρέπει να αποτίσει ο καταδικασθείς, αν δεν παρέχει με συνέπεια την κοινωφελή εργασία. Τέσσερις (4) ώρες κοινωφελούς εργασίας αντιστοιχούν με εκατό (100) ευρώ χρηματικής ποινής.

4. Στην απόφαση καθορίζεται και η χρηματική ποινή που θα πρέπει να αποτίσει ο καταδικασθείς, αν δεν παρέχει με συνέπεια την κοινωφελή εργασία. Τέσσερις ώρες κοινωφελούς εργασίας αντιστοιχούν προς μια ημερήσια μονάδα χρηματικής ποινής.

5. Αν η εργασία παρέχεται από εκείνον που καταδικάστηκε ελλιπώς ή πλημμελώς με δική του

<p>5. Αν η εργασία παρέχεται από εκείνον που καταδικάστηκε ελλιπώς ή πλημμελώς με δική του υπαιτιότητα, ο εισαγγελέας εκτέλεσης της ποινής, αφού λάβει υπόψη τη συχνότητα και σοβαρότητα της παραβίασης των υποχρεώσεων από τον καταδικασθέντα, καθώς και τον βαθμό της υπαιτιότητάς του, μπορεί, αφού προβεί σε έγγραφη προειδοποίηση εκείνου που καταδικάστηκε:</p> <p>α) να παρατείνει την προθεσμία για την εκτέλεση της εργασίας μέχρι ένα (1) επιπλέον έτος, β) να επιτρέψει την εκτέλεση της χρηματικής ποινής που είχε καθοριστεί σύμφωνα με την προηγούμενη παράγραφο, αφού αφαιρέσει το ποσό που αναλογεί στην ήδη εκτιθείσα ποινή παροχής κοινωφελούς εργασίας, καθορίζοντας για κάθε τέσσερις (4) ώρες εργασίας εκατό (100) ευρώ χρηματικής ποινής.</p>	<p>υπαιτιότητα, ο εισαγγελέας εκτέλεσης της ποινής, αφού λάβει υπόψη τη συχνότητα και σοβαρότητα της παραβίασης των υποχρεώσεων από τον καταδικασθέντα, καθώς και τον βαθμό της υπαιτιότητάς του μπορεί, αφού προβεί σε έγγραφη προειδοποίηση εκείνου που καταδικάστηκε:</p> <p>α) να παρατείνει την προθεσμία για την εκτέλεση της εργασίας μέχρι ένα (1) επιπλέον έτος, β) να επιτρέψει την εκτέλεση της χρηματικής ποινής που είχε καθοριστεί σύμφωνα με την προηγούμενη παράγραφο, αφού αφαιρέσει το ποσό που αναλογεί στην ήδη εκτιθείσα ποινή παροχής κοινωφελούς εργασίας, καθορίζοντας για κάθε τέσσερις (4) ώρες εργασίας μία (1) ημερήσια μονάδα χρηματικής ποινής.</p>
<p style="text-align: center;">Αιτιολογική έκθεση</p> <p>Οι τροποποιήσεις του άρθρου 81 του Ποινικού Κώδικα, που αφορά στην επιμέτρηση της ποινής της κοινωφελούς εργασίας κρίθηκαν σκόπιμες, για λόγους νομοτεχνικής προσαρμογής με την κατάργηση του υπολογισμού της χρηματικής ποινής σε ημερήσιες μονάδες που επιχειρήθηκε στο άρθρο 57 ΠΚ. Ειδικότερα, καθορίζεται πως πλέον, στις περίπτωση επιβολής της κοινωφελούς εργασίας ως κύριας ποινής, σύμφωνα με το άρθρο 55 ΠΚ, τόσο σε περίπτωση καθορισμού εξ αρχής (μέσω της δικαστικής απόφασης) υποκατάστασης της παροχής κοινωφελούς εργασίας, χρηματικής ποινής, όσο και για την περαιτέρω μετατροπή της σε χρηματική, λόγω μη παροχής της κοινωφελούς εργασίας, λογίζονται τέσσερις ώρες κοινωφελούς εργασίας ως εκατό (100) ευρώ χρηματικής ποινής.</p>	
<p style="text-align: center;">Έναρξη ισχύος: 1^η Μαΐου 2024</p>	
<p style="text-align: center;">Άρθρο 82Α - Έγκλημα με ρατσιστικά χαρακτηριστικά ή σε βάρος ανηλίκου ή αδυνάμου προσώπου (Προηγ. Έγκλημα με ρατσιστικά χαρακτηριστικά)</p>	
<p>Εάν έχει τελεστεί έγκλημα κατά παθόντος, η επιλογή του οποίου έγινε λόγω των χαρακτηριστικών φυλής, χρώματος, εθνικής ή εθνοτικής καταγωγής, γενεαλογικών καταβολών, θρησκείας, αναπηρίας, γενετήσιου προσανατολισμού, ταυτότητας ή</p>	<p>Εάν έχει τελεστεί έγκλημα κατά παθόντος, η επιλογή του οποίου έγινε λόγω των χαρακτηριστικών φυλής, χρώματος, εθνικής ή εθνοτικής καταγωγής, γενεαλογικών καταβολών, θρησκείας, αναπηρίας, γενετήσιου προσανατολισμού, ταυτότητας ή χαρακτηριστικών φύλου, το πλαίσιο ποινής διαμορφώνεται ως εξής:</p>

χαρακτηριστικών φύλου, το πλαίσιο ποινής διαμορφώνεται ως εξής:

α) Στην περίπτωση πλημμελήματος, που τιμωρείται με φυλάκιση έως ένα (1) έτος, το ελάχιστο όριο της ποινής αυξάνεται κατά έξι (6) μήνες. Στις λοιπές περιπτώσεις πλημμελημάτων, το ελάχιστο όριο αυτής αυξάνεται κατά ένα (1) έτος.

β) Στην περίπτωση κακουργήματος το ελάχιστο όριο ποινής αυξάνεται κατά δύο (2) έτη.

Το παραπάνω πλαίσιο ποινής εφαρμόζεται και όταν τελείται έγκλημα με δόλο σε βάρος ανηλίκου ή προσώπου που δεν μπορεί να υπερασπίσει τον εαυτό του και δεν προβλέπεται βαρύτερο πλαίσιο ποινής από άλλη διάταξη.

α) Στην περίπτωση πλημμελήματος, που τιμωρείται με φυλάκιση έως ένα έτος, το ελάχιστο όριο της ποινής αυξάνεται κατά έξι μήνες. Στις λοιπές περιπτώσεις πλημμελημάτων, το ελάχιστο όριο αυτής αυξάνεται κατά ένα έτος.

β) Στην περίπτωση κακουργήματος το ελάχιστο όριο ποινής αυξάνεται κατά δύο έτη.

Αιτιολογική έκθεση

Η τροποποίηση της εν λόγω διάταξης με την επιλογή της εφαρμογής του προσαυξημένου πλαισίου ποινής που προβλέπονται για τα εγκλήματα με ρατσιστικά χαρακτηριστικά, σε κάθε έγκλημα δόλου που στρέφεται σε βάρος ανηλίκου ή προσώπου που δεν μπορεί να υπερασπίσει τον εαυτό του, κρίθηκε αναγκαία προκειμένου να αντιμετωπιστεί αναλογικά, μέσω της δέουσας ποινικής κύρωσης, η ιδιαίζουσα κοινωνική απαξία εγκληματικών συμπεριφορών που στοχεύουν λόγω της προσφορότητας της ευάλωτης θέσης τους, σε ανήλικα αδύναμα να αντισταθούν θύματα, επενεργώντας πολλαπλασιαστικά ειδικά σε σχέση με τις βαρύτερες ψυχολογικές επιπτώσεις που καταλείπουν σε αυτά. Η εν λόγω διάταξη δεν εφαρμόζεται στις περιπτώσεις που επιφυλάσσεται διακεκριμένη ποινική αντιμετώπιση των ανωτέρω κατηγοριών θυμάτων ειδικά στον νόμο (λ.χ άρθρο 312 ΠΚ).

Έναρξη ισχύος: 1^η Μαΐου 2024

Άρθρο 83 - Μειωμένη ποινή

Όπου στον νόμο προβλέπεται μειωμένη ποινή χωρίς άλλον προσδιορισμό, το πλαίσιο της καθορίζεται ως εξής:

α) αντί για την ποινή της ισόβιας κάθειρξης, επιβάλλεται κάθειρξη,

β) αντί για την ποινή της κάθειρξης τουλάχιστον δέκα (10) ετών, επιβάλλεται φυλάκιση τουλάχιστον **τριών (3) ετών** ή κάθειρξη έως **δεκατέσσερα (14) έτη**,

Όπου στον νόμο προβλέπεται μειωμένη ποινή χωρίς άλλο προσδιορισμό, το πλαίσιο της καθορίζεται ως εξής:

α) αντί για την ποινή της ισόβιας κάθειρξης, επιβάλλεται κάθειρξη,

β) αντί για την ποινή της κάθειρξης τουλάχιστον δέκα (10) ετών, επιβάλλεται φυλάκιση τουλάχιστον δύο (2) ετών ή κάθειρξη έως οκτώ (8) έτη,

<p>γ) αντί για την ποινή της κάθειρξης, επιβάλλεται φυλάκιση τουλάχιστον δύο (2) ετών ή κάθειρξη έως δώδεκα (12) έτη,</p> <p>δ) αντί για την ποινή της κάθειρξης έως δέκα (10) έτη, επιβάλλεται φυλάκιση τουλάχιστον δύο (2) ετών ή κάθειρξη έως έξι (6) έτη,</p> <p>ε) σε κάθε άλλη περίπτωση, ο δικαστής μειώνει την ποινή ελεύθερα έως το ελάχιστο όριό της. Αν ο νόμος προβλέπει σωρευτικά ποινή φυλάκισης και χρηματική ποινή, μπορεί να επιβληθεί και μόνο η τελευταία.</p>	<p>γ) αντί για την ποινή της κάθειρξης επιβάλλεται φυλάκιση τουλάχιστον ενός (1) έτους ή κάθειρξη έως οκτώ (8) έτη,</p> <p>δ) αντί για την ποινή της κάθειρξης έως δέκα (10) έτη επιβάλλεται φυλάκιση τουλάχιστον ενός (1) έτους ή κάθειρξη έως έξι (6) έτη,</p> <p>ε) σε κάθε άλλη περίπτωση, ο δικαστής μειώνει την ποινή ελεύθερα έως το ελάχιστο όριό της. Αν ο νόμος προβλέπει σωρευτικά ποινή φυλάκισης και χρηματική ποινή, μπορεί να επιβληθεί και μόνο η τελευταία.</p>
--	--

Αιτιολογική έκθεση

Οι τροποποιήσεις στις περ. β', γ' και δ' του άρθρου 83 του Ποινικού Κώδικα γίνονται για λόγους νομοτεχνικής εναρμόνισης με το άρθρο 52 που τροποποιείται με την προτεινόμενη ρύθμιση, σύμφωνα με την οποία η μέγιστη διάρκεια της κάθειρξης αυξήθηκε στα είκοσι (20) έτη, ενώ παράλληλα για λόγους συμφωνίας με την αρχή της αναλογικότητας, αυξήθηκε και το ελάχιστο όριο φυλάκισης στις περιπτώσεις μειωμένης ποινής επί αδικημάτων που επισύρουν ποινή πρόσκαιρης κάθειρξης.

Έναρξη ισχύος: 1^η Μαΐου 2024

Άρθρο 84 παρ.2 - Ελαφρυντικές περιστάσεις

<p>Ελαφρυντικές περιστάσεις θεωρούνται ιδίως:</p> <p>α) το ότι ο υπαίτιος έζησε ως τον χρόνο που έγινε το έγκλημα έντιμη, ατομική, οικογενειακή, επαγγελματική και γενικά κοινωνική ζωή,</p> <p>β) το ότι στην πράξη του ωθήθηκε από μη ταπεινά αίτια ή από μεγάλη ένδεια ή υπό την επίδραση σοβαρής απειλής ή υπό την επιβολή προσώπου στο οποίο αυτός οφείλει υπακοή ή με το οποίο βρίσκεται σε σχέση εξάρτησης,</p> <p>γ) το ότι στην πράξη του ωθήθηκε από ανάρμοστη συμπεριφορά του παθόντος ή παρασύρθηκε από οργή ή βίαη θλίψη που του προκάλεσε άδικη εναντίον του πράξη,</p> <p>δ) το ότι επέδειξε ειλικρινή μετάνοια και επιδίωξε να άρει ή να μειώσει τις συνέπειες της πράξης του,</p>	<p>Ελαφρυντικές περιστάσεις θεωρούνται ιδίως:</p> <p>α) το ότι ο υπαίτιος έζησε σύννομα ως τον χρόνο που έγινε το έγκλημα, περίπτωση που δεν αποκλείεται από μόνη την προηγούμενη καταδίκη του για ελαφρό πλημμέλημα,</p> <p>β) το ότι στην πράξη του ωθήθηκε από μη ταπεινά αίτια ή από μεγάλη ένδεια ή υπό την επίδραση σοβαρής απειλής ή υπό την επιβολή προσώπου στο οποίο αυτός οφείλει υπακοή ή με το οποίο βρίσκεται σε σχέση εξάρτησης,</p> <p>γ) το ότι στην πράξη του ωθήθηκε από ανάρμοστη συμπεριφορά του παθόντος ή παρασύρθηκε από οργή ή βίαη θλίψη που του προκάλεσε άδικη εναντίον του πράξη,</p> <p>δ) το ότι επέδειξε ειλικρινή μετάνοια και επιδίωξε να άρει ή να μειώσει τις συνέπειες της πράξης του,</p>
---	---

ε) το ότι συμπεριφέρθηκε καλά για σχετικά μεγάλο διάστημα μετά την πράξη του, ακόμα και κατά την κράτησή του.	ε) το ότι συμπεριφέρθηκε καλά για σχετικά μεγάλο διάστημα μετά την πράξη του, ακόμα και κατά την κράτησή του.
---	---

Αιτιολογική έκθεση

Κρίθηκε δικαιοπολιτικά σκόπιμη η επαναφορά της προϊσχύσασας διάταξης του πρώτου εδαφίου της παρ. 2 του άρθρου 84 ΠΚ, η οποία απαιτούσε τη θετική αξιολογική κρίση του δικαστή για τη συνολική συμπεριφορά του κατηγορουμένου, προκειμένου να αναγνωσθεί το ελαφρυντικό του προτέρου εντίμου βίου. Και τούτο διότι, η αντικατάσταση από τον πρότερο «σύννομο» βίο, διέυρνε υποχρεωτικά το εύρος της αναγνώρισής του καθώς το υποκειμενικό αντικαταστάθηκε από αντικειμενικό στοιχείο, τον σύννομο βίο που αποδεικνύεται πρώτιστα από το ποινικό μητρώο. Συνεπώς, πλέον για να μειωθεί η ποινή, πρέπει να αποδειχθεί ο έντιμος ατομικός, οικογενειακός, επαγγελματικός και κοινωνικός βίος, δηλαδή μια θετική και ουσιαστική και όχι μία τυπική και απαθής στάση απέναντι στην κοινωνία.

Έναρξη ισχύος: 1^η Μαΐου 2024

Άρθρο 85 - Συρροή λόγων μείωσης της ποινής

Όταν συντρέχουν περισσότεροι από ένας λόγοι για τη μείωση της ποινής κατά το άρθρο 83 ή όταν συντρέχουν ένας ή περισσότεροι τέτοιοι λόγοι μαζί με ελαφρυντικές περιστάσεις (άρθρο 84 ΠΚ), εφαρμόζεται μόνο μία (1) φορά η μείωση της ποινής, σύμφωνα με το μέτρο που προβλέπει το άρθρο 83. Στην επιμέτρηση της ποινής λαμβάνονται υπόψη όλοι οι λόγοι του πρώτου εδαφίου και οι ελαφρυντικές περιστάσεις.

1. Όταν στο πρόσωπο του υπαιτίου συντρέχουν περισσότεροι λόγοι μείωσης της ποινής ή όταν συντρέχουν ένας ή περισσότεροι τέτοιοι λόγοι μαζί με ελαφρυντικές περιστάσεις του άρθρου 84 ή περισσότερες ελαφρυντικές περιστάσεις, το δικαστήριο ελαττώνει περαιτέρω το κατώτατο όριο της μειωμένης κατά το άρθρο 83 ποινής ως εξής: α) τα πέντε έτη μειώνονται σε τρία, β) τα δύο έτη σε ένα, γ) το ένα έτος, σε έξι μήνες και δ) η μειωμένη ποινή της φυλάκισης, σε παροχή κοινωφελούς εργασίας ή χρηματική ποινή.

2. Οι ποινές της προηγούμενης παραγράφου επιβάλλονται και όταν πέραν της συνδρομής ενός λόγου μείωσης της ποινής ή ελαφρυντικής περίπτωσης, ο κατηγορούμενος έχει ομολογήσει την ενοχή του κατά την προδικασία, συμβάλλοντας έτσι στην έγκαιρη απονομή της δικαιοσύνης.

Αιτιολογική έκθεση

Η αντικατάσταση της διάταξης του εν λόγω άρθρου που προέβλεπε, πέραν της προβλεπόμενης στο άρθρο 83, περαιτέρω επιμέτρηση της ποινής σε περίπτωση συρροής λόγων μείωσής της εντός συγκεκριμένων ορίων, με τη διάταξη του προϊσχύσαντος Ποινικού Κώδικα, κρίθηκε ως ανταποκρινόμενη δογματικά και δικαιοπολιτικά στις ανάγκες επανυπολογισμού της ποινής κατά την αναγνώριση ελαφρυντικών ή άλλων λόγων μείωσης της ποινής, καθώς είναι προτιμότερο να επαφίεται στην αδέσμευτη κρίση του δικαστηρίου

η αναλογική μείωση της ποινής μέσα στα ευρύ πλαίσιο που ορίζει το άρθρο 84 του Ποινικού Κώδικα χωρίς να τίθεται εκ του νόμου νέο.

Έναρξη ισχύος: 1^η Μαΐου 2024

Άρθρο 94 παρ.1 - Συνολική ποινή σε περίπτωση στερητικών της ελευθερίας ποινών

Κατά του υπαιτίου δύο (2) ή περισσότερων εγκλημάτων που τελέστηκαν με περισσότερες πράξεις και τιμωρούνται με πρόσκαιρες στερητικές της ελευθερίας ποινές, επιβάλλεται, μετά την επιμέτρησή τους, συνολική ποινή, η οποία αποτελείται από τη βαρύτερη από τις συντρέχουσες ποινές επαυξημένη. Αν οι συντρέχουσες ποινές είναι του ίδιου είδους και ίσης διάρκειας, η συνολική ποινή σχηματίζεται με την επαύξηση μιας από αυτές. Η επαύξηση της βαρύτερης ποινής για κάθε μία (1) από τις συντρέχουσες ποινές δεν μπορεί να είναι μεγαλύτερη από το ένα δεύτερο (1/2) κάθε συντρέχουσας ποινής, ούτε μπορεί η συνολική ποινή να ξεπεράσει **τα είκοσι πέντε (25) έτη**, όταν η βαρύτερη ποινή είναι κάθειρξη και **τα δέκα (10) έτη** όταν πρόκειται για φυλάκιση.

Κατά του υπαιτίου δύο ή περισσότερων εγκλημάτων που τελέστηκαν με περισσότερες πράξεις και τιμωρούνται με πρόσκαιρες στερητικές της ελευθερίας ποινές, επιβάλλεται, μετά την επιμέτρησή τους, συνολική ποινή, η οποία αποτελείται από τη βαρύτερη από τις συντρέχουσες ποινές επαυξημένη. Αν οι συντρέχουσες ποινές είναι του ίδιου είδους και ίσης διάρκειας, η συνολική ποινή σχηματίζεται με την επαύξηση μιας από αυτές. Η επαύξηση της βαρύτερης ποινής για κάθε μία από τις συντρέχουσες ποινές δεν μπορεί να είναι μεγαλύτερη από το ένα δεύτερο κάθε συντρέχουσας ποινής, ούτε μπορεί η συνολική ποινή να ξεπεράσει τα είκοσι έτη, όταν η βαρύτερη ποινή είναι κάθειρξη και τα οκτώ έτη όταν πρόκειται για φυλάκιση.

Αιτιολογική έκθεση

Η τροποποίηση στην παρ. 1 του άρθρου 94 του Ποινικού Κώδικα που προσαυξάνει το μέγιστο όριο συνολικής ποινής πρόσκαιρης κάθειρξης και φυλάκισης στα είκοσι πέντε (25) και δέκα (10) έτη αντίστοιχα, γίνεται αφενός μεν, για λόγους νομοτεχνικής συνέπειας με την τροποποίηση του άρθρου 52 που επέρχεται με το άρθρο 5 της προτεινόμενης ρύθμισης, σύμφωνα με την οποία η μέγιστη διάρκεια της κάθειρξης αυξήθηκε στα είκοσι (20) έτη, αφετέρου δε, προκειμένου να παρέχεται η δυνατότητα, κατά τον σχηματισμό συνολικής ποινής, τόσο επί πρόσκαιρης κάθειρξης όσο και επί φυλάκισης, να προσεγγίζει, σύμφωνα με τις αρχές της αναλογικότητας και της αναγκαιότητας η πραγματικά εκτιτέα ποινή τη δικαστικώς επιβληθείσα.

Έναρξη ισχύος: 1^η Μαΐου 2024

Άρθρο 99 - Έκτιση και αναστολή εκτέλεσης της ποινής και μέρους της ποινής υπό όρο (Προηγ. - Αναστολή εκτέλεσης της ποινής και μέρους της ποινής υπό όρο)

1. Το δικαστήριο μετά την επιβολή ποινής εφαρμόζει τα άρθρα 80 Α ή 104 Α, μετατρέποντας την ποινή σε χρηματική ή σε κοινωφελή εργασία, εκτός αν δεν συντρέχουν οι προϋποθέσεις τους, οπότε διατάσσει την πραγματική έκτιση μέρους της ποινής σύμφωνα με την παρ. 5 ή ολόκληρης της ποινής. Αν ωστόσο, κάποιος που δεν έχει στο παρελθόν καταδικαστεί αμετάκλητα με μία (1) ή περισσότερες αποφάσεις σε στερητική της ελευθερίας ποινή άνω του ενός (1) έτους, καταδικαστεί σε ποινή που δεν υπερβαίνει το ένα (1) έτος, το δικαστήριο με την απόφασή του μπορεί να διατάσσει την αναστολή εκτέλεσης της ποινής για ορισμένο διάστημα, που δεν μπορεί να είναι κατώτερο από ένα (1) και ανώτερο από τρία (3) έτη, αν κρίνει αιτιολογημένα πως η εκτέλεση της ποινής δεν είναι αναγκαία για να αποτρέψει τον κατάδικο από την τέλεση νέων αξιόποινων πράξεων. Ο χρόνος της αναστολής δεν μπορεί να είναι βραχύτερος από τη διάρκεια της ποινής, και αρχίζει από τότε που η απόφαση η οποία την χορηγεί καθίσταται εκτελεστή.

2. Στην ίδια απόφαση το δικαστήριο μπορεί να προσδιορίσει τους όρους υπό τους οποίους παρέχεται η αναστολή εκτέλεσης της ποινής, οι οποίοι, διαζευκτικά ή σωρευτικά, είναι ιδίως: α) η αποκατάσταση του συνόλου ή μέρους της ζημίας που προκλήθηκε στο θύμα της αξιόποινης πράξης κατά το μέτρο των δυνατοτήτων του καταδικασθέντος, β) η αφαίρεση της άδειας οδήγησης για χρονικό διάστημα έως ένα (1) έτος, αν η πράξη συνδέεται με σοβαρή παραβίαση των κανόνων οδήγησης, γ) η καταβολή ποσού ύψους έως δέκα χιλιάδες (10.000) ευρώ για κοινωφελείς σκοπούς, δ) η εκπλήρωση υποχρεώσεων του καταδικασθέντος για διατροφή ή επιμέλεια άλλων προσώπων, ε) η συμμετοχή του καταδικασθέντος, εφόσον συναινεί, σε πρόγραμμα απεξάρτησης ή άλλο θεραπευτικό πρόγραμμα, στ) η συμμετοχή του καταδικασθέντος σε συνεδρίες με επιμελητή κοινωνικής αρωγής, ζ) η εμφάνιση στο

1. Αν κάποιος που δεν έχει καταδικαστεί αμετάκλητα για εγκλήματα δόλου σε στερητική της ελευθερίας ποινή μεγαλύτερη από τρία (3) έτη με μία ή με περισσότερες αποφάσεις, που οι ποινές τους δεν υπερβαίνουν συνολικά το πιο πάνω όριο, καταδικαστεί σε τέτοια ποινή που δεν υπερβαίνει τα τρία (3) έτη, το δικαστήριο με την απόφασή του διατάσσει την αναστολή εκτέλεσης της ποινής για ορισμένο διάστημα, που δεν μπορεί να είναι κατώτερο από ένα (1) και ανώτερο από τρία (3) έτη. Αν το δικαστήριο κρίνει, με βάση ειδικά μνημονεύόμενα στην αιτιολογία της απόφασης στοιχεία, ότι η εκτέλεση της ποινής είναι απολύτως αναγκαία για να αποτρέψει τον κατάδικο από την τέλεση νέων αξιόποινων πράξεων, εφαρμόζει το άρθρο 104Α ΠΚ, εκτός αν δεν συντρέχουν οι προϋποθέσεις του, οπότε διατάσσει την εκτέλεση μέρους ή ολόκληρης της ποινής. Το δικαστήριο μπορεί με ειδική αιτιολογία να χορηγήσει την αναστολή και εφόσον οι προηγούμενες καταδικές δεν υπερβαίνουν συνολικά τα πέντε (5) έτη φυλάκισης, εκτός αν συντρέχει η εξαίρεση της απόλυτης αναγκαιότητας εκτέλεσης της ποινής. Ο χρόνος της αναστολής δεν μπορεί να είναι βραχύτερος από τη διάρκεια της ποινής, και αρχίζει από τότε που η απόφαση η οποία την χορηγεί καθίσταται εκτελεστή.

2. Στην ίδια απόφαση το δικαστήριο μπορεί να προσδιορίσει τους όρους υπό τους οποίους παρέχεται η αναστολή εκτέλεσης της ποινής, οι οποίοι, διαζευκτικά ή σωρευτικά, είναι ιδίως: α) η αποκατάσταση του συνόλου ή μέρους της ζημίας που προκλήθηκε στο θύμα της αξιόποινης πράξης κατά το μέτρο των δυνατοτήτων του καταδικασθέντος, β) η αφαίρεση της άδειας οδήγησης για χρονικό διάστημα έως ένα έτος, αν η πράξη συνδέεται με σοβαρή παραβίαση των κανόνων οδήγησης, γ) η καταβολή ποσού ύψους έως δέκα χιλιάδες ευρώ για κοινωφελείς σκοπούς, δ) η εκπλήρωση υποχρεώσεων του καταδικασθέντος για διατροφή ή επιμέλεια άλλων προσώπων, ε) η συμμετοχή του καταδικασθέντος, εφόσον συναινεί, σε πρόγραμμα απεξάρτησης ή

αστυνομικό τμήμα, η) η απαγόρευση εξόδου από τη Χώρα.

3. Μετά από αίτηση του εισαγγελέα εκτέλεσης της ποινής ή του καταδικασθέντος, το αρμόδιο δικαστήριο μπορεί να αποφασίσει την άρση ή την τροποποίηση των όρων που έχει επιβάλει. Νέα αίτηση του καταδικασθέντος μπορεί να υποβληθεί μετά πάροδο τριμήνου από την απόρριψη της προηγούμενης.

4. Αν ο καταδικασθείς παραβιάζει τους όρους, ο εισαγγελέας εισάγει την υπόθεση στο δικαστήριο εκτέλεσης της ποινής. Το τελευταίο, με βάση τα πιο πάνω κριτήρια, μπορεί: α) να διατάξει τη μετατροπή της ποινής σε χρηματική κατά το άρθρο 80Α ή σε παροχή κοινωφελούς εργασίας κατά το άρθρο 104Α, β) να διατάξει την έκτιση μέρους της ποινής φυλάκισης που επιβλήθηκε σύμφωνα με την παρ. 5 ή την έκτιση ολόκληρης της ποινής. Ο καταδικασθείς κλητεύεται υποχρεωτικά στη συνεδρίαση τουλάχιστον δέκα (10) ημέρες πριν και μπορεί να παραστεί αυτοπροσώπως ή με συνήγορο.

5. Αν κάποιος καταδικαστεί σε φυλάκιση που δεν υπερβαίνει τα τρία (3) έτη, το δικαστήριο, εφόσον η μετατροπή της ποινής σε χρηματική κατά το άρθρο 80 Α ή σε παροχή κοινωφελούς εργασίας κατά το άρθρο 104 Α δεν επιτρέπεται με βάση το ύψος της ποινής ή κρίνει πως δεν είναι επαρκής για να αποτρέψει τον καταδικασθέντα από την τέλεση άλλων αξιόποινων πράξεων και ότι για τον σκοπό αυτόν είναι αναγκαία η έκτιση μέρους της στερητικής της ελευθερίας ποινής, μπορεί να διατάξει την πραγματική εκτέλεση του μέρους αυτού, η διάρκεια του οποίου δεν μπορεί να είναι κατώτερη των τριάντα (30) ημερών ούτε ανώτερη των έξι (6) μηνών και την αναστολή εκτέλεσης του υπολοίπου, πέραν των περιπτώσεων της παρ. 1. Στην περίπτωση αυτή αποκλείεται η εφαρμογή του άρθρου 105 Β. Ο χρόνος αναστολής για το αναστελλόμενο μέρος

άλλο θεραπευτικό πρόγραμμα, στ) η συμμετοχή του καταδικασθέντος σε συνεδρίες με επιμελητή κοινωνικής αρωγής, ζ) η εμφάνιση στο αστυνομικό τμήμα, η) η απαγόρευση εξόδου από τη Χώρα.

3. Μετά από αίτηση του εισαγγελέα εκτέλεσης της ποινής ή του καταδικασθέντος, το αρμόδιο δικαστήριο μπορεί να αποφασίσει την άρση ή την τροποποίηση των όρων που έχει επιβάλει. Νέα αίτηση του καταδικασθέντος μπορεί να υποβληθεί μετά πάροδο τριμήνου από την απόρριψη της προηγούμενης.

4. Αν ο καταδικασθείς παραβιάζει τους όρους που του έχουν επιβληθεί, ο εισαγγελέας εκτέλεσης της ποινής, αφού λάβει υπόψη τη συχνότητα και σοβαρότητα της παραβίασης των υποχρεώσεων από τον καταδικασθέντα, καθώς και τον βαθμό της υπαιτιότητάς του μπορεί να προβεί κατά την κρίση του σε έγγραφη προειδοποίηση εκείνου που καταδικάστηκε ή να εισαγάγει την υπόθεση στο δικαστήριο εκτέλεσης της ποινής. Το τελευταίο, με βάση τα πιο πάνω κριτήρια, μπορεί: α) να τροποποιήσει τους επιβληθέντες ή να επιβάλει επιπρόσθετους όρους, β) να διατάξει τη μετατροπή της ποινής σε παροχή κοινωφελούς εργασίας κατά το άρθρο 104Α ΠΚ, γ) να διατάξει την έκτιση μέρους της ποινής φυλάκισης που επιβλήθηκε σύμφωνα με το άρθρο 100 ΠΚ ή την έκτιση ολόκληρης της ποινής. Ο καταδικασθείς κλητεύεται υποχρεωτικά στη συνεδρίαση τουλάχιστον δέκα (10) ημέρες πριν και μπορεί να παραστεί αυτοπροσώπως ή με συνήγορο.

της ποινής αρχίζει μετά από την ολοκλήρωση της έκτισης του μέρους της ποινής που δεν ανεστάλη. Οι παρ. 2 και 3 εφαρμόζονται αναλόγως σε περίπτωση εφαρμογής της παρούσας.

6. Αν κάποιος καταδικαστεί σε φυλάκιση επί πλημμελήματος που υπερβαίνει τα τρία (3) έτη, το δικαστήριο διατάζει την πραγματική έκτιση της ποινής σε σωφρονιστικό κατάστημα. Αν το δικαστήριο κρίνει αιτιολογημένα πως η έκτιση μέρους της ποινής αρκεί για να τον αποτρέψει από την τέλεση νέων αξιόποινων πράξεων διατάζει α) την πραγματική έκτιση μέρους της ποινής που δεν είναι κατώτερη του ενός πέμπτου (1/5) ούτε ανώτερη των τριών δεκάτων (3/10) και β) την αναστολή του υπολοίπου της ποινής, πέραν των περιπτώσεων της παρ. 1. Στην περίπτωση του δεύτερου εδαφίου εφαρμόζονται αναλογικά το δεύτερο, τρίτο και τέταρτο εδάφιο της παρ. 5. 7. Σε περίπτωση μη τήρησης των όρων μετά από την έκτιση μέρους της ποινής το δικαστήριο εκτέλεσης της ποινής, λαμβάνοντας υπόψη τη σοβαρότητα των παραβιάσεων, μπορεί: α) να τροποποιήσει τους επιβληθέντες ή να επιβάλει επιπρόσθετους όρους, β) να διατάξει την πραγματική έκτιση μέρους της ποινής φυλάκισης που επιβλήθηκε, το οποίο δεν μπορεί να υπερβαίνει τους έξι (6) μήνες, γ) να διατάξει την έκτιση του υπολοίπου της ποινής που ανεστάλη. Ο καταδικασθείς κλητεύεται υποχρεωτικά στη συνεδρίαση τουλάχιστον δέκα (10) ημέρες πριν και μπορεί να παραστεί αυτοπροσώπως ή με συνήγορο.

Αιτιολογική έκθεση

Με τις προτεινόμενες τροποποιήσεις στο άρθρο 99 ΠΚ, στο οποίο ενσωματώθηκε κατά περιεχόμενο και η καταργηθείσα διάταξη του άρθρου 100 ΠΚ αυστηροποιούνται οι προϋποθέσεις αναστολής της ποινής σε ποινές φυλάκισης μέχρι ενός έτους (αντί τριών ετών σύμφωνα με τα ισχύοντα). Ειδικότερα, στις περιπτώσεις που οι προηγούμενες αμετάκλητες καταδίκες για τελούμενα εγκλήματα (κάθε μορφής υπαιτιότητας) δεν υπερβαίνουν το ένα έτος (αντί τριών ετών σύμφωνα με τα ισχύοντα), το δικαστήριο δύναται, αιτιολογώντας την απόφασή του, να χορηγήσει αναστολή διάρκειας από ένα μέχρι τρία έτη, διαφορετικά έχει τις εξής δυνατότητες: α) να μετατρέψει την ποινή σε χρηματική σύμφωνα με τους όρους

του νεοσύστατου άρθρου 80Α ΠΚ ή σε κοινωφελή εργασία σύμφωνα με το άρθρο 104Α ΠΚ, β) να διατάξει την πραγματική (με φυλάκιση σε σωφρονιστικό κατάστημα) έκτιση μέρους (μέχρι έξι μηνών) της ποινής και την αναστολή του υπολοίπου, γ) να διατάξει την πραγματική έκτιση της ποινής αν κρίνει πως η χρήση των ανωτέρω εναλλακτικών δεν επαρκεί για να τον αποτρέψει από την τέλεση νέων αξιόποινων πράξεων. Παράλληλα, καταργείται η κατ' εξαίρεση δυνατότητα του δικαστηρίου να χορηγήσει αναστολή στις περιπτώσεις που οι προηγούμενες καταδίκες δεν υπερβαίνουν τα πέντε (5) έτη. Σε κάθε περίπτωση οι ποινές φυλάκισης που υπερβαίνουν τα τρία έτη εκτίονται εξ ολοκλήρου σε σωφρονιστικό κατάστημα (με δυνατότητα απόλυσης υπό όρους κατά τους ορισμούς του άρθρου 105Β ΠΚ) εκτός αν το δικαστήριο κρίνει πως αρκεί η μερική έκτιση μέρους της ποινής μεταξύ του ενός πέμπτου και των δύο πέμπτων αυτής και η αναστολή του υπολοίπου αρκεί για να αποτρέψει τον κατηγορούμενο από την τέλεση νέων αξιόποινων πράξεων. Οι προτεινόμενες τροποποιήσεις κρίθηκαν επιβεβλημένες, προκειμένου να εξυπηρετηθούν αποτελεσματικότερα, μέσα από τη λειτουργία της ποινικής κύρωσης, οι αρχές της γενικής και ειδικής πρόληψης.

Έναρξη ισχύος: 1^η Μαΐου 2024

Άρθρο 100 - Αναστολή εκτέλεσης μέρους της ποινής

-Καταργείται-

1. Αν κάποιος καταδικαστεί σε φυλάκιση που δεν υπερβαίνει τα τρία (3) έτη, το δικαστήριο, εφόσον κρίνει ότι η μετατροπή της ποινής σε παροχή κοινωφελούς εργασίας κατά το άρθρο 104Α ΠΚ δεν θα είναι επαρκής για να αποτρέψει τον καταδικασθέντα από την τέλεση άλλων αξιόποινων πράξεων και ότι για τον σκοπό αυτόν είναι απολύτως αναγκαία η έκτιση μέρους της στερητικής της ελευθερίας ποινής, μπορεί να διατάξει την πραγματική εκτέλεση του μέρους αυτού, η διάρκεια του οποίου δεν μπορεί να είναι κατώτερη των δέκα (10) ημερών ούτε ανώτερη των τριών (3) μηνών, και την αναστολή εκτέλεσης του υπολοίπου. Στην περίπτωση αυτή αποκλείεται η εφαρμογή του άρθρου 105Β ΠΚ. Ο χρόνος δοκιμασίας για το αναστελλόμενο μέρος της ποινής αρχίζει μετά την ολοκλήρωση της έκτισης του μέρους της ποινής που δεν ανεστάλη.

2. Οι παρ. 2 και 3 του προηγούμενου άρθρου έχουν και εδώ ανάλογη εφαρμογή. Σε περίπτωση μη τήρησης των όρων μετά την έκτιση μέρους της ποινής το δικαστήριο εκτέλεσης της ποινής, λαμβάνοντας υπόψη τη σοβαρότητα των παραβιάσεων, μπορεί: α) να τροποποιήσει τους

	επιβληθέντες ή να επιβάλει επιπρόσθετους όρους, β) να διατάξει την πραγματική έκτιση μέρους της ποινής φυλάκισης που επιβλήθηκε, το οποίο δεν μπορεί να υπερβαίνει τους έξι (6) μήνες, γ) να διατάξει την έκτιση του υπολοίπου της ποινής που ανεστάλη. Ο καταδικασθείς κλητεύεται υποχρεωτικά στη συνεδρίαση τουλάχιστον δέκα ημέρες πριν και μπορεί να παραστεί αυτοπροσώπως ή με συνήγορο.
--	---

Έναρξη ισχύος: 1^η Μαΐου 2024

Άρθρο 101 παρ.2 - Ανάκληση της αναστολής

Αν κατά τη διάρκεια της αναστολής, καταστεί αμετάκλητη καταδίκη, για έγκλημα που τελέστηκε πριν από τη δημοσίευση της απόφασης για την αναστολή, και η ποινή που επιβλήθηκε με μία (1) ή περισσότερες αποφάσεις υπερβαίνει συνολικά το ένα (1) έτος , η αναστολή θεωρείται ότι δεν χορηγήθηκε ποτέ, εκτός αν το δικαστήριο, απαγγέλλοντας τη νέα καταδίκη, ρητά διατάξει με την ίδια απόφαση να διατηρηθεί η αναστολή, επειδή η εκτέλεση της ποινής, την οποία αφορά η αναστολή, δεν είναι απολύτως αναγκαία.	Αν κατά τη διάρκεια της αναστολής, καταστεί αμετάκλητη καταδίκη για έγκλημα δόλου που τελέστηκε πριν από τη δημοσίευση της απόφασης για την αναστολή, και η ποινή που επιβλήθηκε με μια ή περισσότερες αποφάσεις υπερβαίνει συνολικά τα τρία (3) έτη, η αναστολή θεωρείται ότι δεν χορηγήθηκε ποτέ, εκτός αν το δικαστήριο, απαγγέλλοντας τη νέα καταδίκη, ρητά διατάξει με την ίδια απόφαση να διατηρηθεί η αναστολή, επειδή η εκτέλεση της ποινής, την οποία αφορά η αναστολή, δεν είναι απολύτως αναγκαία.
--	---

Αιτιολογική έκθεση

Η προτεινόμενη προσθήκη στην παρ. 2 του άρθρου 101 ΠΚ γίνεται, προκειμένου η διάταξη να είναι εναρμονισμένη με το μέγιστο ύψος ποινής από προηγούμενες καταδίκες, ως προϋπόθεση και μέτρο για τη χορήγηση ή μη της αναστολής, που προβλέπεται πλέον στη διάταξη του άρθρου 99 ΠΚ.

Έναρξη ισχύος: 1^η Μαΐου 2024

Άρθρο 104 παρ.2 - Δικαστικές δαπάνες και παρεπόμενες ποινές

Οι παρεπόμενες ποινές αναστέλλονται και εξαλείφονται μαζί με την κύρια ποινή, εκτός αν το δικαστήριο διατάξει τη μη αναστολή.	Οι παρεπόμενες ποινές αναστέλλονται και εξαλείφονται μαζί με την κύρια ποινή. Αν όμως πρόκειται για αποστέρηση θέσεων και αξιωμάτων κατά το άρθρο 60, το δικαστήριο μπορεί να διατάξει τη μη αναστολή.
--	--

Αιτιολογική έκθεση

Με τροποποίηση στο εν λόγω άρθρο παρέχεται η δυνατότητα στο δικαστήριο να εξαιρέσει από τη χορηγηθείσα αναστολή του άρθρου 99 ΠΚ, πέραν της ήδη προβλεπόμενης αποστέρησης θέσεων και αξιωμάτων κατά το άρθρο 60, κάθε 114 παρεπόμενη ποινή, η εκτέλεση της οποίας κρίνεται επιβεβλημένη όπως για παράδειγμα παρεπόμενες ποινές που προστατεύουν την ασφάλεια των συγκοινωνιών (όπως η αφαίρεση άδειας οδήγησης ή εκμετάλλευσης μεταφορικού μέσου).

Έναρξη ισχύος: 1^η Μαΐου 2024

Άρθρο 104Α - Μετατροπή της φυλάκισης σε κοινωφελή εργασία

1. Όταν επιβάλλεται φυλάκιση που δεν υπερβαίνει τα δύο (2) έτη και δεν συντρέχει περίπτωση εφαρμογής του άρθρου 99, η ποινή μετατρέπεται σε παροχή κοινωφελούς εργασίας (άρθρο 81), εκτός αν το δικαστήριο κρίνει, με ειδική αιτιολογία, ότι αυτή δεν είναι αρκετή για να αποτρέψει τον δράστη από την τέλεση άλλων εγκλημάτων. Κάθε ημέρα φυλάκισης δεν μπορεί να αντιστοιχεί σε περισσότερες από δύο (2) ώρες κοινωφελούς εργασίας. Σε κάθε περίπτωση, η διάρκεια της κοινωφελούς εργασίας δεν μπορεί να υπερβαίνει τις χίλιες διακόσιες ώρες (1.200) και σε περίπτωση που έχει καθοριστεί συνολική ποινή, τις τρεις χιλιάδες εξακόσιες ώρες (3.600), ούτε να έχει διάρκεια μεγαλύτερη των τριών (3) ετών.

2. Η μετατροπή δεν είναι εφικτή αν ο καταδικασθείς δεν συναινεί ή δεν είναι παρών. Αν ο καταδικασθείς δεν ήταν παρών, μπορεί να ζητήσει τη μετατροπή της ποινής του σε παροχή κοινωφελούς εργασίας με αυτοτελή αίτησή του.

3. Αν επήλθε ουσιώδης αλλαγή των όρων της παρ. 1, ο καταδικασθείς μπορεί να ζητήσει νέο υπολογισμό της παρεχόμενης κοινωφελούς εργασίας με αυτοτελή αίτησή του.

4. Η παρ. 3 του άρθρου 81 ισχύει και στην περίπτωση αυτή. Αν η εργασία παρέχεται από εκείνον που καταδικάστηκε ελλιπώς ή πλημμελώς με δική του υπαιτιότητα, ο εισαγγελέας εκτέλεσης

1. Όταν επιβάλλεται φυλάκιση που δεν υπερβαίνει τα τρία έτη και δεν συντρέχει περίπτωση εφαρμογής του άρθρου 99, η ποινή μετατρέπεται σε παροχή κοινωφελούς εργασίας (άρθρο 81), εκτός αν το δικαστήριο κρίνει, με ειδική αιτιολογία, ότι αυτή δεν είναι αρκετή για να αποτρέψει τον δράστη από την τέλεση άλλων εγκλημάτων. Κάθε ημέρα φυλάκισης δεν μπορεί να αντιστοιχεί σε περισσότερες από δύο (2) ώρες κοινωφελούς εργασίας. Σε κάθε περίπτωση, η διάρκεια της κοινωφελούς εργασίας δεν μπορεί να υπερβαίνει τις χίλιες πεντακόσιες ώρες (1.500), ούτε να έχει διάρκεια μεγαλύτερη των τριών (3) ετών.

2. Η μετατροπή δεν είναι εφικτή αν ο καταδικασθείς δεν συναινεί ή δεν είναι παρών. Αν ο καταδικασθείς δεν ήταν παρών, μπορεί να ζητήσει τη μετατροπή της ποινής του σε παροχή κοινωφελούς εργασίας με αυτοτελή αίτησή του.

3. Αν επήλθε ουσιώδης αλλαγή των όρων της παρ. 1, ο καταδικασθείς μπορεί να ζητήσει νέο υπολογισμό της παρεχόμενης κοινωφελούς εργασίας με αυτοτελή αίτησή του.

4. Η παρ. 3 του άρθρου 81 ισχύει και στην περίπτωση αυτή. Αν η εργασία παρέχεται από εκείνον που καταδικάστηκε ελλιπώς ή πλημμελώς με δική του υπαιτιότητα, ο εισαγγελέας εκτέλεσης της ποινής, αφού λάβει υπόψη τη συχνότητα και σοβαρότητα της παραβίασης των υποχρεώσεων από τον καταδικασθέντα, καθώς και τον βαθμό της

της ποινής, αφού λάβει υπόψη τη συχνότητα και σοβαρότητα της παραβίασης των υποχρεώσεων από τον καταδικασθέντα, τον βαθμό της υπαιτιότητάς του και το τμήμα της ποινής που εκτίθηκε, μπορεί: α) να προβεί σε προειδοποίηση εκείνου που καταδικάστηκε, β) να παρατείνει την προθεσμία για την εκτέλεση της εργασίας μέχρι ένα (1) επιπλέον έτος, γ) να εισαγάγει την υπόθεση στο δικαστήριο εκτέλεσης της ποινής με αναλογική εφαρμογή της παρ. 4 του άρθρου 99, το οποίο μπορεί να διατάξει την έκτιση της στερητικής της ελευθερίας ποινής που είχε επιβληθεί πριν από τη μετατροπή αφού αφαιρέσει την εκτιθείσα ποινή και τον χρόνο παροχής κοινωφελούς εργασίας υπολογίζοντας αυτόν σύμφωνα με την παρ. 1.

υπαιτιότητάς του, μπορεί να προβεί σε έγγραφη προειδοποίηση εκείνου που καταδικάστηκε ή να εισαγάγει την υπόθεση στο δικαστήριο εκτέλεσης της ποινής. Υπό τις προϋποθέσεις του προηγούμενου εδαφίου, και λαμβάνοντας υπόψη το τμήμα της ποινής που εκτίθηκε, το δικαστήριο εκτέλεσης της ποινής μπορεί να διατάξει την έκτιση της φυλάκισης που επιβλήθηκε αφού αφαιρέσει την εκτιθείσα ποινή και τον χρόνο παροχής κοινωφελούς εργασίας υπολογίζοντας αυτόν σύμφωνα με την παρ. 1. Ο καταδικασθείς κλητεύεται υποχρεωτικά στη συνεδρίαση τουλάχιστον δέκα (10) ημέρες πριν και μπορεί να παραστεί αυτοπροσώπως ή με συνήγορο.

Αιτιολογική έκθεση

Η τροποποίηση της παρ. 1 του άρθρου 104Α ΠΚ προβλέπει τη δυνατότητα του δικαστηρίου να μετατρέπει την ποινή σε παροχή κοινωφελούς εργασίας να καλύπτει τις ποινές φυλάκισης έως δύο (2) ετών (αντί τριών), προκειμένου η διάταξη να είναι εναρμονισμένη με την αντίστοιχη νεοσύστατη διάταξη του άρθρου 80Α ΠΚ. Παράλληλα, η διάταξη προσαρμόζεται ως προς τη μέγιστη διάρκεια ωρών για το ανωτέρω ρυθμισθέν όριο φυλάκισης και αντίστοιχα καθιερώνεται ανώτερο πλαίσιο για περιπτώσεις συνολικής ποινής που έχει καθοριστεί σύμφωνα με τις διατάξεις των άρθρων 94 ΠΚ και 551 ΚΠΔ. Επιπλέον, η τροποποίηση της παρ. 4 του ίδιου άρθρου με την καθιέρωση της αρμοδιότητας του εποπτεύοντος την εκτέλεση της ποινής εισαγγελέα, σε περίπτωση υπαίτιας μη εκπλήρωσης της κοινωφελούς εργασίας από τον καταδικασθέντα, να επιλέξει το κατάλληλο μέτρο ή να διατάξει την έκτιση της στερητικής της ελευθερίας ποινής, χωρίς να κρίνεται αναγκαία η εισαγωγή της υπόθεσης στο δικαστήριο εκτέλεσης ποινής, συμβάλλει στην οικονομία της δίκης.

Έναρξη ισχύος: 1^η Μαΐου 2024

Άρθρο 105 παρ.5 – Έκτιση της ποινής στην κατοικία

Εκτός των περιπτώσεων των παρ. 1 και 2, αν με μία ή περισσότερες αποφάσεις έχει επιβληθεί ποινή φυλάκισης, που δεν υπερβαίνει τα δύο (2) έτη, το δικαστήριο, μπορεί, ύστερα από αίτηση του καταδικασθέντος, να αποφασίσει την κατ' οίκον έκτιση της ποινής με ηλεκτρονική επιτήρηση αν κρίνει αιτιολογημένα ότι είναι

πρόσφορη για να τον αποτρέψει από την τέλεση άλλων αδικημάτων χωρίς να είναι αναγκαία η μερική ή ολική έκτιση της ποινής σε σωφρονιστικό κατάστημα. Στην περίπτωση του πρώτου εδαφίου εφαρμόζονται αναλογικά η παρ. 1 του άρθρου 284 και η παρ. 4 του άρθρου 285 του Κώδικα Ποινικής Δικονομίας. Αν καταδικασθείς δεν συμμορφώνεται με τις υποχρεώσεις που του επιβλήθηκαν σχετικά με τον κατ' οίκον περιορισμό με ηλεκτρονική επιτήρηση ή σε περίπτωση τέλεσης από αυτόν του εγκλήματος του άρθρου 173Α του παρόντος, ο εισαγγελέας εκτέλεσης ποινών ανακαλεί την απόφαση με διάταξή του και διατάσσει την πραγματική έκτιση της ποινής σε σωφρονιστικό κατάστημα. Η ποινή που εκτίεται με ηλεκτρονική επιτήρηση, θεωρείται ότι έχει αποτιθεί, με τη συμπλήρωση των χρονικών ορίων της παρ. 1 του άρθρου 105B. Το κόστος των ηλεκτρονικών μέσων επιτήρησης το οποίο καλύπτει τη διάρκεια της εκτιόμενης ποινής σύμφωνα με το τέταρτο εδάφιο, φέρει ο καταδικασθείς και προκαταβάλλεται.

Αιτιολογική έκθεση

Με την προτεινόμενη νομοθετική παρέμβαση στο άρθρο 105 ΠΚ, θεσπίζεται πλέον των ήδη προβλεπόμενων στις παρ. 1 και 2, τρόπων έκτισης της ποινής στην κατοικία, η δυνατότητα στον καταδικασθέντα, να αιτείται από το δικαστήριο που απήγγειλε την καταδικαστική απόφαση να μετατρέψει ποινή φυλάκισης, η οποία για μία ή περισσότερες πράξεις δεν υπερβαίνει συνολικά τα δύο έτη, σε κατ' οίκον έκτιση με ηλεκτρονική επιτήρηση. Η διάρκεια της ποινής ορίζεται μέχρι τη συμπλήρωση των χρονικών ορίων της υφ' όρον απόλυσης της παρ. 1 του άρθρου 105B. Το δικαστήριο αποδέχεται το αίτημα αν κρίνει αιτιολογημένα ότι η μετατροπή της φυλάκισης σε κατ' οίκον έκτιση με ηλεκτρονική επιτήρηση, είναι αρκετή για να αποτρέψει τον καταδικασθέντα από την τέλεση άλλων αδικημάτων, δίχως να είναι αναγκαία η μερική ή ολική έκτιση της ποινής σε σωφρονιστικό κατάστημα. Η δαπάνη προκαταβάλλεται και επιβαρύνει τον καταδικασθέντα και αναλογικά εφαρμόζονται οι διατάξεις της παρ. 4 του άρθρου 285 ΚΠΔ.

Έναρξη ισχύος: 1^η Ιουλίου 2024

Άρθρο 105Α - Παροχή κοινωφελούς εργασίας

-Καταργείται-

1. Ο καταδικαζόμενος σε ποινή φυλάκισης που δεν υπερβαίνει συνολικά τα πέντε (5) έτη, μπορεί να δηλώσει προς το δικαστήριο ότι επιθυμεί να μετατραπεί το υπόλοιπο της ποινής του έως τον χρόνο της υπό όρο απόλυσης, κατά το επόμενο άρθρο, σε παροχή κοινωφελούς εργασίας, αφού θα έχει εκτίσει πραγματικά το ένα δέκατο αυτής. Το Δικαστήριο, μετατρέπει την ποινή, εν όλω ή εν μέρει, εκτός αν με ειδική αιτιολογία κρίνει ότι η βαρύτητα της πράξης, οι συνθήκες τέλεσής της και τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά της προσωπικότητας του καταδικασθέντος, καθιστούν απολύτως αναγκαία την έκτιση της ποινής στο κατάστημα κράτησης για να αποτραπεί η τέλεση από αυτόν άλλων αντίστοιχης βαρύτητας εγκλημάτων.

2. Για τη μετατροπή της στερητικής της ελευθερίας ποινής σε παροχή κοινωφελούς εργασίας, κάθε μήνας φυλάκισης αντιστοιχεί σε σαράντα (40) ώρες κοινωφελούς εργασίας, η οποία πρέπει να εκτελεστεί εντός του οριζόμενου στην προηγούμενη παράγραφο χρόνου.

3. Η μετατροπή δεν προϋποθέτει αμετάκλητη καταδικαστική απόφαση.

4. Η παρ. 3 του άρθρου 81 ισχύει και στην περίπτωση αυτή. Αν η εργασία παρέχεται από εκείνον που καταδικάστηκε ελλιπώς ή πλημμελώς με δική του υπαιτιότητα, ο εισαγγελέας εκτέλεσης της ποινής, αφού λάβει υπόψη τη συχνότητα και σοβαρότητα της παραβίασης των υποχρεώσεων από τον καταδικασθέντα, καθώς και τον βαθμό της υπαιτιότητάς του, μπορεί να προβεί σε έγγραφη προειδοποίηση εκείνου που καταδικάστηκε ή να εισαγάγει την υπόθεση στο δικαστήριο εκτέλεσης της ποινής. Υπό τις προϋποθέσεις του προηγούμενου εδαφίου, και λαμβάνοντας υπόψη το τμήμα της ποινής που εκτίθηκε, το δικαστήριο εκτέλεσης της ποινής μπορεί να διατάξει την έκτιση της φυλάκισης που επιβλήθηκε αφού αφαιρέσει την εκτιθείσα ποινή και τον χρόνο παροχής κοινωφελούς εργασίας υπολογίζοντας αυτόν σύμφωνα με την παρ. 2. Ο καταδικασθείς κλητεύεται υποχρεωτικά στη συνεδρίαση

τουλάχιστον δέκα (10) ημέρες πριν και μπορεί να παραστεί αυτοπροσώπως ή με συνήγορο.

Έναρξη ισχύος: 1^η Μαΐου 2024

Άρθρο 105B - Απόλυση υπό τον όρο της ανάκλησης

1. Όσοι καταδικάστηκαν σε στερητική της ελευθερίας ποινή μπορούν να απολυθούν υπό τον όρο της ανάκλησης, σύμφωνα με τις πιο κάτω διατάξεις, εφόσον έχουν εκτίσει: α) σε περίπτωση φυλάκισης τα δύο πέμπτα (2/5) αυτής ή πρόσκαιρης κάθειρξης τα τρία πέμπτα (3/5) αυτής, β) σε περίπτωση πρόσκαιρης κάθειρξης για τα εγκλήματα του δευτέρου εδαφίου της παρ. 6, τα τέσσερα πέμπτα (4/5) αυτής και γ) σε περίπτωση ισόβιας κάθειρξης τουλάχιστον είκοσι (20) έτη.

2. Για τη χορήγηση της υπό όρο απόλυσης δεν απαιτείται να έχει καταστεί η καταδίκη αμετάκλητη.

3. Στην περίπτωση που συντρέχουν σωρευτικά περισσότερες ποινές, ο καταδικασθείς μπορεί να απολυθεί αν έχει εκτίσει το άθροισμα των τμημάτων των ποινών, που προβλέπεται στην παρ.

1. Σε κάθε περίπτωση, ο καταδικασθείς μπορεί να απολυθεί αν έχει εκτίσει είκοσι πέντε (25) έτη και όταν το παραπάνω άθροισμα υπερβαίνει το όριο αυτό.

4. Αν ο καταδικασθείς εργάζεται, κάθε ημέρα εργασίας υπολογίζεται σύμφωνα με τις σχετικές διατάξεις της σωφρονιστικής νομοθεσίας. Κάθε ημέρα κράτησης κρατουμένων που έχουν ημιπληγία ή παραπληγία, σκλήρυνση κατά πλάκας ή έχουν υποβληθεί σε επέμβαση μεταμόσχευσης καρδιάς, ήπατος, νεφρού ή μυελού των οστών ή είναι φορείς του συνδρόμου επίκτητης ανοσοποιητικής ανεπάρκειας ή έχουν κακοήθη νεοπλασμάτα ή νεφρική ανεπάρκεια για την οποία γίνεται τακτική αιμοκάθαρση ή φυματίωση κατά τη διάρκεια της θεραπείας της, υπολογίζεται ευεργετικά ως δύο (2) ημέρες

1. Όσοι καταδικάστηκαν σε στερητική της ελευθερίας ποινή μπορούν να απολυθούν υπό τον όρο της ανάκλησης, σύμφωνα με τις πιο κάτω διατάξεις, εφόσον έχουν εκτίσει: α) σε περίπτωση φυλάκισης, τα δύο πέμπτα (2/5) αυτής, β) σε περίπτωση πρόσκαιρης κάθειρξης, τα τρία πέμπτα (3/5) αυτής, γ) σε περίπτωση πρόσκαιρης κάθειρξης για τα εγκλήματα του δευτέρου εδαφίου της παρ. 6, τα τέσσερα πέμπτα (4/5) αυτής και δ) σε περίπτωση ισόβιας κάθειρξης τουλάχιστον είκοσι (20) έτη.

2. Για τη χορήγηση της υπό όρο απόλυσης δεν απαιτείται να έχει καταστεί η καταδίκη αμετάκλητη.

3. Στην περίπτωση που συντρέχουν σωρευτικά περισσότερες ποινές, ο καταδικασθείς μπορεί να απολυθεί αν έχει εκτίσει το άθροισμα των τμημάτων των ποινών, που προβλέπεται στην παρ.

1. Σε κάθε περίπτωση ο καταδικασθείς μπορεί να απολυθεί αν έχει εκτίσει είκοσι πέντε (25) έτη και όταν το παραπάνω άθροισμα υπερβαίνει το όριο αυτό.

4. Αν ο καταδικασθείς εργάζεται, κάθε ημέρα εργασίας υπολογίζεται σύμφωνα με τις σχετικές διατάξεις της σωφρονιστικής νομοθεσίας. Κάθε ημέρα κράτησης κρατουμένων που έχουν ημιπληγία ή παραπληγία, σκλήρυνση κατά πλάκας ή έχουν υποβληθεί σε επέμβαση μεταμόσχευσης καρδιάς, ήπατος, νεφρού ή μυελού των οστών ή είναι φορείς του συνδρόμου επίκτητης ανοσοποιητικής ανεπάρκειας ή έχουν κακοήθη νεοπλασμάτα ή νεφρική ανεπάρκεια για την οποία γίνεται τακτική αιμοκάθαρση ή φυματίωση κατά τη διάρκεια της θεραπείας της, υπολογίζεται ευεργετικά ως δύο (2) ημέρες εκτιώμενης ποινής.

εκτιόμενης ποινής. Το ίδιο ισχύει και για: α) κρατούμενους με ποσοστό αναπηρίας πενήντα τοις εκατό (50%) και άνω, που δεν μπορούν να εργαστούν, εφόσον κρίνεται ότι η παραμονή τους στο κατάστημα κράτησης καθίσταται ιδιαίτερα επαχθής λόγω αδυναμίας αυτοεξυπηρέτησης, β) κρατούμενους με ποσοστό αναπηρίας εξήντα επτά τοις εκατό (67%) και άνω, γ) κρατούμενους στους οποίους απαγορεύεται ύστερα από γνωμάτευση από Κέντρο Πιστοποίησης Αναπηρίας (ΚΕ.Π.Α.) η ανάληψη εργασίας ή απασχόλησης που μπορεί βάσιμα να προκαλέσει σοβαρή και μόνιμη βλάβη στην υγεία τους, δ) κρατούμενους οι οποίοι νοσηλεύονται σε θεραπευτικά καταστήματα ή νοσοκομεία εφόσον η νοσηλεία τους έχει διαρκέσει τουλάχιστον τέσσερις (4) μήνες, ε) κρατούμενες μητέρες για όσο διάστημα έχουν μαζί τους τα ανήλικα τέκνα τους, στ) κρατούμενους που συμμετέχουν σε θεραπευτικό πρόγραμμα ψυχικής απεξάρτησης από ναρκωτικά εγκεκριμένου, κατά το άρθρο 51 του ν. 4139/2013 οργανισμού και ζ) κρατούμενους για όσο διάστημα διαρκεί η κράτησή τους σε χώρους αστυνομικών τμημάτων ή αστυνομικών διευθύνσεων. Η διακρίβωση των ασθενειών του δεύτερου εδαφίου, καθώς και της αναπηρίας στις περ. α' και β' γίνεται με τη διαδικασία της παρ. 2 του άρθρου 105.

5. Για τη χορήγηση της υπό όρο απόλυσης, ως ποινή που εκτίθηκε θεωρείται αυτή που υπολογίστηκε ευεργετικά είτε κατά την προηγούμενη παράγραφο είτε κατά τις ειδικές διατάξεις που προβλέπουν αντίστοιχο υπολογισμό.

6. Προκειμένου για ποινές κάθειρξης δεν μπορεί να χορηγηθεί στον καταδικασθέντα απόλυση υπό όρο, αν δεν έχει παραμείνει, **δίχως τον ευεργετικό υπολογισμό**, στο σωφρονιστικό κατάστημα για χρονικό διάστημα ίσο με τα δύο πέμπτα (2/5) της ποινής που του επιβλήθηκε και, σε περίπτωση ισόβιας κάθειρξης, δεκαέξι (16) έτη. Προκειμένου για ποινές κάθειρξης που επιβλήθηκαν για τα κακουργήματα των άρθρων

Το ίδιο ισχύει και για: α) κρατούμενους με ποσοστό αναπηρίας πενήντα τοις εκατό (50%) και άνω, που δεν μπορούν να εργαστούν, εφόσον κρίνεται ότι η παραμονή τους στο κατάστημα κράτησης καθίσταται ιδιαίτερα επαχθής λόγω αδυναμίας αυτοεξυπηρέτησης, β) κρατούμενους με ποσοστό αναπηρίας εξήντα επτά τοις εκατό (67%) και άνω, γ) κρατούμενους στους οποίους απαγορεύεται ύστερα από γνωμάτευση από Κέντρο Πιστοποίησης Αναπηρίας (ΚΕ.Π.Α.) η ανάληψη εργασίας ή απασχόλησης που μπορεί βάσιμα να προκαλέσει σοβαρή και μόνιμη βλάβη στην υγεία τους, δ) κρατούμενους οι οποίοι νοσηλεύονται σε θεραπευτικά καταστήματα ή νοσοκομεία εφόσον η νοσηλεία τους έχει διαρκέσει τουλάχιστον τέσσερις (4) μήνες, ε) κρατούμενες μητέρες για όσο διάστημα έχουν μαζί τους τα ανήλικα τέκνα τους, στ) κρατούμενους που συμμετέχουν σε θεραπευτικό πρόγραμμα ψυχικής απεξάρτησης από ναρκωτικά εγκεκριμένου, κατά το άρθρο 51 του ν. 4139/2013 οργανισμού και ζ) κρατούμενους για όσο διάστημα διαρκεί η κράτησή τους σε χώρους αστυνομικών τμημάτων ή αστυνομικών διευθύνσεων. Η διακρίβωση των ασθενειών του δεύτερου εδαφίου, καθώς και της αναπηρίας στις περ. α' και β' γίνεται με τη διαδικασία της παρ. 2 του άρθρου 105.

5. Για τη χορήγηση της υπό όρο απόλυσης, ως ποινή που εκτίθηκε θεωρείται αυτή που υπολογίστηκε ευεργετικά είτε κατά την προηγούμενη παράγραφο είτε κατά τις ειδικές διατάξεις που προβλέπουν αντίστοιχο υπολογισμό.

6. Προκειμένου για ποινές κάθειρξης δεν μπορεί να χορηγηθεί στον καταδικασθέντα απόλυση υπό όρο, αν δεν έχει παραμείνει στο σωφρονιστικό κατάστημα για χρονικό διάστημα ίσο με τα δύο πέμπτα (2/5) της ποινής που του επιβλήθηκε και, σε περίπτωση ισόβιας κάθειρξης, δεκαέξι (16) έτη. Προκειμένου για ποινές κάθειρξης που επιβλήθηκαν για τα κακουργήματα των άρθρων 22

22 και 23 του ν. 4139/2013, του άρθρου 30 του Κώδικα Μετανάστευσης και Κοινωνικής Ένταξης (ν. 4251/2014, Α' 80), των άρθρων 134, 187, 187 Α, των περ. γ' και δ' της παρ. 1 του άρθρου 265, της παρ. 1 του άρθρου 299, των άρθρων 323Α, 324, 380, 385, καθώς και γι' αυτά του 19ου Κεφαλαίου του Ειδικού Μέρους του παρόντος Κώδικα, απόλυση υπό όρο δεν μπορεί να χορηγηθεί στον καταδικασθέντα αν αυτός δεν έχει παραμείνει, δίχως τον ευεργετικό υπολογισμό, στο σωφρονιστικό κατάστημα για χρονικό διάστημα ίσο με τα τρία πέμπτα (3/5) της ποινής που του επιβλήθηκε, και σε περίπτωση ισόβιας κάθειρξης δεκαοχτώ (18) ετών. Το παραπάνω κατά περίπτωση χρονικό διάστημα προσαυξάνεται κατά το ένα τρίτο (1/3) των λοιπών ποινών που τυχόν έχουν επιβληθεί, στην περίπτωση που αυτές συντρέχουν σωρευτικά. Σε κάθε περίπτωση, όμως, ο καταδικασθείς μπορεί να απολυθεί αν έχει παραμείνει στο κατάστημα είκοσι (20) έτη και αν εκτίει περισσότερες ποινές ισόβιας κάθειρξης, αν έχει παραμείνει είκοσι πέντε (25) έτη. Στις περιπτώσεις συνολικής ποινής πρόσκαιρης κάθειρξης για τα εγκλήματα του δευτέρου εδαφίου που όπως επιβλήθηκε υπερβαίνει κατά τουλάχιστον δέκα (10) έτη το ανώτατο όριο της συνολικής ποινής κάθειρξης, η υφ' όρον απόλυση δύναται να χορηγείται, εφόσον ο κατάδικος έχει εκτίσει πραγματικά δεκαεπτά (17) έτη.

και 23 του ν. 4139/2013, 134, 187, 187 Α, των περ. γ' και δ' της παρ. 1 του άρθρου 265, της παρ. 1 του άρθρου 299, των άρθρων 323Α, 324, 380, 385, καθώς και για αυτά του 19ου Κεφαλαίου του Ειδικού Μέρους του παρόντος Κώδικα, απόλυση υπό όρο δεν μπορεί να χορηγηθεί στον καταδικασθέντα, αν αυτός δεν έχει παραμείνει στο σωφρονιστικό κατάστημα για χρονικό διάστημα ίσο με τα τρία πέμπτα (3/5) της ποινής που του επιβλήθηκε, και σε περίπτωση ισόβιας κάθειρξης δεκαοχτώ (18) ετών. Το παραπάνω κατά περίπτωση χρονικό διάστημα προσαυξάνεται κατά το ένα τρίτο (1/3) των λοιπών ποινών που τυχόν έχουν επιβληθεί, στην περίπτωση που αυτές συντρέχουν σωρευτικά. Σε κάθε περίπτωση όμως ο καταδικασθείς μπορεί να απολυθεί αν έχει παραμείνει στο κατάστημα είκοσι (20) έτη και αν εκτίει περισσότερες ποινές ισόβιας κάθειρξης, αν έχει παραμείνει είκοσι πέντε (25) έτη.

Αιτιολογική έκθεση

Με τις προτεινόμενες αλλαγές στις παρ. 1 και 6 του άρθρου 105B ΠΚ, αφενός μεν, προστίθεται και η περίπτωση των κακουρηγμάτων του άρθρου 30 του Κώδικα Μετανάστευσης (ν. 4251/2014, Α' 80) σε εκείνες που λόγω της ιδιαίτερης ποινικής και κοινωνικής τους απαξίας, δικαιολογούν την πραγματική έκτιση τουλάχιστον τριών πέμπτων (3/5) της ποινής ως προϋπόθεση για την υπό όρους απόλυση, αφετέρου δε, προβλέπεται σε περιπτώσεις που το ονομαστικό ύψος της ποινής που επιβάλλει το δικαστήριο σε ποινές πρόσκαιρης κάθειρξης για τα εγκλήματα του δεύτερου εδαφίου της παρ. 6, υπερβαίνει κατά δέκα (10) τουλάχιστον έτη το μέγιστο όριο της συνολικής ποινής πρόσκαιρης κάθειρξης του άρθρου 94 ΠΚ, δηλαδή τα τριάντα πέντε (35) έτη [λ.χ. για έγκλημα κατά συρροή επιβάλλεται συνολική ποινή τριάντα πέντε (25) έτη με εκτιτέα τα είκοσι πέντε (25)], να χορηγείται η υφ' όρον απόλυση εφόσον ο καταδικασθείς έχει εκτίσει πραγματικά δεκαεπτά (17) έτη [αντί δεκαπέντε (15) που θα εξέτιε χωρίς την ανωτέρω προσθήκη]. Βάση για τον υπολογισμό του ανωτέρω μέτρου πραγματικής έκτισης ποινής πρόσκαιρης κάθειρξης,

αποτελέσει η αντιστοιχία και η αναλογικότητα με τα αντίστοιχα προβλεπόμενα όρια της ποινής της ισόβιας κάθειρξης. Τέλος, ισοσκελίζεται το όριο (πραγματικής και πλασματικής έκτισης ποινής) θεμελίωσης δικαιώματος υφ' όρον απόλυσης για ποινές φυλάκισης με το αντίστοιχο προβλεπόμενο για ποινές πρόσκαιρης κάθειρξης (2/5 και 3/5 αντίστοιχα).

Έναρξη ισχύος: 1^η Μαΐου 2024

Άρθρο 106 παρ.1 - Απόλυση υπό τον όρο της ανάκλησης

Η απόλυση υπό όρο μπορεί να μην χορηγηθεί αν κριθεί ότι η διαγωγή του καταδικασθέντος, κατά την έκτιση της ποινής του, **σε συνδυασμό με τη διάγνωση της πιθανότητας επανάληψης του εγκλήματος κατά τον χρόνο δοκιμασίας, όπως προκύπτει από τα χαρακτηριστικά του εγκλήματος, σε σχέση με την εκτίμηση των ατομικών και κοινωνικών περιστάσεων του καταδικασθέντος**, καθιστά αναγκαία τη συνέχιση της κράτησής του για να αποτραπεί η τέλεση από αυτόν νέων αξιόποινων πράξεων.

Η απόλυση υπό όρο μπορεί να μην χορηγηθεί αν κριθεί με ειδική αιτιολογία ότι η διαγωγή του καταδικασθέντος, κατά την έκτιση της ποινής του, καθιστά αναγκαία τη συνέχιση της κράτησής του για να αποτραπεί η τέλεση από αυτόν νέων αξιόποινων πράξεων. Μόνη η ανατιολόγητη επίκληση πειθαρχικού παραπτώματος κατά την έκτιση της ποινής δεν αρκεί για τη μη χορήγηση της απόλυσης.

Αιτιολογική έκθεση

Η προτεινόμενη προσθήκη στην παρ. 1 του άρθρου 106 του ΠΚ αποσκοπεί στο να σταθμίζεται από το αρμόδιο δικαιοδοτικό όργανο (δικαστικό συμβούλιο) που αποφασίζει σχετικά με τη χορήγηση ή μη υφ' όρον απόλυσης, πέραν της συνδρομής των τυπικών προϋποθέσεων, και το ουσιαστικό κριτήριο που συνίσταται στη διάγνωση της πιθανότητας επανάληψης του εγκλήματος κατά τον χρόνο δοκιμασίας, ως προκύπτει από την εν γένει εκτίμηση των ατομικών και κοινωνικών περιστάσεων του καταδικασθέντος, αλλά και της επικινδυνότητας του εγκλήματος για το κοινωνικό σύνολο. Σε κάθε περίπτωση το βούλευμα πρέπει να είναι εμπεριστατωμένα και ειδικά αιτιολογημένο σύμφωνα με το άρθρο 139 ΚΠΔ.

Έναρξη ισχύος: 1^η Μαΐου 2024

Άρθρο 108 παρ.1 - Άρση της απόλυσης

Η απόλυση αίρεται αν μέσα στο χρονικό διάστημα που προβλέπει το επόμενο άρθρο, εκείνος που απολύθηκε διαπράξει **έγκλημα**, για το οποίο του επιβλήθηκε αμετακλήτως οποτεδήποτε ποινή στερητική της ελευθερίας ανώτερη από ένα (1) έτος. Στην περίπτωση αυτή, εκτίει αθροιστικά,

Η απόλυση αίρεται αν μέσα στο χρονικό διάστημα που προβλέπει το επόμενο άρθρο, εκείνος που απολύθηκε διαπράξει έγκλημα **με δόλο**, για το οποίο του επιβλήθηκε αμετακλήτως οποτεδήποτε ποινή στερητική της ελευθερίας ανώτερη από ένα (1) έτος. Στην περίπτωση αυτή εκτίει αθροιστικά,

<p>από τότε που θα γίνει αμετάκλητη η νέα καταδίκη, και ολόκληρο το υπόλοιπο της προηγούμενης ποινής, το οποίο όφειλε να εκτίσει κατά τον χρόνο της απόλυσης. Σε περίπτωση άρσης της απόλυσης για καταδίκη σε ισόβια κάθειρξη εκτίει δέκα (10) επιπλέον έτη και επί σωρευτικής συνδρομής ισοβίων καθειρήσεων δεκαπέντε (15) επιπλέον έτη.</p>	<p>από τότε που θα γίνει αμετάκλητη η νέα καταδίκη, και ολόκληρο το υπόλοιπο της προηγούμενης ποινής, το οποίο όφειλε να εκτίσει κατά τον χρόνο της απόλυσης. Σε περίπτωση άρσης της απόλυσης για καταδίκη σε ισόβια κάθειρξη εκτίει δέκα (10) επιπλέον έτη και επί σωρευτικής συνδρομής ισοβίων καθειρήσεων δεκαπέντε (15) επιπλέον έτη.</p>
<p style="text-align: center;">Αιτιολογική έκθεση</p> <p>Η προτεινόμενη προσθήκη στην παρ. 1 του άρθρου 108 ΠΚ έγινε προκειμένου η διάταξη να είναι εναρμονισμένη με τις αντίστοιχες της παρ. 1 του άρθρου 99 ΠΚ και της παρ. 2 του άρθρου 101 ΠΚ, που προβλέπουν ως λόγο χορήγησης αναστολής ή ανάκλησης ήδη χορηγηθείσας αναστολής την αμετάκλητη καταδίκη σε ποινή στερητική της ελευθερίας άνω του ενός έτους, ανεξαρτήτως μορφής υπαιτιότητας.</p>	
<p style="text-align: center;">Έναρξη ισχύος: 1^η Μαΐου 2024</p>	
<p style="text-align: center;">Άρθρο 114 - Μη υποβολή έγκλησης ή δήλωση παραίτησης από το δικαίωμα της έγκλησης - Εγκλήματα σε βάρος του Δημοσίου (Προηγ. Μη υποβολή έγκλησης ή δήλωση παραίτησης από το δικαίωμα της έγκλησης)</p>	
<p>1. Όταν ο νόμος απαιτεί έγκληση για την ποινική δίωξη κάποιας αξιόποινης πράξης, το αξιόποιο εξαλείφεται αν ο δικαιούχος δεν υποβάλει την έγκληση μέσα σε τρεις μήνες από την ημέρα που έμαθε για την τέλεση της πράξης και για τον δράστη της ή για έναν από τους συμμετόχους.</p> <p>2. Το ίδιο αποτέλεσμα συνεπάγεται και η ρητή δήλωση του δικαιούχου της έγκλησης ενώπιον της αρμόδιας αρχής, ότι παραιτείται από το δικαίωμα της έγκλησης.</p> <p>3. Τα εγκλήματα σε βάρος του νομικού προσώπου του ελληνικού δημοσίου, των νομικών προσώπων δημοσίου δικαίου ή των οργανισμών τοπικής αυτοδιοίκησης διώκονται πάντοτε αυτεπαγγέλτως.</p>	<p>1. Όταν ο νόμος απαιτεί έγκληση για την ποινική δίωξη κάποιας αξιόποινης πράξης, το αξιόποιο εξαλείφεται αν ο δικαιούχος δεν υποβάλει την έγκληση μέσα σε τρεις μήνες από την ημέρα που έμαθε για την τέλεση της πράξης και για τον δράστη της ή για έναν από τους συμμετόχους.</p> <p>2. Το ίδιο αποτέλεσμα συνεπάγεται και η ρητή δήλωση του δικαιούχου της έγκλησης ενώπιον της αρμόδιας αρχής, ότι παραιτείται από το δικαίωμα της έγκλησης.</p>
<p style="text-align: center;">Αιτιολογική έκθεση</p> <p>Η προσθήκη στη διάταξη του άρθρου 114 ΠΚ κρίθηκε επιβεβλημένη, προκειμένου να διώκεται αυτεπαγγέλτως κάθε έγκλημα που τελείται σε βάρος του δημοσίου. Εξάλλου, την ποινική αξίωση για την προστασία του δημοσίου συμφέροντος που διέπει ως πρωταρχική αρχή το ποινικό δικαιοδοτικό σύστημα, τη διαχειρίζονται οι αρμόδιες για την προάσπιση του δημοσίου συμφέροντος, εισαγγελικές αρχές που</p>	

πλέον δύνανται να κινούν την ποινική διαδικασία, όταν διαπιστώνουν εγκληματικές ενέργειες που προκαλούν βλάβη του ευρύτερου δημοσίου τομέα συμπεριλαμβανομένων των νομικών προσώπων δημοσίου δικαίου, αυτεπαγγέλτως και χωρίς προηγούμενη υποβολή έγκλησης εκ μέρους του δημοσίου νομίμως εκπροσωπούμενου, διαδικασία ενεργητικής νομιμοποίησης, προβληματική, γραφειοκρατική και χρονοβόρα, ως η πράξη, αναντίρρητα, έχει αναδείξει.

Έναρξη ισχύος: 1^η Μαΐου 2024

Άρθρο 122 - Αναμορφωτικά μέτρα

1. Αναμορφωτικά μέτρα είναι: α) η επίπληξη του ανηλίκου, β) η ανάθεση της υπεύθυνης επιμέλειας του ανηλίκου στους γονείς ή στους επιτρόπους του, γ) η ανάθεση της υπεύθυνης επιμέλειας του ανηλίκου σε ανάδοχη οικογένεια, δ) η ανάθεση της επιμέλειας του ανηλίκου σε προστατευτικές εταιρείες ή σε ιδρύματα ανηλίκων ή σε επιμελητές ανηλίκων, ε) η συνδιαλλαγή μεταξύ ανήλικου δράστη και θύματος για έκφραση συγγνώμης και εν γένει για εξώδικη διευθέτηση των συνεπειών της πράξης, στ) η αποζημίωση του θύματος ή η κατ' άλλον τρόπο άρση ή μείωση των συνεπειών της πράξης από τον ανήλικο, ζ) η παρακολούθηση κοινωνικών και ψυχολογικών προγραμμάτων σε κρατικούς, δημοτικούς, κοινοτικούς ή ιδιωτικούς φορείς, η) η φοίτηση σε σχολές επαγγελματικής ή άλλης εκπαίδευσης ή κατάρτισης, θ) η παρακολούθηση ειδικών προγραμμάτων κυκλοφοριακής αγωγής, **θα) η παρακολούθηση ειδικών εκπαιδευτικών, καλλιτεχνικών ή πολιτιστικών προγραμμάτων σε κρατικούς, δημοτικούς ή ιδιωτικούς φορείς, θβ) η παρακολούθηση προγραμμάτων αθλητισμού και η συμμετοχή σε αθλητικά σωματεία**, ι) η παροχή κοινωφελούς εργασίας, ια) η ανάθεση της επιμέλειας και επιτήρησης του ανηλίκου σε προστατευτικές εταιρείες ή σε επιμελητές ανηλίκων και ιβ) η τοποθέτηση σε κατάλληλο κρατικό, δημοτικό, κοινοτικό ή ιδιωτικό ίδρυμα αγωγής.

2. Σε κάθε περίπτωση, το δικαστήριο μπορεί να επιβάλει ως πρόσθετα αναμορφωτικά μέτρα

1. Αναμορφωτικά μέτρα είναι: α) η επίπληξη του ανηλίκου, β) η ανάθεση της υπεύθυνης επιμέλειας του ανηλίκου στους γονείς ή στους επιτρόπους του, γ) η ανάθεση της υπεύθυνης επιμέλειας του ανηλίκου σε ανάδοχη οικογένεια, δ) η ανάθεση της επιμέλειας του ανηλίκου σε προστατευτικές εταιρείες ή σε ιδρύματα ανηλίκων ή σε επιμελητές ανηλίκων, ε) η συνδιαλλαγή μεταξύ ανήλικου δράστη και θύματος για έκφραση συγγνώμης και εν γένει για εξώδικη διευθέτηση των συνεπειών της πράξης, στ) η αποζημίωση του θύματος ή η κατ' άλλον τρόπο άρση ή μείωση των συνεπειών της πράξης από τον ανήλικο, ζ) η παρακολούθηση κοινωνικών και ψυχολογικών προγραμμάτων σε κρατικούς, δημοτικούς, κοινοτικούς ή ιδιωτικούς φορείς, η) η φοίτηση σε σχολές επαγγελματικής ή άλλης εκπαίδευσης ή κατάρτισης, θ) η παρακολούθηση ειδικών προγραμμάτων κυκλοφοριακής αγωγής, ι) η παροχή κοινωφελούς εργασίας, ια) η ανάθεση της επιμέλειας και επιτήρησης του ανηλίκου σε προστατευτικές εταιρείες ή σε επιμελητές ανηλίκων και ιβ) η τοποθέτηση σε κατάλληλο κρατικό, δημοτικό, κοινοτικό ή ιδιωτικό ίδρυμα αγωγής.

2. Σε κάθε περίπτωση, το δικαστήριο μπορεί να επιβάλει ως πρόσθετα αναμορφωτικά μέτρα επιπλέον υποχρεώσεις που αφορούν στον τρόπο ζωής του ανηλίκου ή στη διαπαιδαγώγησή του. Σε εξαιρετικές περιπτώσεις μπορεί να επιβάλει δύο ή περισσότερα από τα μέτρα που προβλέπονται στα στοιχεία α' έως και ια' της προηγούμενης παραγράφου.

επιπλέον υποχρεώσεις που αφορούν στον τρόπο ζωής του ανηλίκου ή στη διαπαιδαγώγησή του. Σε εξαιρετικές περιπτώσεις μπορεί να επιβάλει δύο ή περισσότερα από τα μέτρα που προβλέπονται στις περ. α' έως και ια' της παρ. 1.

3. Η επιλογή του αναμορφωτικού μέτρου που πρόκειται να επιβληθεί διέπεται από την αρχή της επικουρικότητας, για την εφαρμογή της οποίας τα αναμορφωτικά μέτρα που προβλέπονται στις περ. α' έως **θβ' της παρ. 1** προτάσσονται των υπολοίπων. Το περιεχόμενο και η διάρκεια κάθε μέτρου πρέπει να είναι ανάλογα προς τη βαρύτητα της πράξης που έχει τελεστεί, την προσωπικότητα του ανηλίκου και τις βιοτικές του συνθήκες. Με αποφάσεις του Υπουργού Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων ρυθμίζονται όλα τα θέματα που αφορούν στην επιβολή και εκτέλεση των μέτρων της πρώτης παραγράφου.

4. Στην απόφαση του δικαστηρίου ορίζεται η μέγιστη διάρκεια του αναμορφωτικού μέτρου.

3. Η επιλογή του αναμορφωτικού μέτρου που πρόκειται να επιβληθεί διέπεται από την αρχή της επικουρικότητας, για την εφαρμογή της οποίας τα αναμορφωτικά μέτρα που προβλέπονται στα στοιχεία α'-θ' της πρώτης παραγράφου προτάσσονται των υπολοίπων. Το περιεχόμενο και η διάρκεια κάθε μέτρου πρέπει να είναι ανάλογα προς τη βαρύτητα της πράξης που έχει τελεστεί, την προσωπικότητα του ανηλίκου και τις βιοτικές του συνθήκες. Με αποφάσεις του Υπουργού Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων ρυθμίζονται όλα τα θέματα που αφορούν στην επιβολή και εκτέλεση των μέτρων της πρώτης παραγράφου.

4. Στην απόφαση του δικαστηρίου ορίζεται η μέγιστη διάρκεια του αναμορφωτικού μέτρου.

Αιτιολογική έκθεση

Με την προτεινόμενη τροποποίηση στην παρ. 1 του άρθρου 122 ΠΚ προβλέπεται η συμπερίληψη στον κατάλογο των αναμορφωτικών μέτρων που μπορούν να επιβληθούν σε ανήλικους δράστες και η παρακολούθηση ειδικών εκπαιδευτικών, καλλιτεχνικών ή πολιτιστικών προγραμμάτων σε κρατικούς, δημοτικούς, ή ιδιωτικούς φορείς καθώς και η παρακολούθηση προγραμμάτων αθλητισμού και η συμμετοχή σε αθλητικά σωματεία, προκειμένου να ενισχυθεί ο παιδαγωγικός σκοπός της παρέμβασης της πολιτείας προς το συμφέρον των ανηλίκων, να επιτευχθεί η κοινωνική ένταξή τους αλλά και να υποκατασταθεί ο διαρρηχθείς, ελλιπής ή τις περισσότερες φορές ανύπαρκτος δεσμός τους με το οικογενειακό περιβάλλον από πρόσωπα που αποτελούν πρότυπα και τα καθοδηγούν σε δράσεις που προάγουν την πνευματική καλλιέργεια, την ηθική ανάπτυξη, την ειρηνική κοινωνική συνύπαρξη και την κοινωνικοποίησή τους μέσα από τις ευγενείς αξίες του αθλητισμού, του πολιτισμού και της τέχνης. Με την προτεινόμενη τροποποίηση στην παρ. 3 προβλέπεται η προτεραιοποίηση των αναμορφωτικών μέτρων της παρακολούθησης ειδικών εκπαιδευτικών, καλλιτεχνικών ή πολιτιστικών προγραμμάτων σε κρατικούς, δημοτικούς, ή ιδιωτικούς φορείς, και της παρακολούθησης προγραμμάτων αθλητισμού και της συμμετοχής σε ερασιτεχνικά αθλητικά σωματεία κατά την επιλογή τους από το δικαστήριο ανηλίκων, λόγω της μεγάλης συμβολής τους στην ηθική και κοινωνική ανάπτυξη του ανήλικου δράστη.

Έναρξη ισχύος: 1^η Ιουλίου 2024

Άρθρο 127 παρ. 1 - Περιορισμός σε ειδικό κατάσταση κράτησης νέων,

Περιορισμός σε ειδικό κατάσταση κράτησης νέων επιβάλλεται μόνο σε ανηλίκους που έχουν συμπληρώσει το δέκατο πέμπτο (15ο) έτος της ηλικίας τους, εφόσον η πράξη τους, αν την τελούσε ενήλικος θα ήταν κακούργημα. Η απόφαση πρέπει να περιέχει ειδική και εμπειριστατωμένη αιτιολογία, από την οποία να προκύπτει γιατί τα αναμορφωτικά ή θεραπευτικά μέτρα δεν κρίνονται στη συγκεκριμένη περίπτωση επαρκή ενόψει των ιδιαίτερων συνθηκών τέλεσης της πράξης και της προσωπικότητας του ανηλίκου. **Κρίνοντας από τις περιστάσεις, το δικαστήριο μπορεί να αντικαταστήσει εν όλω ή εν μέρει, την έκτιση του περιορισμού σε ειδικό κατάσταση κράτησης νέων σε κατ' οίκον έκτιση ή σε κοινωφελή εργασία, με αναλογική εφαρμογή των άρθρων 104Α και 105.**

Περιορισμός σε ειδικό κατάσταση κράτησης νέων επιβάλλεται μόνο σε ανηλίκους που έχουν συμπληρώσει το δέκατο πέμπτο έτος της ηλικίας τους, εφόσον η πράξη τους, αν την τελούσε ενήλικος θα ήταν κακούργημα και εμπεριέχει στοιχεία βίας ή στρέφεται κατά της ζωής ή της σωματικής ακεραιότητας. Η απόφαση πρέπει να περιέχει ειδική και εμπειριστατωμένη αιτιολογία, από την οποία να προκύπτει γιατί τα αναμορφωτικά ή θεραπευτικά μέτρα δεν κρίνονται στη συγκεκριμένη περίπτωση επαρκή ενόψει των ιδιαίτερων συνθηκών τέλεσης της πράξης και της προσωπικότητας του ανηλίκου.

Αιτιολογική έκθεση

Η τροποποίηση της διάταξης του άρθρου 127 ΠΚ κρίθηκε αναγκαία προκειμένου να μπορούν να περιληφθούν στις περιπτώσεις των εγκλημάτων ανηλίκων που επισύρουν δυνητικά και με ειδική αιτιολογία (πως τα αναμορφωτικά ή θεραπευτικά μέτρα δεν είναι επαρκή), **όλα τα κακούργηματα και όχι μόνο αυτά που στρέφονται κατά της ζωής και της σωματικής ακεραιότητας ή εμπεριέχουν στοιχεία βίας.** Και αυτό διότι, με την υφιστάμενη διάταξη έχουν εντοπιστεί να ευρίσκονται εκτός του ρυθμιστικού πεδίου της διάταξης περιπτώσεις σοβαρότατων κακούργημάτων μείζονος ποινικής και κοινωνικής απαξίας (π.χ. διακεκριμένη διακίνηση ναρκωτικών, παράνομη προώθηση αλλοδαπών) που αν τις τελούσε ενήλικος, οι επαπειλούμενες ποινές θα ήταν πολυετείς πρόσκαιρες καθειρίζεις. Σημειώνεται ότι οι οριζοντίως ευμενείς διατάξεις για τους ανηλίκους επιφέρουν συχνά αντίθετα αποτελέσματα καθώς τους καθιστούν πρόσφορους σε εκμετάλλευση από εγκληματικές οργανώσεις (π.χ. για να διακινούν ναρκωτικά) επειδή ακριβώς δεν απειλούνται με στερητικές ελευθερίας ποινές λόγω της ανηλικότητας. Σε κάθε περίπτωση η στέρηση της ελευθερίας του ανηλίκου σε ειδικό κατάσταση κράτησης νέων πρέπει να είναι το έσχατο και απολύτως αναγκαίο μέτρο, όταν το δικαστήριο κρίνει αιτιολογημένα πως τα λοιπά δεν επαρκούν, συμπεριλαμβανομένων και των εναλλακτικών τρόπων κατ' οίκον έκτισης και παροχής κοινωφελούς εργασίας.

Έναρξη ισχύος: 1^η Μαΐου 2024

Άρθρο 128 - Αντικατάσταση του περιορισμού σε ειδικό κατάσταση κράτησης νέων

-Καταργείται-

1. Ο περιορισμός σε ειδικό κατάσταση κράτησης νέων μπορεί να αντικατασταθεί εν όλω ή εν μέρει

από την κατ' οίκον έκτιση της ποινής, με ανάλογη εφαρμογή του άρθρου 105 παρ. 2.

2. Το ίδιο ισχύει για την εν μέρει αντικατάσταση του περιορισμού από την παροχή κοινωφελούς εργασίας, με ανάλογη εφαρμογή του άρθρου 105 Α. Το δικαστήριο ορίζει το κατάλληλο για τον ανήλικο είδος κοινωφελούς εργασίας.

Έναρξη ισχύος: 1^η Μαΐου 2024

Άρθρο 133 - Νεαροί ενήλικες

Όταν ο δράστης κατά τον χρόνο τέλεσης αξιόποινης πράξης δεν έχει συμπληρώσει το **εικοστό πρώτο (21ο) έτος** της ηλικίας του, το δικαστήριο μπορεί: α) να διατάξει τον περιορισμό του σε ειδικό κατάσταση κράτησης νέων (άρθρο 54) εφόσον κρίνει ότι η τέλεση της πράξης οφείλεται στην ελλιπή ανάπτυξη της προσωπικότητάς του, λόγω της νεαρής ηλικίας και ότι ο περιορισμός αυτός θα είναι αρκετός για να αποφευχθεί η τέλεση άλλων εγκλημάτων, ή β) να επιβάλει μειωμένη ποινή (άρθρο 83). Στην περίπτωση αυτή εφαρμόζεται η διάταξη της παρ. 3 εδ. β' του άρθρου 130. **Ο κρατούμενος μπορεί να παραμείνει στο ειδικό σωφρονιστικό κατάστημα νέων μέχρι την ηλικία των είκοσι πέντε (25) ετών.**

Όταν ο δράστης κατά τον χρόνο τέλεσης αξιόποινης πράξης δεν έχει συμπληρώσει το εικοστό πέμπτο έτος της ηλικίας του, το δικαστήριο μπορεί: α) να διατάξει τον περιορισμό του σε ειδικό κατάσταση κράτησης νέων (άρθρο 54) εφόσον κρίνει ότι η τέλεση της πράξης οφείλεται στην ελλιπή ανάπτυξη της προσωπικότητάς του, λόγω της νεαρής ηλικίας και ότι ο περιορισμός αυτός θα είναι αρκετός για να αποφευχθεί η τέλεση άλλων εγκλημάτων, ή β) να επιβάλει μειωμένη ποινή (άρθρο 83). Στην περίπτωση αυτή εφαρμόζεται η διάταξη της παρ. 3 εδ. β' του άρθρου 130.

Αιτιολογική έκθεση

Η τροποποίηση της εν λόγω διάταξης γίνεται προκειμένου να υπάρξει ομοιογένεια με τις προβλέψεις του Σωφρονιστικού Κώδικα (ν. 4985/2022, Α' 203). Γι αυτό κρίθηκε σκόπιμο η διάταξη του άρθρου 133 εδάφιο πρώτο του Ποινικού Κώδικα να μεταβληθεί προβλέποντας ηλικιακό όριο χαρακτηρισμού του δράστη ως νεαρού ενήλικα τα είκοσι ένα έτη, κατά τον χρόνο τέλεσης της πράξης. Για τους λοιπούς ενήλικες, η ελλιπής ανάπτυξη της προσωπικότητας δεν μπορεί να συνδέεται πλέον με το νεαρό της ηλικίας σε ηλικίες μετά τα είκοσι ένα έτη και επομένως σ' αυτή την περίπτωση εφαρμογή μπορεί να έχει μόνο η μείωση του καταλογισμού κατά το άρθρο 36 ΠΚ. Επιπλέον, η διάταξη δεν όριζε μέχρι ποια ηλικία οι νεαροί ενήλικες θα μπορούσαν να κρατούνται στο ειδικό κατάστημα κράτησης νέων και για τον λόγο αυτό κρίθηκε αναγκαία η συμπλήρωσή της με τη δυνατότητα παραμονής μέχρι τη συμπλήρωση των είκοσι πέντε ετών.

Έναρξη ισχύος: 1^η Μαΐου 2024

Άρθρο 159 παρ.1 - Δωροληψία πολιτικών προσώπων

Με κάθειρξη και χρηματική ποινή **από διακόσιες χιλιάδες (200.000) έως τέσσερα εκατομμύρια (4.000.000) ευρώ** τιμωρείται ο Πρωθυπουργός, τα μέλη της Κυβέρνησης, οι Υφυπουργοί, οι βουλευτές, οι περιφερειάρχες, οι δήμαρχοι ή τα μέλη των κατά το άρθρο 157 παρ. 2 συμβουλίων ή των επιτροπών τους, οι οποίοι ζητούν ή λαμβάνουν άμεσα ή μέσω τρίτου, για τους εαυτούς τους ή άλλους, οποιασδήποτε φύσης ωφελήματα **ανεξαρτήτως αξίας**, που δεν δικαιούνται ή απαιτούν τέτοια ως αντάλλαγμα για ενέργεια ή παράλειψή τους, μελλοντική ή ήδη τελειωμένη, που ανάγεται στα καθήκοντά τους ή αντίκειται σε αυτά.

Με κάθειρξη και χρηματική ποινή έως χίλιες (1.000) ημερήσιες μονάδες τιμωρείται ο Πρωθυπουργός, τα μέλη της Κυβέρνησης, οι Υφυπουργοί, οι βουλευτές, οι περιφερειάρχες, οι δήμαρχοι ή τα μέλη των κατά το άρθρο 157 παρ. 2 συμβουλίων ή των επιτροπών τους, οι οποίοι ζητούν ή λαμβάνουν άμεσα ή μέσω τρίτου, για τους εαυτούς τους ή άλλους, οποιοσδήποτε φύσης ωφελήματα που δεν δικαιούνται ή απαιτούν τέτοια ως αντάλλαγμα για ενέργεια ή παράλειψή τους, μελλοντική ή ήδη τελειωμένη, που ανάγεται στα καθήκοντά τους ή αντίκειται σε αυτά

Αιτιολογική έκθεση

Η τροποποίηση της παρ. 1 του άρθρου 159 του Ποινικού Κώδικα με την προσαύξηση του ελάχιστου και μεγίστου ορίου επαπειλούμενης χρηματικής ποινής, έχει σκοπό να εναρμονίσει την ποινή με τις αντίστοιχες διατάξεις των άρθρων 235, 236, 237 ΠΚ με γνώμονα την αρχή της αναλογικότητας και την ιδιάζουσα ποινική απαξία της πράξης της δωροληψίας που τελείται από τα αναφερόμενα στη διάταξη πολιτικά πρόσωπα.

Έναρξη ισχύος: 23^η Φεβρουαρίου 2024

Άρθρο 159^Α παρ.1- Δωροδοκία πολιτικών προσώπων

Όποιος υπόσχεται ή παρέχει στον Πρωθυπουργό ή μέλος της Κυβέρνησης ή Υφυπουργό, βουλευτή, τον περιφερειάρχη ή τον δήμαρχο, άμεσα ή μέσω άλλου, οποιαδήποτε ωφελήματα **ανεξαρτήτως αξίας**, που δεν δικαιούται για τον εαυτό του ή για άλλον, για ενέργεια ή παράλειψή του μελλοντική ή ήδη τελειωμένη, που ανάγεται στα καθήκοντά του ή αντίκειται σε αυτά, τιμωρείται με κάθειρξη έως δέκα (10) έτη και χρηματική ποινή **από εκατό χιλιάδες (100.000) έως πεντακόσιες χιλιάδες (500.000) ευρώ**.

Όποιος υπόσχεται ή παρέχει στον Πρωθυπουργό ή μέλος της Κυβέρνησης ή Υφυπουργό, βουλευτή, τον περιφερειάρχη ή τον δήμαρχο, άμεσα ή μέσω άλλου, οποιαδήποτε ωφελήματα που δεν δικαιούται για τον εαυτό του ή για άλλον, για ενέργεια ή παράλειψή του μελλοντική ή ήδη τελειωμένη, που ανάγεται στα καθήκοντά του ή αντίκειται σε αυτά, τιμωρείται με κάθειρξη έως δέκα (10) έτη και χρηματική ποινή έως χίλιες ημερήσιες μονάδες.

Αιτιολογική έκθεση

Η τροποποίηση της παρ. 1 του άρθρου 159Α ΠΚ με την προσαύξηση του ελάχιστου και μεγίστου ορίου επαπειλούμενης χρηματικής ποινής, έχει σκοπό να εναρμονίσει την ποινή με τις αντίστοιχες διατάξεις των άρθρων 235, 236, 237 ΠΚ με γνώμονα την αρχή της αναλογικότητας και την ιδιαίτερη ποινική απαξία της πράξης της δωροδοκίας που τελείται προς τα αναφερόμενα στη διάταξη πολιτικά πρόσωπα.

Έναρξη ισχύος: 23^η Φεβρουαρίου 2024

Άρθρο 168 παρ.4 και 5 - Διατάραξη της λειτουργίας υπηρεσίας

4. Όποιος εισέρχεται σε δομές παροχής υπηρεσιών υγείας, συμπεριλαμβανομένων των κινητών μονάδων παροχής υπηρεσιών υγείας ή προσεγγίζει κινητές μονάδες παροχής υγειονομικών υπηρεσιών άμεσης βοήθειας και με οποιονδήποτε τρόπο, ιδίως με φωνασκίες, θόρυβο, ύβρεις ή απειλές κατά του ιατρικού και νοσηλευτικού προσωπικού, εργαζομένων, υπαλλήλων ή ασθενών διαταράσσει τη λειτουργία τους, τιμωρείται με ποινή φυλάκισης τουλάχιστον ενός (1) έτους και χρηματική ποινή και αν η πράξη συνδέεται με πρόκληση βιαιοπραγίας, με ποινή φυλάκισης τουλάχιστον δύο (2) ετών και χρηματική ποινή.

5. Με τις ποινές της παρ. 4 τιμωρείται όποιος εισέρχεται σε χώρο πρωτοβάθμιας ή δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης και με οποιονδήποτε τρόπο, ιδίως με φωνασκίες, θόρυβο, ύβρεις ή απειλές κατά του εκπαιδευτικού προσωπικού, εργαζομένων, υπαλλήλων ή μαθητών διαταράσσει τη λειτουργία του.

Αιτιολογική έκθεση

Η τροποποίηση του άρθρου 168 ΠΚ με την προσθήκη παρ. 4 και 5 κρίθηκε αναγκαία προκειμένου να συμπεριληφθεί ρητά, στις υποπεριπτώσεις του εν λόγω άρθρου και κάθε μορφή διατάραξης της λειτουργίας χώρου υγειονομικής περίθαλψης (δομές παροχής υπηρεσιών υγείας πρωτοβάθμιας, δευτεροβάθμιας, τριτοβάθμιας περίθαλψης, συμπεριλαμβανομένων των πάσης φύσεως μονάδων προνοσοκομειακής φροντίδας ή κινητών μονάδων παροχής υπηρεσιών υγείας) ή εκπαιδευτηρίου πρωτοβάθμιας ή δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης, η οποία μπορεί να τελείται ενδεικτικώς με φωνασκίες, θόρυβο, ύβρεις ή απειλές κατά του υγειονομικού προσωπικού ή οποιουδήποτε τελεί σε οποιαδήποτε εργασιακή σχέση (π.χ.

εργαζόμενοι ιδιωτικών εταιρειών υπηρεσιών ασφαλείας που παρέχουν βάσει σύμβασης υπηρεσίες σε νοσηλευτικά ιδρύματα) υπαλλήλων ή ασθενών ή αντίστοιχα κατά του εκπαιδευτικού προσωπικού, ή οποιουδήποτε τελεί σε οποιαδήποτε εργασιακή σχέση, υπαλλήλων ή μαθητών. Διακεκριμένη μορφή της ανωτέρω συμπεριφοράς, θεωρείται η πρόκληση βιαιοπραγίας. Το ύψος και η διαβάθμιση των απειλούμενων ποινών κρίθηκαν ανάλογα με την ιδιαίτερη ποινική απαξία του εγκλήματος. Η διατάραξη της λειτουργίας των ανωτέρω χώρων προκαλεί πολυεπίπεδη βλάβη, καθώς αφενός μεν, παρεμποδίζει το ιατρικό - νοσηλευτικό και αντίστοιχα εκπαιδευτικό προσωπικό από την άσκηση των καθηκόντων τους, αφετέρου δε, η δημιουργούμενη ένταση διαταράσσει την απαραίτητη ψυχική ηρεμία και νηφαλιότητα για την άσκηση του λειτουργήματός των ανωτέρω επαγγελματιών, αλλά και προκαλεί συναισθήματα φόβου και ταραχής σε νοσηλευόμενους, θεραπευόμενους και αντίστοιχα σε ανήλικους μαθητές με ό,τι αρνητικό αυτό συνεπάγεται για την αποκατάσταση της υγείας και τη διαμόρφωση του ψυχισμού τους αντίστοιχα. Τα παραπάνω ισχύουν και για την προστασία των χώρων πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης. Ενδεικτικώς αναφέρεται ότι στο πεδίο εφαρμογής της παρ. 5 εμπίπτει και η περίπτωση της παρακώλυσης ή της παρεμπόδισης της εισόδου στο εκπαιδευτικό προσωπικό, στους εργαζόμενους, στους υπαλλήλους ή στους μαθητές.

Έναρξη ισχύος: 1^η Μαΐου 2024

Άρθρο 169^Α - Παραβίαση δικαστικών αποφάσεων και συμφωνιών που επικυρώθηκαν από συμβολαιογράφο

1. Όποιος δεν συμμορφώθηκε σε προσωρινή διαταγή ή διάταξη δικαστικής απόφασης πολιτικού δικαστηρίου ή σε εισαγγελική διάταξη, που αφορούν τη ρύθμιση της νομής ή της κατοχής, την άσκηση της γονικής μέριμνας, την επικοινωνία με το τέκνο και τη ρύθμιση της χρήσης της οικογενειακής στέγης και της κατανομής των κινητών μεταξύ συζύγων ή την απαγόρευση προσέγγισης και επικοινωνίας μεταξύ προσώπων, τιμωρείται με φυλάκιση έως τρία (3) έτη ή χρηματική ποινή. Με την ίδια ποινή τιμωρείται και όποιος δεν συμμορφώθηκε σε συμφωνία που επικυρώθηκε από συμβολαιογράφο κατά το άρθρο 1441 του Αστικού Κώδικα ή παραβιάζει πρακτικό διαμεσολάβησης που αφορούν στην επικοινωνία των ανήλικων τέκνων.

2. -Καταργείται-

3. Όποιος εν γνώσει ματαιώνει την εκτέλεση της ποινής ή του μέτρου ασφαλείας που επιβλήθηκε σε άλλον τιμωρείται με φυλάκιση έως τρία (3) έτη

1. Όποιος δεν συμμορφώθηκε σε προσωρινή διαταγή ή διάταξη δικαστικής απόφασης πολιτικού δικαστηρίου ή σε εισαγγελική διάταξη, που αφορούν τη ρύθμιση της νομής ή της κατοχής, την άσκηση της γονικής μέριμνας, την επικοινωνία με το τέκνο και τη ρύθμιση της χρήσης της οικογενειακής στέγης και της κατανομής των κινητών μεταξύ συζύγων ή την απαγόρευση προσέγγισης και επικοινωνίας μεταξύ προσώπων, τιμωρείται με φυλάκιση έως τρία (3) έτη ή χρηματική ποινή. Με την ίδια ποινή τιμωρείται και όποιος δεν συμμορφώθηκε σε συμφωνία που επικυρώθηκε από συμβολαιογράφο κατά το άρθρο 1441 του Αστικού Κώδικα και αφορά στην επικοινωνία των ανήλικων τέκνων.

2. Με φυλάκιση έως τρία (3) έτη τιμωρείται ο κατηγορούμενος, ο οποίος παραβιάζει τους περιοριστικούς όρους σχετικά με την ελευθερία κίνησης και διαμονής που του έχουν επιβληθεί με δικαστική απόφαση ή με βούλευμα, μετά τη

<p>ή χρηματική ποινή. Η πράξη μένει ατιμώρητη αν ο υπαίτιος την τέλεσε υπέρ κάποιου οικείου του.</p>	<p>συμπλήρωση του εκάστοτε ανώτατου ορίου της διάρκειας της προσωρινής κράτησης.</p> <p>3. Όποιος εν γνώσει ματαιώνει την εκτέλεση της ποινής ή του μέτρου ασφαλείας που επιβλήθηκε σε άλλον τιμωρείται με φυλάκιση έως τρία (3) έτη ή χρηματική ποινή. Η πράξη μένει ατιμώρητη αν ο υπαίτιος την τέλεσε υπέρ κάποιου οικείου του.</p>
--	--

Αιτιολογική έκθεση

Η εν λόγω τροποποίηση, με την απόφαση της παρ. 2 του άρθρου 169Α ΠΚ, κρίθηκε επιβεβλημένη για λόγους νομοτεχνικής εναρμόνισης της διάταξης με το νέο άρθρο 182 ΠΚ που τυποποιεί εκ νέου κάθε παραβίαση περιορισμών που έχουν επιβληθεί νόμιμα στην ελευθερία της διαμονής συμπεριλαμβανομένης προφανώς και εκείνης που έχει επιβληθεί με δικαστική απόφαση ή βούλευμα, μετά τη συμπλήρωση του εκάστοτε ορίου της διάρκειας της προσωρινής κράτησης.

Έναρξη ισχύος: 1^η Μαΐου 2024

Άρθρο 182 - Παραβίαση περιορισμών διαμονής

1. Με φυλάκιση έως τριών (3) ετών τιμωρείται όποιος παραβιάζει τους περιορισμούς που του έχουν επιβληθεί νόμιμα στην ελευθερία της διαμονής και τις σχετικές υποχρεώσεις του.

2. Αλλοδαπός ο οποίος απελάθηκε σε εκτέλεση απόφασης δικαστηρίου, σύμφωνα με το άρθρο 72, αν παραβιάσει την απαγόρευση επιστροφής του στη χώρα, τιμωρείται με φυλάκιση τουλάχιστον δύο (2) ετών, η οποία εκτελείται αμέσως, δεν αναστέλλεται, ούτε μετατρέπεται σε καμία περίπτωση, τυχόν δε ασκηθείσα έφεση δεν έχει αναστέλλουσα δύναμη.

Αιτιολογική έκθεση

Η προσθήκη της εν λόγω διάταξης κρίθηκε επιβεβλημένη προκειμένου να αποκτήσει αξιόποιο χαρακτήρα τόσο η περίπτωση παραβίασης όρων που επιβάλλουν περιορισμούς στην ελευθερία διαμονής και τις σχετικές υποχρεώσεις (π.χ. περιοριστικός όρος απαγόρευσης εξόδου από τη χώρα του άρθρου 282 ΚΠΔ κατά την ανακριτική διαδικασία), όσο και η περίπτωση επιστροφής στη χώρα απελαθέντος δυνάμει δικαστικής απόφασης αλλοδαπού. Λόγω της υψηλής απαξίας της εν λόγω πράξης, λαμβανομένου υπόψη πως δυνητικά, το μέτρο ασφαλείας της απέλασης επιβάλλεται από τα δικαστήρια σύμφωνα με το άρθρο 72 ΠΚ μόνο για επιβληθείσες ποινές κάθειρξης τουλάχιστον έξι (6) ετών, επί ιδιαίτερα σοβαρών εγκλημάτων και της αυτονόητης υποψίας φυγής και μη υποβολής στην εκτέλεση της απόφασης, κρίθηκε σκόπιμη η

πρόβλεψη επαπειλούμενης ποινής φυλάκισης τουλάχιστον δύο (2) ετών, δίχως δικαίωμα αναστολής ή μετατροπής της.

Έναρξη ισχύος: 1^η Μαΐου 2024

Άρθρο 186 - Πρόκληση και προσφορά για την τέλεση εγκλήματος

1. Όποιος δίνει ή υπόσχεται αμοιβή σε άλλον για να τελέσει ορισμένο κακούργημα, καθώς και όποιος αποδέχεται αυτήν την προσφορά και αναλαμβάνει την τέλεσή του, τιμωρείται με φυλάκιση έως τρία (3) έτη και χρηματική ποινή, αν η πράξη δεν τιμωρείται βαρύτερα με άλλη διάταξη.

2. Όποιος δίνει ή υπόσχεται αμοιβή σε άλλον για να τελέσει ορισμένο πλημμέλημα, καθώς και όποιος αποδέχεται αυτήν την προσφορά και αναλαμβάνει την τέλεσή του, τιμωρείται με φυλάκιση έως δύο (2) έτη ή χρηματική ποινή, αν η πράξη δεν τιμωρείται βαρύτερα με άλλη διάταξη.

3. Οι πράξεις των παρ. 1 και 2 μπορεί να μείνουν ατιμώρητες αν ο υπαίτιος ανακάλεσε με δική του θέληση την προσφορά ή την αποδοχή της πριν από την έναρξη τέλεσης του εγκλήματος.

4. Όταν οι πράξεις των παρ. 1 και 2 έχουν ως αποδέκτη ανήλικο, τιμωρούνται με ποινή φυλάκισης τουλάχιστον ενός (1) έτους και χρηματική ποινή στην περίπτωση κακούργηματος και με ποινή φυλάκισης και χρηματική ποινή στην περίπτωση πλημμελήματος, ανεξαρτήτως της παροχής ή υπόσχεσης αμοιβής.

1. Όποιος δίνει ή υπόσχεται αμοιβή σε άλλον για να τελέσει ορισμένο κακούργημα καθώς και όποιος αποδέχεται αυτήν την προσφορά και αναλαμβάνει την τέλεσή του, τιμωρείται με φυλάκιση έως τρία έτη ή χρηματική ποινή, αν η πράξη δεν τιμωρείται βαρύτερα με άλλη διάταξη.

2. Όποιος δίνει ή υπόσχεται αμοιβή σε άλλον για να τελέσει ορισμένο πλημμέλημα το οποίο τιμωρείται με φυλάκιση τουλάχιστον τριών ετών, καθώς και όποιος αποδέχεται αυτήν την προσφορά και αναλαμβάνει την τέλεσή του, τιμωρείται με χρηματική ποινή ή παροχή κοινωφελούς εργασίας, αν η πράξη δεν τιμωρείται βαρύτερα με άλλη διάταξη.

3. Οι πράξεις των προηγούμενων παραγράφων μπορεί να μείνουν ατιμώρητες αν ο υπαίτιος ανακάλεσε με δική του θέληση την προσφορά ή την αποδοχή της πριν από την έναρξη τέλεσης του εγκλήματος.

Αιτιολογική έκθεση

Με την προτεινόμενη τροποποίηση στη διάταξη του άρθρου 186 του Ποινικού Κώδικα σκοπείται να εξορθολογιστεί το ύψος των ποινών σε σχέση με την ποινική απαξία της πράξης σε περιπτώσεις που το έγκλημα στο οποίο κατατείνει η πρόκληση και προσφορά τέλεσης είναι τόσο κακούργημα όσο και πλημμέλημα. Παράλληλα, προκειμένου να καλυφθούν σοβαρές αρρυθμιστες περιπτώσεις (όπως π.χ η προσφορά σε μάρτυρα αμοιβής προκειμένου να καταθέσει ψευδώς), κρίθηκε σκόπιμη η απόσυρση από την αντικειμενική υπόσταση της επί πλημμελήματος τέλεσης του ορίου ποινής «τουλάχιστον τριών ετών» και

η συμπερίληψη όλων των πλημμελημάτων ανεξαρτήτως πλαισίου ποινής. Τέλος, θεσπίζεται διακεκριμένη περίπτωση του εν λόγω εγκλήματος, όταν η πρόκληση ή προσφορά απευθύνεται κατά ανηλίκου ανεξαρτήτως μάλιστα από την υπόσχεση ή μη αμοιβής και τούτο διότι, λόγω της ευάλωτης αναπτυσσόμενης προσωπικότητας των ανηλίκων και της μειωμένης δυνατότητας να αντισταθούν και να αντιληφθούν τον άδικο χαρακτήρα των εγκλημάτων που υποκινούνται να διαπράξουν, τυγχάνουν συχνά εκμετάλλευσης και στρατολόγησης από οργανωμένες εγκληματικές ομάδες.

Έναρξη ισχύος: 1^η Μαΐου 2024

Άρθρο 187 παρ. 6 - Εγκληματική οργάνωση

Στις περιπτώσεις καταδίκης για αξιόποινες πράξεις του παρόντος άρθρου, καθώς και για τα συναφή αδικήματα που συνεκδικάστηκαν με την ίδια απόφαση, η ποινή δεν αναστέλλεται ούτε μετατρέπεται με κανέναν τρόπο, τυχόν ασκηθείσα έφεση δεν έχει αναστέλλουσα ισχύ, **εκτός αν το δικαστήριο, σε περίπτωση καταδίκης για το πλημμέλημα της παρ. 3 και τα συναφή πλημμελήματα ή κακουργήματα τα οποία επισύρουν πρόσκαιρες στερητικές της ελευθερίας ποινές, κρίνει με ειδική αιτιολογία ότι πρέπει να χορηγηθεί η ανασταλτική δύναμη της έφεσης. Στην τελευταία περίπτωση επιβάλλονται υποχρεωτικά οι κατάλληλοι περιοριστικοί όροι.**

Στις περιπτώσεις καταδίκης για αξιόποινες πράξεις του παρόντος άρθρου, καθώς και για τα συναφή αδικήματα που συνεκδικάστηκαν με την ίδια απόφαση, η ποινή δεν αναστέλλεται ούτε μετατρέπεται με κανέναν τρόπο, τυχόν δε ασκηθείσα έφεση δεν έχει αναστέλλουσα ισχύ.

Αιτιολογική έκθεση

Η τροποποίηση της εν λόγω διάταξης κρίθηκε επιβεβλημένη προκειμένου, υπό το πρίσμα των αρχών της αναλογικότητας και της αναγκαιότητας να θεσπιστεί νομοθετικά η δυνατότητα σε εξαιρετικές περιπτώσεις και με ειδική αιτιολογία, να κάμπτεται μερικώς ο κανόνας της μη χορήγησης αναστολής ή μετατροπής της ποινής, που ίσχυσε για όλες τις περιπτώσεις καταδίκης για εγκλήματα του παρόντος άρθρου και για τα συναφή τους ανεξαρτήτως βαρύτητας (βλ. παρ. 2 του άρθρου 72 του ν. 4908/2022, Α' 52). Η εξαίρεση αφορά στις περιπτώσεις και μόνο, καταδίκης για την πλημμεληματική αξιόποινη πράξη της συμμορίας της παρ. 3, οπότε σε αυτή την περίπτωση το δικαστήριο εξακολουθεί μεν να μη δύναται να αναστείλει ή να μετατρέψει την ποινή με κανένα τρόπο, ωστόσο με ειδική αιτιολογία του παρέχεται η κατ' εξαίρεση δυνατότητα να χορηγήσει ανασταλτική δύναμη στην τυχόν ασκηθείσα έφεση, η οποία καταλαμβάνει πέραν του εν λόγω πλημμελήματος και όσα τυχόν συναφή του επισύρουν πρόσκαιρες στερητικές της ελευθερίας ποινές, δηλαδή δεν καταλαμβάνει όσα κακουργήματα συντρέχουν και συνεκδικάζονται ως συναφή με το πλημμέλημα της παρ. 3 (συμμορία) και προβλέπουν ως επαπειλούμενη ποινή την ισόβια κάθειρξη. Σε κάθε περίπτωση, αν το δικαστήριο κατευθυνθεί στην επιλογή της εν λόγω εξαίρεσης, είναι υποχρεωμένο να

αιτιολογήσει ειδικώς την κρίση του και επιπλέον να εξαρτήσει το ανασταλτικό αποτέλεσμα της έφεσης από την τήρηση των κατάλληλων ανά περίπτωση περιοριστικών όρων.

Έναρξη ισχύος: 23^η Φεβρουαρίου 2024

Άρθρο 235, παρ. 1, 2 και 5 - Δωροληψία υπαλλήλου

1. Υπάλληλος ο οποίος ζητεί ή λαμβάνει, άμεσα ή μέσω τρίτου, για τον εαυτό του ή για άλλον, οποιασδήποτε φύσης αθέμιτο ωφέλημα **ανεξαρτήτως αξίας** ή αποδέχεται την υπόσχεση παροχής τέτοιου ωφελήματος, για ενέργεια ή παράλειψή του σε σχέση με την άσκηση των καθηκόντων του, μελλοντική ή ήδη τελειωμένη, τιμωρείται με φυλάκιση **τουλάχιστον ενός (1) έτους** και χρηματική ποινή **από πέντε χιλιάδες (5.000) έως πενήντα χιλιάδες (50.000) ευρώ**. Αν ο υπαίτιος τελεί την πράξη του προηγούμενου εδαφίου κατ' επάγγελμα, τιμωρείται με φυλάκιση τουλάχιστον τριών (3) ετών και χρηματική ποινή **από δέκα χιλιάδες (10.000) έως εκατό χιλιάδες (100.000) ευρώ**.

2. Αν η ως άνω ενέργεια ή παράλειψη του υπαιτίου αντίκειται στα καθήκοντα του, τιμωρείται με κάθειρξη έως δέκα (10) έτη και χρηματική ποινή **από πενήντα χιλιάδες (50.000) έως τριακόσιες χιλιάδες (300.000) ευρώ**. Αν ο υπαίτιος τελεί την πράξη του προηγούμενου εδαφίου κατ' επάγγελμα τιμωρείται με κάθειρξη και χρηματική ποινή **από εκατό χιλιάδες (100.000) έως δύο εκατομμύρια (2.000.000) ευρώ**.

5. Οι παρ. 1 και 2 εφαρμόζονται και όταν οι πράξεις τελούνται από λειτουργούς ή άλλους υπαλλήλους που απασχολούνται με οποιαδήποτε συμβατική σχέση σε: α) όργανο ή οργανισμό της Ευρωπαϊκής Ένωσης, β) κάθε δημόσιο διεθνή ή υπερεθνικό οργανισμό ή φορέα, **ανεξαρτήτως αν εδρεύει στην Ελλάδα ή η Ελλάδα είναι μέλος αυτού**, καθώς και από κάθε πρόσωπο, αποσπασμένο ή όχι, που εκτελεί καθήκοντα τα οποία αντιστοιχούν σε αυτά που εκτελούν οι

1. Υπάλληλος ο οποίος ζητεί ή λαμβάνει, άμεσα ή μέσω τρίτου, για τον εαυτό του ή για άλλον, οποιασδήποτε φύσης αθέμιτο ωφέλημα, ή αποδέχεται την υπόσχεση παροχής τέτοιου ωφελήματος, για ενέργεια ή παράλειψή του σε σχέση με την άσκηση των καθηκόντων του, μελλοντική ή ήδη τελειωμένη, τιμωρείται με φυλάκιση και χρηματική ποινή. Αν ο υπαίτιος τελεί την πράξη του προηγούμενου εδαφίου κατ' επάγγελμα τιμωρείται με φυλάκιση τουλάχιστον τριών (3) ετών και χρηματική ποινή.

2. Αν η ως άνω ενέργεια ή παράλειψη του υπαιτίου αντίκειται στα καθήκοντα του, τιμωρείται με κάθειρξη έως δέκα (10) έτη και χρηματική ποινή. Αν ο υπαίτιος τελεί την πράξη του προηγούμενου εδαφίου κατ' επάγγελμα τιμωρείται με κάθειρξη και χρηματική ποινή έως χίλιες (1.000) ημερήσιες μονάδες.

5. Οι παρ. 1 και 2 εφαρμόζονται και όταν οι πράξεις τελούνται από λειτουργούς ή άλλους υπαλλήλους που απασχολούνται με οποιαδήποτε συμβατική σχέση σε: α) όργανο ή οργανισμό της Ευρωπαϊκής Ένωσης, β) κάθε δημόσιο διεθνή ή υπερεθνικό οργανισμό ή φορέα στον οποίο η Ελλάδα είναι μέλος, καθώς και από κάθε πρόσωπο, αποσπασμένο ή όχι, που εκτελεί καθήκοντα τα οποία αντιστοιχούν σε αυτά που εκτελούν οι λειτουργοί ή άλλοι υπάλληλοι, ακόμα κι αν οι πράξεις των περ. α' και β' δεν είναι αξιόποινες κατά τους νόμους της χώρας όπου τελέστηκαν. Οι παρ. 1 και 2 εφαρμόζονται και όταν οι πράξεις τελούνται από υπάλληλο ξένης χώρας

λειτουργοί ή άλλοι υπάλληλοι, ακόμα κι αν οι πράξεις των περ. α' και β' δεν είναι αξιόποινες κατά τους νόμους της χώρας όπου τελέστηκαν. Οι παρ. 1 και 2 εφαρμόζονται και όταν οι πράξεις τελούνται από υπάλληλο ξένης χώρας.

Αιτιολογική έκθεση

Με την παρούσα ρύθμιση αποδεδυμείται η πράξη της παθητικής δωροδοκίας (δωροληψίας) από την αξία του ωφελήματος αποτυπώνοντας και ό,τι λειτουργεί στην πράξη και τη νομολογία και επεκτείνεται το ρυθμιστικό πεδίο του βασικού αδικήματος της παθητικής δωροδοκίας και όταν τελείται και από υπάλληλο ή λειτουργό κάθε δημόσιου διεθνή ή υπερεθνικού οργανισμού ή φορέα, ανεξαρτήτως αν εδρεύει στην Ελλάδα ή η Ελλάδα είναι μέλος. Καλύπτεται έτσι ένα κενό στις υποθέσεις με ποινική απαξία για τις οποίες υπάρχει ενδιαφέρον για να ανήκουν στην εθνική δικαιοδοσία. Με αυτόν τον τρόπο, η ελληνική νομοθεσία εναρμονίζεται και με τις υπ' αρ. 5α και 5β συστάσεις του ΟΟΣΑ (ΟΟΣΑ Εφαρμογή της Σύμβασης κατά της Δωροδοκίας του ΟΟΣΑ, 4ος κύκλος 2022, διαθέσιμη σε: <https://www.oecd.org/corruption/greece-oecdantibriberyconvention.htm>, σελ. 68, Κεφάλαιο Recommendations for ensuring effective enforcement of the foreign bribery and related offences). Επιπρόσθετα, με την παρούσα ρύθμιση, κρίθηκε σκόπιμο, με γνώμονα την αρχή της αναλογικότητας σε σχέση με την ιδιάζουσα απαξία εγκλημάτων διαφθοράς, η οποία αποτελεί τροχοπέδη για την οικονομική ανάπτυξη, εκτρέπει πόρους από παραγωγικά αποτελέσματα και υπονομεύει τη βιωσιμότητα των κρατικών δαπανών, να αυστηροποιηθούν οι ποινικές κυρώσεις για την αξιόποινη πράξη της δωροληψίας και ειδικότερα: Στην πρώτη παράγραφο, που αφορά στη δωροληψία υπαλλήλου για πράξη ή παράλειψη σε σχέση με την άσκηση των καθηκόντων του, αυξάνεται το κατώτερο όριο επαπειλούμενης ποινής φυλάκισης σε φυλάκιση τουλάχιστον ενός έτους και η χρηματική ποινή από πέντε χιλιάδες (5.000) έως πενήντα χιλιάδες ευρώ (50.000) ευρώ. Αναλόγως αυξάνονται τα ελάχιστα και μέγιστα όρια χρηματικών ποινών τόσο στις περιπτώσεις κατ' επάγγελμα τέλεσης διακεκριμένου πλημμελήματος δωροληψίας της παρ. 1, όσο και για τις περιπτώσεις βασικού και διακεκριμένου κακουργήματος δωροληψίας για ενέργειες ή παραλείψεις που αντίκεινται στα καθήκοντα του υπαλλήλου. Η προσαύξηση των χρηματικών ποινών εναρμονίζεται με τις συστάσεις 6α και 6β του ΟΟΣΑ. Εφαρμογή της Σύμβασης κατά της Δωροδοκίας του ΟΟΣΑ, 4ος κύκλος 2022, διαθέσιμη σε: <https://www.oecd.org/corruption/greece-oecdantibriberyconvention.htm>, σελ. 68.

Έναρξη ισχύος: 23^η Φεβρουαρίου 2024

Άρθρο 236 - Δωροδοκία υπαλλήλου

1. Όποιος προσφέρει, υπόσχεται ή παρέχει σε υπάλληλο, άμεσα ή μέσω τρίτου, οποιασδήποτε φύσης αθέμιτο ωφέλημα **ανεξαρτήτως αξίας**, για τον εαυτό του ή για άλλον, για ενέργεια ή παράλειψη του υπαλλήλου σε σχέση με την άσκηση των καθηκόντων του, μελλοντική ή ήδη τελειωμένη, τιμωρείται με φυλάκιση **τουλάχιστον**

1. Όποιος προσφέρει, υπόσχεται ή παρέχει σε υπάλληλο, άμεσα ή μέσω τρίτου, οποιασδήποτε φύσης αθέμιτο ωφέλημα, για τον εαυτό του ή για άλλον, για ενέργεια ή παράλειψη του υπαλλήλου σε σχέση με την άσκηση των καθηκόντων του, μελλοντική ή ήδη τελειωμένη, τιμωρείται με φυλάκιση.

ενός έτους και χρηματική ποινή από τρεις χιλιάδες (3.000) έως πενήντα χιλιάδες (50.000) ευρώ.

2. Αν η ως άνω ενέργεια ή παράλειψη αντίκειται στα καθήκοντα του υπαλλήλου, ο υπαίτιος τιμωρείται με κάθειρξη έως οκτώ (8) έτη και χρηματική ποινή από είκοσι χιλιάδες (20.000) έως διακόσιες χιλιάδες (200.000) ευρώ.

3. Διευθυντής επιχείρησης ή άλλο πρόσωπο που έχει την εξουσία λήψης αποφάσεων ή ελέγχου σε επιχείρηση τιμωρείται με φυλάκιση έως δύο (2) έτη ή χρηματική ποινή, αν η πράξη δεν τιμωρείται βαρύτερα, αν με παραβίαση συγκεκριμένου καθήκοντος επιμέλειας, δεν απέτρεψε από αμέλεια πρόσωπο που τελεί υπό τις εντολές του ή υπόκειται στον έλεγχό του από την τέλεση προς όφελος της επιχείρησης πράξης των προηγούμενων παραγράφων.

4. Οι διατάξεις των παρ. 1, 2 και 3 εφαρμόζονται και όταν οι πράξεις τελούνται προς: α) λειτουργούς ή άλλους υπαλλήλους με οποιαδήποτε συμβατική σχέση οργάνου ή οργανισμού της Ευρωπαϊκής Ένωσης και κάθε δημόσιου διεθνούς ή υπερεθνικού οργανισμού ή φορέα ανεξαρτήτως αν εδρεύει στην Ελλάδα ή αν η Ελλάδα είναι μέλος αυτού, καθώς και προς κάθε πρόσωπο, αποσπασμένο ή όχι, που εκτελεί καθήκοντα τα οποία αντιστοιχούν σε αυτά που εκτελούν οι λειτουργοί ή άλλοι υπάλληλοι ή β) οποιοδήποτε πρόσωπο που ασκεί δημόσιο λειτούργημα ή υπηρεσία για ξένη χώρα.

Στις περιπτώσεις αυτές οι ελληνικοί ποινικοί νόμοι εφαρμόζονται και όταν η πράξη τελείται στην αλλοδαπή από ημεδαπό, ακόμα κι αν δεν είναι αξιόποινη κατά τους νόμους της χώρας όπου τελέστηκε και για τη δίωξη του πλημμελήματος της παρ. 1 δεν απαιτείται η κατά το άρθρο 6 παρ. 3 έγκληση ή αίτηση.

2. Αν η ως άνω ενέργεια ή παράλειψη αντίκειται στα καθήκοντα του υπαλλήλου, ο υπαίτιος τιμωρείται με κάθειρξη έως οκτώ (8) έτη και χρηματική ποινή.

3. Διευθυντής επιχείρησης ή άλλο πρόσωπο που έχει την εξουσία λήψης αποφάσεων ή ελέγχου σε επιχείρηση τιμωρείται με φυλάκιση έως δύο (2) έτη ή χρηματική ποινή, αν η πράξη δεν τιμωρείται βαρύτερα, αν με παραβίαση συγκεκριμένου καθήκοντος επιμέλειας, δεν απέτρεψε από αμέλεια πρόσωπο που τελεί υπό τις εντολές του ή υπόκειται στον έλεγχό του από την τέλεση προς όφελος της επιχείρησης πράξης των προηγούμενων παραγράφων.

4. Οι διατάξεις των παρ. 1, 2 και 3 εφαρμόζονται και όταν οι πράξεις τελούνται προς: α) λειτουργούς ή άλλους υπαλλήλους με οποιαδήποτε συμβατική σχέση οργάνου ή οργανισμού της Ευρωπαϊκής Ένωσης που έχει την έδρα του στην Ελλάδα και κάθε δημόσιου διεθνούς ή υπερεθνικού οργανισμού ή φορέα στον οποίο η Ελλάδα είναι μέλος, καθώς και προς κάθε πρόσωπο, αποσπασμένο ή όχι, που εκτελεί καθήκοντα τα οποία αντιστοιχούν σε αυτά που εκτελούν οι λειτουργοί ή άλλοι υπάλληλοι ή β) οποιοδήποτε πρόσωπο που ασκεί δημόσιο λειτούργημα ή υπηρεσία για ξένη χώρα. Στις περιπτώσεις αυτές οι ελληνικοί ποινικοί νόμοι εφαρμόζονται και όταν η πράξη τελείται στην αλλοδαπή από ημεδαπό, ακόμα κι αν δεν είναι αξιόποινη κατά τους νόμους της χώρας όπου τελέστηκε και για τη δίωξη του πλημμελήματος της παρ. 1 δεν απαιτείται η κατά το άρθρο 6 παρ. 3 έγκληση ή αίτηση.

Αιτιολογική έκθεση

Με το παρόν άρθρο αποδεδμεύεται η πράξη της ενεργητικής δωροδοκίας από την αξία του ωφελήματος αποτυπώνοντας και ό,τι λειτουργεί στην πράξη και τη νομολογία, καθότι αρκεί η προσφορά, υπόσχεση ή

παροχή οποιουδήποτε αθέμιτου ωφελήματος για να πληρούνται η αντικειμενική υπόσταση του εγκλήματος. Αυτονοήτως, η διάταξη δεν αφορά περιπτώσεις παροχών στο πλαίσιο της κοινωνικής προσφορότητας. Επεκτείνεται ακόμη το ρυθμιστικό πεδίο του βασικού αδικήματος της ενεργητικής δωροδοκίας και όταν τελείται και προς υπάλληλο ή λειτουργό κάθε δημόσιου διεθνή ή υπερεθνικού οργανισμού ή φορέα ανεξαρτήτως αν εδρεύει στην Ελλάδα ή η Ελλάδα είναι μέλος. Με αυτόν τον τρόπο, η ρύθμιση εναρμονίζεται και με τις υπ' αρ. 5α και 5β συστάσεις του ΟΟΣΑ (ΟΟΣΑ Εφαρμογή της Σύμβασης κατά της Δωροδοκίας του ΟΟΣΑ, 4ος κύκλος 2022, διαθέσιμη σε: <https://www.oecd.org/corruption/greece-oecdantibriberyconvention.htm>, σελ. 68 Έκθεσης, βλ. και άρθρο 29 της προτεινόμενης ρύθμισης).

Όσον αφορά το πλαίσιο των ποινών με την παρούσα ρύθμιση, κρίθηκε σκόπιμο, με γνώμονα την αρχή της αναλογικότητας σε σχέση με την ιδιάζουσα απαξία εγκλημάτων διαφθοράς, η οποία αποτελεί τροχοπέδη για την οικονομική ανάπτυξη, εκτρέπει πόρους από παραγωγικά αποτελέσματα και υπονομεύει τη βιωσιμότητα των κρατικών δαπανών να αυστηροποιηθούν οι ποινικές κυρώσεις για την αξιόποινη πράξη της δωροδοκίας και ειδικότερα: Με τις αλλαγές που επέρχονται στην πρώτη παράγραφο, που αφορά στη δωροδοκία υπαλλήλου για πράξη ή παράλειψη σε σχέση με την άσκηση των καθηκόντων του, αυξάνεται το κατώτερο όριο επαπειλούμενης ποινής φυλάκισης σε φυλάκιση τουλάχιστον ενός έτους και χρηματική ποινή από τρεις χιλιάδες (3.000) έως πενήντα χιλιάδες (50.000) ευρώ. Παράλληλα, αυξάνονται αναλόγως τα ελάχιστα και μέγιστα όρια χρηματικών ποινών στις περιπτώσεις κακουργήματος δωροληψίας για ενέργεια ή παράλειψη που αντίκειται στα καθήκοντα του υπαλλήλου. Η προσαύξηση των χρηματικών ποινών εναρμονίζεται με τις συστάσεις 6α και 6β του ΟΟΣΑ, Εφαρμογή της Σύμβασης κατά της Δωροδοκίας του ΟΟΣΑ, 4ος κύκλος 2022, διαθέσιμη σε: <https://www.oecd.org/corruption/greece-oecdantibriberyconvention.htm>, σελ. 68.

Έναρξη ισχύος: 23^η Φεβρουαρίου 2024

Άρθρο 237, παρ. 1, 2 και 4 - Δωροληψία και δωροδοκία δικαστικών λειτουργών

1. Όποιος καλείται κατά τον νόμον να εκτελέσει δικαστικά καθήκοντα ή ο διαιτητής, αν ζητήσει ή λάβει, άμεσα ή μέσω τρίτου, για τον εαυτό του ή για άλλον, οποιασδήποτε φύσης αθέμιτο ωφέλημα, ή αποδεχθεί την υπόσχεση παροχής τέτοιου ωφελήματος, για ενέργεια του ή παράλειψη, μελλοντική ή ήδη τελειωμένη, που ανάγεται στην εκτέλεση των καθηκόντων του κατά την απονομή της δικαιοσύνης ή την επίλυση διαφοράς, τιμωρείται με κάθειρξη και χρηματική ποινή **από εκατό χιλιάδες (100.000) έως δύο εκατομμύρια (2.000.000) ευρώ.**

2. Με κάθειρξη έως δέκα (10) έτη και χρηματική ποινή **από τριάντα χιλιάδες (30.000) έως διακόσιες πενήντα χιλιάδες (250.000) ευρώ** τιμωρείται όποιος για τον πιο πάνω σκοπό

1. Όποιος καλείται κατά το νόμο να εκτελέσει δικαστικά καθήκοντα ή ο διαιτητής, αν ζητήσει ή λάβει, άμεσα ή μέσω τρίτου, για τον εαυτό του ή για άλλον, οποιασδήποτε φύσης αθέμιτο ωφέλημα, ή αποδεχθεί την υπόσχεση παροχής τέτοιου ωφελήματος, για ενέργεια του ή παράλειψη, μελλοντική ή ήδη τελειωμένη, που ανάγεται στην εκτέλεση των καθηκόντων του κατά την απονομή της δικαιοσύνης ή την επίλυση διαφοράς, τιμωρείται με κάθειρξη και χρηματική ποινή έως χίλιες ημερήσιες μονάδες.

2. Με κάθειρξη έως δέκα έτη και χρηματική ποινή έως χίλιες ημερήσιες μονάδες τιμωρείται όποιος για τον πιο πάνω σκοπό υπόσχεται ή παρέχει τέτοια ωφέληματα, άμεσα ή μέσω τρίτου, στα πρόσωπα

υπόσχεται ή παρέχει τέτοια ωφελήματα, άμεσα ή μέσω τρίτου, στα πρόσωπα της προηγούμενης παραγράφου, για τους εαυτούς τους ή για άλλον.

4. Οι διατάξεις των προηγούμενων παραγράφων εφαρμόζονται και όταν οι πράξεις τελούνται: α) από ή προς μέλη του Δικαστηρίου ή του Ελεγκτικού Συνεδρίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης, β) από ή προς όσους ασκούν δικαστικά καθήκοντα ή καθήκοντα διαιτητή σε διεθνή δικαστήρια των οποίων η δικαιοδοσία είναι αποδεκτή από την Ελλάδα, γ) προς δικαστές, ενόρκους ή διαιτητές άλλων κρατών σχετικά με την άσκηση των δικαστικών τους καθηκόντων ή δ) **από ή προς δικαστές που είναι αποσπασμένοι σε ενωσιακούς ή διεθνείς οργανισμούς ή όργανα, ανεξαρτήτως του εάν αυτοί ασκούν δικαστικά καθήκοντα.** Στις περιπτώσεις αυτές οι ελληνικοί ποινικοί νόμοι εφαρμόζονται και όταν η πράξη τελείται στην αλλοδαπή από ή προς ημεδαπό, ακόμα κι αν δεν είναι αξιόποινη κατά τους νόμους της χώρας όπου τελέστηκε.

της προηγούμενης παραγράφου, για τους εαυτούς τους ή για άλλον.

4. Οι διατάξεις των προηγούμενων παραγράφων εφαρμόζονται και όταν οι πράξεις τελούνται: α) από ή προς μέλη του Δικαστηρίου ή του Ελεγκτικού Συνεδρίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης, β) από ή προς όσους ασκούν δικαστικά καθήκοντα ή καθήκοντα διαιτητή σε διεθνή δικαστήρια των οποίων η δικαιοδοσία είναι αποδεκτή από την Ελλάδα ή γ) προς δικαστές, ενόρκους ή διαιτητές άλλων κρατών σχετικά με την άσκηση των δικαστικών τους καθηκόντων. Στις περιπτώσεις αυτές οι ελληνικοί ποινικοί νόμοι εφαρμόζονται και όταν η πράξη τελείται στην αλλοδαπή από ή προς ημεδαπό, ακόμα κι αν δεν είναι αξιόποινη κατά τους νόμους της χώρας όπου τελέστηκε.

Αιτιολογική έκθεση

Με την παρούσα παρέμβαση στο άρθρο 237 ΠΚ αφενός μεν, αυξάνεται το ελάχιστο και μέγιστο όριο της επαπειλούμενης χρηματικής ποινής, προκειμένου να εναρμονιστεί η χρηματική ποινή με τις αντίστοιχες διατάξεις των άρθρων 235 και 236 με γνώμονα την αρχή της αναλογικότητας και την ιδιάζουσα ποινική απαξία των πράξεων της δωροληψίας και δωροδοκίας που τελούνται από και προς τα αναφερόμενα στη διάταξη δικαστικά πρόσωπα, αφετέρου δε επεκτείνεται το αξιόποινο του ειδικού αδικήματος της παθητικής και ενεργητικής δωροδοκίας δικαστικών λειτουργών και σε δικαστές που είναι αποσπασμένοι σε διεθνείς οργανισμούς. Με αυτόν τον τρόπο θα υπάγονται στο ρυθμιστικό πεδίο του άρθρου και Έλληνες αποσπασμένοι δικαστές και σε θέσεις που δεν έχουν αμιγώς δικαιοδοτικό χαρακτήρα, καταργώντας το φαινόμενο να λαμβάνουν εκείνοι διαφορετικής ποινικής μεταχείρισης με υπαγωγή στις γενικές διατάξεις. Το πλαίσιο ενοποιείται προς πλήρη συμμόρφωση με την παρ. 4 του άρθρου 4 (στ. Α και Β) και τις παρ. 1 και 3 του άρθρου 7 της Οδηγίας (ΕΕ) 2017/1371 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 5ης Ιουλίου 2017, σχετικά με την καταπολέμηση, μέσω του ποινικού δικαίου, της απάτης εις βάρος των οικονομικών συμφερόντων της Ένωσης (L 198).

Έναρξη ισχύος: 23^η Φεβρουαρίου 2024

Άρθρο 264 - Εμπρησμός

<p>1. Όποιος προξενεί πυρκαγιά, τιμωρείται: α) με φυλάκιση και χρηματική ποινή, αν από την πράξη μπορεί να προκύψει κοινός κίνδυνος για ξένα πράγματα, β) με κάθειρξη έως δέκα (10) έτη και χρηματική ποινή, αν από την πράξη μπορεί να προκύψει κίνδυνος για άνθρωπο, γ) με κάθειρξη και χρηματική ποινή, αν στην περίπτωση των περ. α' ή β' η πράξη προκάλεσε σημαντική βλάβη σε εγκαταστάσεις κοινής ωφέλειας ή είχε ως αποτέλεσμα τη βαριά σωματική βλάβη ανθρώπου, δ) με ισόβια κάθειρξη, αν στην περίπτωση της περ. β' η πράξη είχε ως αποτέλεσμα τον θάνατο άλλου.</p> <p>2. Όποιος προκαλεί από αμέλεια την πυρκαγιά από την οποία μπορεί να προκύψει κοινός κίνδυνος για ξένα πράγματα ή κίνδυνος για άνθρωπο, τιμωρείται με φυλάκιση έως τρία (3) έτη στις περ. α' και β' της παρ. 1 και με ποινή φυλάκισης και χρηματική ποινή στις περ. γ' και δ' της ίδιας παραγράφου.</p>	<p>1. Όποιος προξενεί πυρκαγιά, τιμωρείται: α) με φυλάκιση, αν από την πράξη μπορεί να προκύψει κοινός κίνδυνος για ξένα πράγματα, β) με κάθειρξη έως δέκα (10) έτη, αν από την πράξη μπορεί να προκύψει κίνδυνος για άνθρωπο, γ) με κάθειρξη, αν στην περίπτωση των περ. α' ή β' η πράξη προκάλεσε σημαντική βλάβη σε εγκαταστάσεις κοινής ωφέλειας ή είχε ως αποτέλεσμα τη βαριά σωματική βλάβη ανθρώπου, δ) με ισόβια κάθειρξη, αν στην περίπτωση της περ. β' η πράξη είχε ως αποτέλεσμα τον θάνατο άλλου.</p> <p>2. Όποιος στις περιπτώσεις της προηγούμενης παραγράφου προκαλεί από αμέλεια την πυρκαγιά από την οποία μπορεί να προκύψει κοινός κίνδυνος για ξένα πράγματα ή κίνδυνος για άνθρωπο, τιμωρείται με φυλάκιση έως τρία (3) έτη</p>
--	--

Αιτιολογική έκθεση

Η τροποποίηση του άρθρου 264 του Ποινικού Κώδικα κρίθηκε επιβεβλημένη, προκειμένου να ανταποκριθούν ακριβέστερα και αναλογικότερα οι προβλεπόμενες ποινές με το μέγεθος της βλάβης. Συγκεκριμένα, προβλέπονται η σωρευτική επιβολή χρηματικής ποινής στις περ. α), β) και γ) της παρ. 1 και διαφοροποίηση των ποινών στην περίπτωση εξ αμελείας τέλεσης του εγκλήματος αναλόγως της σοβαρότητας της προβληθείσας βλάβης, στην παρ. 2 της διάταξης.

Έναρξη ισχύος: 1^η Μαΐου 2024

Άρθρο 265 - Εμπρησμός σε δάση - Προπαρασκευαστικές πράξεις - Παραβίαση προληπτικών μέτρων (Προηγ. - Εμπρησμός σε δάση)

<p>1. Όποιος προξενεί πυρκαγιά σε δάσος ή δασική έκταση κατά την έννοια του νόμου ή σε έκταση που έχει νόμιμα κηρυχθεί δασωτέα ή αναδασωτέα, τιμωρείται:</p> <p>α) με κάθειρξη έως δέκα (10) έτη και χρηματική ποινή, αν δε ο δράστης σκόπευε να προσπορίσει στον εαυτό του ή σε άλλον παράνομο περιουσιακό όφελος συνιστά επιβαρυντική περίσταση,</p>	<p>1. Όποιος προξενεί πυρκαγιά σε δάσος ή δασική έκταση κατά την έννοια του νόμου ή σε έκταση που έχει νόμιμα κηρυχθεί δασωτέα ή αναδασωτέα, τιμωρείται:</p> <p>α) με κάθειρξη έως οκτώ (8) έτη και χρηματική ποινή, αν δε ο δράστης σκόπευε να προσπορίσει στον εαυτό του ή σε άλλον παράνομο περιουσιακό όφελος με κάθειρξη έως δέκα (10) έτη και χρηματική ποινή,</p>
--	--

β) με κάθειρξη έως δέκα (10) έτη και χρηματική ποινή αν από την πράξη μπορεί να προκύψει κίνδυνος για άνθρωπο,

γ) με κάθειρξη τουλάχιστον δέκα (10) έτη και χρηματική ποινή αν στην περίπτωση των περ. α' ή β' η πράξη προκάλεσε σημαντική βλάβη σε εγκαταστάσεις κοινής ωφέλειας ή είχε ως αποτέλεσμα τη βαριά σωματική βλάβη ανθρώπου ή η φωτιά εξαπλώθηκε σε μεγάλη έκταση ή είχε ως επακόλουθο σοβαρή ή ευρεία ρύπανση ή υποβάθμιση ή σοβαρή ή ευρεία οικολογική και περιβαλλοντική διατάραξη ή καταστροφή,

δ) με ισόβια κάθειρξη αν στην περ. β' η πράξη είχε ως αποτέλεσμα τον θάνατο άλλου.

2. Όποιος στις περιπτώσεις της παρ. 1 προκαλεί από αμέλεια την πυρκαγιά σε δάσος ή δασική έκταση κατά την έννοια του νόμου ή σε έκταση που έχει κηρυχθεί δασωτέα ή αναδασωτέα τιμωρείται με φυλάκιση τουλάχιστον τριών (3) μηνών και χρηματική ποινή, και αν από την πράξη μπορεί να προκύψει κίνδυνος για άνθρωπο, ή η φωτιά εξαπλώθηκε σε μεγάλη έκταση ή είχε ως επακόλουθο σοβαρή ή ευρεία ρύπανση ή υποβάθμιση ή σοβαρή ή ευρεία οικολογική και περιβαλλοντική διατάραξη ή καταστροφή, τιμωρείται με φυλάκιση τουλάχιστον τριών (3) ετών και χρηματική ποινή.

3. Όποιος ανάβει ή διατηρεί φωτιά για οποιοδήποτε σκοπό ή εκτελεί θερμές εργασίες ή κάνει χρήση συσκευών που προκαλούν σπινθήρα ή ειδών πυροτεχνίας ή βεγγαλικών σε δάση, δασικές εκτάσεις, κηρυγμένες δασωτές ή αναδασωτές εκτάσεις, ιδιωτικά δάση, περιοχές «Natura», εκτάσεις περιαστικού πρασίνου εντός των πόλεων και των οικιστικών περιοχών, όπως πάρκα και άλση, χορτολιβαδικές και αγροτικές εκτάσεις ή σε οποιονδήποτε χώρο σε ακτίνα έως τριακοσίων (300) μέτρων από αυτές, σε ημέρες που ο δείκτης επικινδυνότητας, σύμφωνα με τον Ημερήσιο Χάρτη πρόβλεψης κινδύνου

β) με κάθειρξη έως δέκα (10) έτη αν από την πράξη μπορεί να προκύψει κίνδυνος για άνθρωπο,

γ) με κάθειρξη αν στην περίπτωση των περ. α' ή β' η πράξη προκάλεσε σημαντική βλάβη σε εγκαταστάσεις κοινής ωφέλειας ή είχε ως αποτέλεσμα τη βαριά σωματική βλάβη ανθρώπου ή η φωτιά εξαπλώθηκε σε μεγάλη έκταση ή είχε ως επακόλουθο σοβαρή ή ευρεία ρύπανση ή υποβάθμιση ή σοβαρή ή ευρεία οικολογική και περιβαλλοντική διατάραξη ή καταστροφή, δ) με ισόβια κάθειρξη αν στην περ. β' η πράξη είχε ως αποτέλεσμα τον θάνατο άλλου.

2. Όποιος στις περιπτώσεις της πρώτης παραγράφου προκαλεί από αμέλεια την πυρκαγιά σε δάσος ή δασική έκταση κατά την έννοια του νόμου ή σε έκταση που έχει νόμιμα κηρυχθεί δασωτέα ή αναδασωτέα τιμωρείται με φυλάκιση, και αν από αμέλεια προκαλεί μια τέτοια πυρκαγιά από την οποία μπορεί να προκύψει κίνδυνος για άνθρωπο, τιμωρείται με φυλάκιση τουλάχιστον ενός (1) έτους.

πυρκαγιάς που εκδίδεται από τη Γενική Γραμματεία Πολιτικής Προστασίας είναι 4 (πολύ υψηλή) ή 5 (κατάσταση συναγερμού), τιμωρείται με φυλάκιση τουλάχιστον ενός (1) έτους και χρηματική ποινή αν η πράξη του δεν τιμωρείται βαρύτερα από άλλη ποινική διάταξη. Αν η ανωτέρω πράξη είχε ως επακόλουθο την πρόκληση πυρκαγιάς, η οποία επέφερε σοβαρή ή ευρεία οικολογική και περιβαλλοντική διατάραξη ή καταστροφή ή είχε ως αποτέλεσμα τη βαριά σωματική βλάβη ανθρώπου, τιμωρείται με κάθειρξη και χρηματική ποινή και αν επήλθε θάνατος με κάθειρξη τουλάχιστον δέκα (10) ετών και χρηματική ποινή.

4. Όποιος, προετοιμάζοντας τη διάπραξη του εγκλήματος της παρ. 1, κατασκευάζει, προμηθεύεται ή κατέχει εμπρηστικές ύλες ή άλλα αντικείμενα, πρόσφορα για την πρόκληση και την εξάπλωση δασικής πυρκαγιάς τιμωρείται με ποινή φυλάκισης τουλάχιστον τριών (3) ετών και χρηματική ποινή, αν δε τελεί την ανωτέρω πράξη εντός δάσους ή δασικής έκτασης και σε ακτίνα έως τριακοσίων (300) μέτρων από αυτά, σε ημέρες που ο δείκτης επικινδυνότητας, σύμφωνα με τον Ημερήσιο Χάρτη πρόβλεψης κινδύνου πυρκαγιάς που εκδίδεται από τη Γενική Γραμματεία Πολιτικής Προστασίας είναι 4 (πολύ υψηλή) ή 5 (κατάσταση συναγερμού) σε ποινή κάθειρξης έως οκτώ (8) ετών και χρηματική ποινή.

5. Όποιος αποθηκεύει, τοποθετεί ή εγκαταλείπει εύφλεκτες ύλες εντός δασών ή δασικών εκτάσεων, τιμωρείται με ποινή φυλάκισης και χρηματική ποινή, αν η πράξη αυτή δεν τιμωρείται βαρύτερα από άλλη ποινική διάταξη. Αν η πράξη του συνέβαλε στην εξάπλωση δασικής πυρκαγιάς, τιμωρείται με ποινή φυλάκισης τουλάχιστον τριών (3) ετών και χρηματική ποινή.

6. Στις περιπτώσεις καταδίκης για αξιόποινες πράξεις του παρόντος, η ποινή δεν

αναστέλλεται ούτε μετατρέπεται με κανέναν τρόπο, και η έφεση που ασκείται δεν έχει αναστέλλουσα ισχύ, εκτός αν, στην περίπτωση της παρ. 2, του πρώτου εδαφίου της παρ. 3 και της παρ. 5, το δικαστήριο με ειδική αιτιολογία κρίνει εξαιρετικώς υπέρ της μετατροπής της ποινής.

7. Το ύψος της χρηματικής ποινής για τα αδικήματα του παρόντος δεν μπορεί να είναι κατώτερο από δέκα χιλιάδες (10.000) ούτε ανώτερο από διακόσιες χιλιάδες (200.000) ευρώ.

Αιτιολογική έκθεση

Η συχνότητα και οι συνέπειες του εν λόγω αδικήματος του εμπρησμού δάσους στο περιβάλλον και στην ποιότητα της ζωής των ανθρώπων, είναι στοιχεία που δικαιολογούν εξαιρετικές ρυθμίσεις δίχως να παραβιάζουν την αρχή της αναλογικότητας και την αρμονία με τις λοιπές διατάξεις του Ποινικού Κώδικα. Για τον ανωτέρω λόγο και προκειμένου να εξυπηρετηθούν αποτελεσματικότερα οι αρχές της γενικής και ειδικής πρόληψης, κρίθηκε επιβεβλημένη: α) η αυστηροποίηση των ποινών με την προσθήκη χρηματικής ποινής ύψους από δέκα χιλιάδες (10.000) έως διακόσιες χιλιάδες (200.000) ευρώ για όλες τις υποπεριπτώσεις του παρόντος και η επαύξηση της ποινής για την εξ αμελείας τέλεση και ειδικά για τις περιπτώσεις εμπρησμού δάσους που προκαλεί κίνδυνο σε άνθρωπο ή βλάβη σε κοινωφελείς εγκαταστάσεις ή πρόκληση ευρείας οικολογικής καταστροφής, β) η θέσπιση ειδικού αξιοποίνου τόσο για τις προπαρασκευαστικές πράξεις εμπρησμού (κατοχή εμπρηστικών υλών ή άλλων αντικείμενων, πρόσφορων για την πρόκληση και την εξάπλωση δασικής πυρκαγιάς) όσο και για την εκ προθέσεως παραβίαση των διατάξεων σχετικά με την ελεγχόμενη καύση, τη χρήση αντικείμενων που προκαλούν σπινθήρα, ή ειδών πυροτεχνίας ή βεγγαλικών σε δάση, δασικές εκτάσεις, περιοχές “Natura”, εκτάσεις περιαστικού πρασίνου, εντός των πόλεων και των οικιστικών περιοχών, πάρκα και άλση, κηρυγμένες δασωτές ή αναδασωτές εκτάσεις, ιδιωτικά δάση, χορτολιβαδικές και αγροτικές εκτάσεις ή σε οποιοδήποτε χώρο σε ακτίνα έως τριακοσίων (300) μέτρων από αυτές, σε ημέρες που ο Ημερήσιος Χάρτης πρόβλεψης Κινδύνου πυρκαγιάς που εκδίδεται από τη Γενική Γραμματεία Πολιτικής Προστασίας είναι 4 (πολύ υψηλή) ή 5 (κατάσταση συναγερμού), γ) η θέσπιση στην παρ. 5 αξιοποίνου για όποιον αποθηκεύει, τοποθετεί ή εγκαταλείπει εύφλεκτες ύλες εντός δασών ή δασικών εκτάσεων με διακεκριμένο αξιοποينو στην περίπτωση που η ενέργειά του αυτή συμβάλλει στην εξάπλωση δασικής πυρκαγιάς αλλά και, δ) η υποχρεωτική πραγματική έκτιση της επιβαλλόμενης ποινής σε σωφρονιστικό κατάσταση με απαγόρευση αναστολής ή μετατροπής της ποινής σε κάθε μορφή του αδικήματος, με κατ' εξαίρεση δυνατότητα μετατροπής της σε χρηματική ποινή ή κοινωφελή εργασία στις περιπτώσεις εξ αμελείας τέλεσης του αδικήματος ή παραβίασης της παρ.5.

Έναρξη ισχύος: 1^η Μαΐου 2024

Άρθρο 265Α - Δήμευση σε περίπτωση εμπρησμού σε δάση

1. Στο έγκλημα εμπρησμού σε δάση από πρόθεση, τετελεσμένο και σε απόπειρα (παρ. 1 άρθρου 265), καθώς και στις περιπτώσεις εμπρησμού σε δάση από αμέλεια από τις οποίες προκλήθηκε πυρκαγιά που είχε ως αποτέλεσμα θάνατο ή βαριά σωματική βλάβη ή εξαπλώθηκε σε μεγάλη έκταση ή είχε ως επακόλουθο σοβαρή ή ευρεία ρύπανση ή υποβάθμιση ή σοβαρή ή ευρεία οικολογική και περιβαλλοντική διατάραξη ή καταστροφή (παρ. 2 άρθρου 265), μπορεί να δημευτεί κατά την κρίση του δικαστηρίου με την καταδικαστική απόφαση τμήμα περιουσίας, του αυτουργού και των συμμετόχων στο έγκλημα, μη συμπεριλαμβανομένων πάντως στη δήμευση των περιουσιακών στοιχείων που εξυπηρετούν τις βασικές ανάγκες διαβίωσης του καταδικασθέντος και της οικογένειάς του. Για τον υπολογισμό του ύψους της ζημίας, διατάσσεται πραγματογνωμοσύνη σύμφωνα με τα άρθρα 183 έως 208 του Κώδικα Ποινικής Δικονομίας.

2. Η έκταση της δήμευσης αποφασίζεται από το δικαστήριο, το οποίο την προσδιορίζει με βάση τη βλάβη που προκλήθηκε αφού σταθμίσει για τον υπολογισμό της και τα στοιχεία του άρθρου 79.

3. Το άρθρο 261 του Κώδικα Ποινικής Δικονομίας περί δυνατότητας δέσμευσης περιουσιακών στοιχείων αντίστοιχης αξίας με τη βλάβη που επήλθε, εφαρμόζεται αναλόγως.

Αιτιολογική έκθεση

Η πρόβλεψη δυνητικής επιβολής από το δικαστήριο μαζί με την κύρια ποινή της παρεπόμενης ποινής της δήμευσης, κατά την κρίση του δικαστηρίου, σε βάρος του αυτουργού και τυχόν συμμετόχων κρίθηκε επιβεβλημένη, προκειμένου να καλυφθεί στο μέτρο του εφικτού η προκληθείσα βλάβη της δημόσιας περιουσίας που προκαλείται από την αξιόποινη πράξη του εμπρησμού δάσους από πρόθεση ή από αμέλεια, και να εξασφαλιστούν οι αναγκαίοι πόροι για την αποκατάσταση του περιβάλλοντος στην προτέρα κατάσταση. Ειδικά για την εξ αμελείας τέλεση, η πρόβλεψη εξαντλείται στις περιπτώσεις που ο εμπρησμός προκάλεσε σημαντική σε έκταση οικολογική ή περιβαλλοντική καταστροφή ή επέφερε βαριά σωματική βλάβη ή θάνατο. Προκειμένου το μέτρο επιβολής της παρεπόμενης ποινής να είναι εναρμονισμένο με τις συνταγματικές αρχές της αναλογικότητας και της αναγκαιότητας αλλά και το πρώτο εδάφιο της παρ. 3 του

άρθρου 7 του Συντάγματος (περί απαγόρευσης της γενικής δήμευσης), προβλέφθηκε το δικαστήριο να λαμβάνει υπόψη για την επιμέτρηση της αξίας της βλάβης και τα στοιχεία του άρθρου 79 ΠΚ Επίσης, στη δήμευση δεν συμπεριλαμβάνονται σε κάθε περίπτωση τα περιουσιακά στοιχεία που εξυπηρετούν τις βασικές ανάγκες του καταδικασθέντος και της οικογένειάς του. Για τον υπολογισμό του ύψους της ζημίας διατάσσεται πραγματογνωμοσύνη σύμφωνα με τα άρθρα 183 έως 208 ΚΠΔ.

Έναρξη ισχύος: 1^η Μαΐου 2024

Άρθρο 289, παρ. 1 - Έμπρακτη μετάνοια και δικαστική άφεση της ποινής

Στις περιπτώσεις της παρ. 2 των άρθρων 264, 268, 270, 273, 275, 277 και 286, της παρ. 3 του άρθρου 279, και της παρ. 4 του άρθρου 285 ο υπαίτιος δεν τιμωρείται, αν με τη θέλησή του αποτρέψει τον κίνδυνο ή με τη γρήγορη αναγγελία του προς τις αρχές δώσει αφορμή για την αποτροπή του.

Στις περιπτώσεις της παρ. 2 των άρθρων 264, 265, 268, 270, 273, 275, 277 και 286, της παρ. 3 του άρθρου 279, και της παρ. 4 του άρθρου 285 ο υπαίτιος δεν τιμωρείται, αν με τη θέλησή του αποτρέψει τον κίνδυνο ή με τη γρήγορη αναγγελία του προς τις αρχές δώσει αφορμή για την αποτροπή του.

Αιτιολογική έκθεση

Η τροποποίηση της παρ. 1 του άρθρου 289 του Ποινικού Κώδικα με την **απάλειψη του αδικήματος εμπρησμού σε δάσος εξ αμελείας από τις περιπτώσεις έμπρακτης μετάνοιας** που οδηγούν στη μη τιμώρηση του δράστη, αν με τη θέλησή του αποτρέψει τον κίνδυνο ή με τη γρήγορη αναγγελία του προς τις αρχές δώσει αφορμή για την αποτροπή του, κρίθηκε σκόπιμη λόγω της βαρύτητας του εν λόγω εγκλήματος που δύναται να προκαλέσει ανυπολόγιστη βλάβη. Οι εν λόγω περιπτώσεις πλέον θα αντιμετωπίζονται κατά την κρίση του δικαστηρίου σύμφωνα με την πρόβλεψη περί δικαστικής άφεσης ποινής της παρ. 2 του ίδιου άρθρου.

Έναρξη ισχύος: 1^η Μαΐου 2024

Άρθρο 290^Α, παρ. 1- Επικίνδυνη οδήγηση

Όποιος κατά τη συγκοινωνία στους δρόμους ή στις πλατείες: α) οδηγεί όχημα, μολονότι δεν είναι σε θέση να το πράξει με ασφάλεια εξαιτίας της κατανάλωσης οινοπνεύματος ή χρήσης ναρκωτικών ουσιών ή λόγω σωματικής ή πνευματικής εξάντλησης ή β) οδηγεί όχημα σε εθνικές ή περιφερειακές οδούς αντίστροφα στο ρεύμα της εκάστοτε κατεύθυνσης ή σε πεζοδρόμους, πεζοδρόμια ή πλατείες, ή οδηγεί όχημα που είναι τεχνικά ανασφαλές ή με

Όποιος κατά τη συγκοινωνία στους δρόμους ή στις πλατείες: α) οδηγεί όχημα, μολονότι δεν είναι σε θέση να το πράξει με ασφάλεια εξαιτίας της κατανάλωσης οινοπνεύματος ή χρήσης ναρκωτικών ουσιών ή λόγω σωματικής ή πνευματικής εξάντλησης ή β) οδηγεί όχημα σε εθνικές ή περιφερειακές οδούς αντίστροφα στο ρεύμα της εκάστοτε κατεύθυνσης ή σε πεζοδρόμους, πεζοδρόμια ή πλατείες, ή οδηγεί όχημα που είναι τεχνικά ανασφαλές ή με ανασφαλή τρόπο

ανασφαλή τρόπο φορτωμένο ή προβαίνει κατά την οδήγηση σε επικίνδυνους ελιγμούς ή μετέχει σε αυτοσχέδιους αγώνες, ή γ) οδηγεί όχημα i) σε αυτοκινητόδρομο ή σε οδό ταχείας κυκλοφορίας με ταχύτητα που υπερβαίνει το επιτρεπόμενο όριο ταχύτητας κατά τουλάχιστον εξήντα (60) χλμ. ανά ώρα και αν πρόκειται για λεωφορείο ή φορτηγό αυτοκίνητο, κατά τουλάχιστον τριάντα (30) χλμ. ανά ώρα, ii) εντός κατοικημένης περιοχής ή σε άλλο οδικό δίκτυο με ταχύτητα που υπερβαίνει το επιτρεπόμενο όριο ταχύτητας κατά τουλάχιστον σαράντα (40) χλμ. ανά ώρα και αν πρόκειται για λεωφορείο ή φορτηγό αυτοκίνητο, κατά τουλάχιστον είκοσι (20) χλμ. ανά ώρα, ή δ) οδηγεί όχημα στη λωρίδα έκτακτης ανάγκης (Λ.Ε.Α.) εκτός των περιπτώσεων αποκλειστικού προορισμού της, ή ε) **παραβιάζει ερυθρό σηματοδότη**, τιμωρείται, αν δεν προβλέπονται βαρύτερες κυρώσεις σε άλλες διατάξεις: αα) με φυλάκιση έως τρία (3) έτη, αν από την πράξη μπορεί να προκύψει κοινός κίνδυνος σε ξένα πράγματα,

ββ) με φυλάκιση τουλάχιστον ενός (1) έτους, αν από την πράξη μπορεί να προκύψει κίνδυνος για άνθρωπο,

γγ) με κάθειρξη έως δέκα (10) έτη, αν η πράξη είχε ως αποτέλεσμα τη βαριά σωματική βλάβη ή προκάλεσε σημαντική βλάβη σε κοινωφελείς εγκαταστάσεις,

δδ) με κάθειρξη τουλάχιστον δέκα (10) ετών, αν η πράξη είχε ως αποτέλεσμα τον θάνατο άλλου. Αν προκλήθηκε ο θάνατος μεγάλου αριθμού ανθρώπων, το δικαστήριο μπορεί να επιβάλει ισόβια κάθειρξη.

φορτωμένο ή προβαίνει κατά την οδήγηση σε επικίνδυνους ελιγμούς ή μετέχει σε αυτοσχέδιους αγώνες, ή γ) οδηγεί όχημα i) σε αυτοκινητόδρομο ή σε οδό ταχείας κυκλοφορίας με ταχύτητα που υπερβαίνει το επιτρεπόμενο όριο ταχύτητας κατά τουλάχιστον εξήντα (60) χλμ. ανά ώρα και αν πρόκειται για λεωφορείο ή φορτηγό αυτοκίνητο, κατά τουλάχιστον τριάντα (30) χλμ. ανά ώρα, ii) εντός κατοικημένης περιοχής ή σε άλλο οδικό δίκτυο με ταχύτητα που υπερβαίνει το επιτρεπόμενο όριο ταχύτητας κατά τουλάχιστον σαράντα (40) χλμ. ανά ώρα και αν πρόκειται για λεωφορείο ή φορτηγό αυτοκίνητο, κατά τουλάχιστον είκοσι (20) χλμ. ανά ώρα, ή δ) οδηγεί όχημα στη λωρίδα έκτακτης ανάγκης (Λ.Ε.Α.) εκτός των περιπτώσεων αποκλειστικού προορισμού της, τιμωρείται, αν δεν προβλέπονται βαρύτερες κυρώσεις σε άλλες διατάξεις:

αα) με φυλάκιση έως τρία (3) έτη, αν από την πράξη μπορεί να προκύψει κοινός κίνδυνος σε ξένα πράγματα,

ββ) με φυλάκιση τουλάχιστον ενός (1) έτους, αν από την πράξη μπορεί να προκύψει κίνδυνος για άνθρωπο,

γγ) με κάθειρξη έως δέκα (10) έτη, αν η πράξη είχε ως αποτέλεσμα τη βαριά σωματική βλάβη ή προκάλεσε σημαντική βλάβη σε κοινωφελείς εγκαταστάσεις,

δδ) με κάθειρξη τουλάχιστον δέκα (10) ετών, αν η πράξη είχε ως αποτέλεσμα τον θάνατο άλλου. Αν προκλήθηκε ο θάνατος μεγάλου αριθμού ανθρώπων, το δικαστήριο μπορεί να επιβάλει ισόβια κάθειρξη.

Αιτιολογική έκθεση

Η προσθήκη της παραβίασης ερυθρού σηματοδότη στις περιπτώσεις επικίνδυνης οδήγησης, κρίθηκε σκόπιμη, γιατί η εν λόγω παράβαση συνιστά συχνότατα αιτία πρόκλησης ακόμα και θανατηφόρων τροχαίων δυστυχημάτων, ως συμπεριφορά κατά την οδήγηση οχήματος είναι απολύτως αξιόμημη, μη κοινωνικά αποδεκτή και ιδιαίτερα επικίνδυνη, ενέχοντας χαρακτηριστικά ακραίας περιφρόνησης των κανόνων οδικής κυκλοφορίας και της νομιμότητας, μέχρι και συνειδητής αποδοχής του ενδεχομένου προσβολής της ασφάλειας λοιπών χρηστών της οδού.

Έναρξη ισχύος: 1^η Μαΐου 2024

Άρθρο 302 - Ανθρωποκτονία από αμέλεια

1. Όποιος από αμέλεια σκότωσε άλλον, τιμωρείται με φυλάκιση τουλάχιστον **δύο (2) ετών**.

2. Αν το θύμα της πράξης της παρ. 1 είναι οικείος του υπαιτίου, το δικαστήριο μπορεί να απαλλάξει τον υπαίτιο από κάθε ποινή, αν πεισθεί ότι λόγω της ψυχικής οδύνης που υπέστη από τις συνέπειες της πράξης του δεν χρειάζεται να υποβληθεί σε ποινή.

Όποιος από αμέλεια σκότωσε άλλον, τιμωρείται με φυλάκιση τουλάχιστον τριών μηνών.

Αιτιολογική έκθεση

Η τροποποίηση της διάταξης του άρθρου 302 ΠΚ (ανθρωποκτονία εξ αμελείας) ως προς το κατώτατο όριο ποινής (από τουλάχιστον τρεις μήνες σε τουλάχιστον δύο έτη), κρίθηκε επιβεβλημένη προκειμένου το πλαίσιο της επιβλητέας από το δικαστήριο στερητικής της ελευθερίας ποινής, να βρίσκεται σε αναλογία με το ύψιστο έννομο αγαθό της ανθρώπινης ζωής που προστατεύει η διάταξη και προσβάλλει βάνανυσα και αμετάκλητα, δίχως περιθώριο επανόρθωσης, ο δράστης του εν λόγω εγκλήματος, με συμπεριφορά (πράξη ή παράλειψη), καλυπτόμενη από τη συγκεκριμένη μορφή υπαιτιότητας και έχουσα ως δεινό αποτέλεσμα, την αφαίρεση ανθρώπινης ζωής. Η **επιαναφορά της παρ. 2** που ιδρύει προσωπικό λόγο απαλλαγής από την ποινή στις περιπτώσεις που ο δράστης είναι οικείος του θύματος και το δικαστήριο πεισθεί πως λόγω της ψυχικής οδύνης που υπέστη από την τέλεση της πράξης δεν χρειάζεται να υποβληθεί σε ποινή, κρίθηκε σκόπιμη για την ειδικότερη κάλυψη της εν λόγω περίπτωσης πέραν της ενδεχομένης γενικής υπαγωγής της περίπτωσης στη διάταξη του τρίτου εδαφίου της παρ. 1 του άρθρου 104B ΠΚ.

Έναρξη ισχύος: 1^η Μαΐου 2024

Άρθρο 312 - Σωματική βλάβη αδυνάμων ατόμων

1. Με την επιφύλαξη διατάξεων ειδικών ποινικών νόμων, όποιος προκαλεί σωματική κάκωση ή βλάβη της υγείας σε ανήλικο ή σε πρόσωπο που δεν μπορεί να υπερασπίσει τον εαυτό του, τιμωρείται: α) για την πράξη του πρώτου εδαφίου της παρ. 1 του άρθρου 308, με φυλάκιση τουλάχιστον ενός (1) έτους, β) για την πράξη του άρθρου 309, με φυλάκιση τουλάχιστον δύο (2) ετών, γ) για την πράξη του πρώτου εδαφίου της παρ. 1 του άρθρου 310, με φυλάκιση

1. Όποιος προκαλεί σωματική κάκωση ή βλάβη της υγείας σε ανήλικο ή σε πρόσωπο που δεν μπορεί να υπερασπίσει τον εαυτό του, εφόσον τα πρόσωπα αυτά βρίσκονται υπό την επιμέλεια ή την προστασία του δράστη βάσει νόμου, δικαστικής απόφασης ή πραγματικής κατάστασης, συνοικούν με τον δράστη ή έχουν μαζί του σχέση εργασίας ή υπηρεσίας, τιμωρείται: α) για την πράξη του άρθρου 308 παρ. 1 εδάφιο α', με φυλάκιση τουλάχιστον ενός έτους, β) για την πράξη του

<p>τουλάχιστον τριών (3) ετών και αν επεδίωκε την πρόκληση βαριάς σωματικής βλάβης, με κάθειρξη και δ) για την πράξη του άρθρου 311, με κάθειρξη.</p> <p>2. Με την πρόκληση σωματικής βλάβης κατά την περ. γ' της παρ. 1 εξομοιώνεται και η μεθοδευμένη πρόκληση έντονου σωματικού πόνου ή σωματικής εξάντλησης επικίνδυνης για την υγεία, ή ψυχικού πόνου ικανού να επιφέρει σοβαρή ψυχική βλάβη, ιδίως με την παρατεταμένη απομόνωση σε βάρος των προσώπων της παρ. 1.</p>	<p>άρθρου 309, με φυλάκιση τουλάχιστον δύο ετών, γ) για την πράξη του άρθρου 310 παρ. 1 εδ. α', με φυλάκιση τουλάχιστον τριών ετών και αν επεδίωκε την πρόκληση βαριάς σωματικής βλάβης, με κάθειρξη και δ) για την πράξη του άρθρου 311, με κάθειρξη.</p> <p>2. Οι ίδιες ποινές επιβάλλονται όταν η πράξη τελείται σε βάρος συζύγου κατά τη διάρκεια του γάμου ή σε βάρος συντρόφου κατά τη διάρκεια της συμβίωσης. Η τέλεση της πράξης σε βάρος εγκύου συνιστά επιβαρυντική περίπτωση.</p> <p>3. Με την πρόκληση σωματικής βλάβης σε βάρος ανηλίκου κατά την παράγραφο 1 στοιχείο α' εξομοιώνεται και η τέλεση των πράξεων των προηγούμενων παραγράφων ενόπιον ανηλίκου.</p> <p>4. Με την πρόκληση σωματικής βλάβης κατά την παράγραφο 1 στοιχείο γ' εξομοιώνεται και η μεθοδευμένη πρόκληση έντονου σωματικού πόνου ή σωματικής εξάντλησης επικίνδυνης για την υγεία, ή ψυχικού πόνου ικανού να επιφέρει σοβαρή ψυχική βλάβη, ιδίως με την παρατεταμένη απομόνωση σε βάρος των προσώπων της πρώτης παραγράφου.</p>
Αιτιολογική έκθεση	
<p>Οι προτεινόμενες αλλαγές στο άρθρο 312 του Ποινικού Κώδικα αποσκοπούν στην εξάλειψη κάθε αντινομίας που είχε απασχολήσει και τη θεωρία και τη νομολογία λόγω της αλληλεπικάλυψης των διατάξεων του ν. 3500/2006 (Α' 232) με τις αντίστοιχες των άρθρων 312, 330, 333 του νέου Ποινικού Κώδικα που επέφεραν αποτελέσματα κατά την εφαρμογή τους που παραβίαζαν ουσιωδώς την αρχή της αναλογικότητας, καθώς ανετράπη η ορθολογική διαβάθμιση και αντιστοιχία αξιόποινων πράξεων και επαπειλούμενων ποινών. Συνεπώς, πλέον για κάθε περίπτωση ενδοοικογενειακής βίας, ο εφαρμοστής θα ανατρέχει αποκλειστικά στις ειδικές διατάξεις του ν. 3500/2006 και το άρθρο 312 του Ποινικού Κώδικα θα εφαρμόζεται μόνο, όταν προκαλείται σωματική κάκωση ή βλάβη της υγείας σε ανήλικο ή σε πρόσωπο που δεν μπορεί να υπερασπίσει τον εαυτό του και εκείνο δεν εμπίπτει ως θύμα ενδοοικογενειακής βίας στο ρυθμιστικό πεδίο του ν. 3500/2006.</p>	
Έναρξη ισχύος: 1 ^η Μαΐου 2024	
Άρθρο 330,παρ. 2 - Παράνομη βία	

<p>Με την επιφύλαξη διατάξεων ειδικών ποινικών νόμων, αν η πράξη της παρ. 1 τελείται σε βάρος ανηλίκου ή προσώπου που δεν μπορεί να υπερασπίσει τον εαυτό του, επιβάλλεται φυλάκιση τουλάχιστον έξι (6) μηνών.</p>	<p>Αν η πράξη της προηγούμενης παραγράφου τελείται σε βάρος ανηλίκου ή προσώπου που δεν μπορεί να υπερασπίσει τον εαυτό του, εφόσον τα πρόσωπα αυτά βρίσκονται υπό την επιμέλεια ή την προστασία του δράστη βάσει νόμου, δικαστικής απόφασης ή πραγματικής κατάστασης, συνοικούν με τον δράστη ή έχουν μαζί του σχέση εργασίας ή υπηρεσίας, επιβάλλεται φυλάκιση τουλάχιστον έξι μηνών. Η ίδια ποινή επιβάλλεται όταν η πράξη τελείται σε βάρος συζύγου κατά τη διάρκεια του γάμου ή σε βάρος συντρόφου κατά τη διάρκεια της συμβίωσης.</p>
<p style="text-align: center;">Αιτιολογική έκθεση</p> <p>Όπως και παραπάνω, οι εν λόγω αλλαγές στο άρθρο 330 του Ποινικού Κώδικα αποσκοπούν στην εξάλειψη κάθε αντινομίας που είχε απασχολήσει και τη θεωρία και τη νομολογία λόγω της αλληλεπικάλυψης των διατάξεων του ν. 3500/2006 με τις αντίστοιχες των άρθρων 312, 330, 333 του Ποινικού Κώδικα. Συνεπώς, πλέον για κάθε περίπτωση ενδοοικογενειακής βίας, ο εφαρμοστής θα ανατρέχει αποκλειστικά στις ειδικές διατάξεις του ν. 3500/2006 και το άρθρο 330 του Ποινικού Κώδικα θα εφαρμόζεται μόνο όταν προκαλείται παράνομη βία σε ανήλικο ή σε πρόσωπο που δεν μπορεί να υπερασπίσει τον εαυτό του και εκείνο δεν emπίπτει ως θύμα ενδοοικογενειακής βίας στο ρυθμιστικό πεδίο του ν. 3500/2006. Παράλληλα, η ποινή αυστηροποιείται ως προς το κατώτατο όριο της.</p>	
<p style="text-align: center;">Έναρξη ισχύος: 1^η Μαΐου 2024</p>	
<p style="text-align: center;">Άρθρο 333, παρ. 2 – Απειλή</p>	
<p>Με την επιφύλαξη διατάξεων ειδικών ποινικών νόμων, αν η πράξη της παρ. 1 τελείται σε βάρος ανηλίκου ή προσώπου που δεν μπορεί να υπερασπίσει τον εαυτό του επιβάλλεται φυλάκιση έως τρία (3) έτη ή χρηματική ποινή.</p>	<p>Επιβάλλεται φυλάκιση έως τρία έτη ή χρηματική ποινή αν η πράξη τελείται σε βάρος ανηλίκου ή προσώπου που δεν μπορεί να υπερασπίσει τον εαυτό του, εφόσον τα πρόσωπα αυτά βρίσκονται υπό την επιμέλεια ή την προστασία του δράστη βάσει νόμου, δικαστικής απόφασης ή πραγματικής κατάστασης, συνοικούν με αυτόν ή έχουν με αυτόν σχέση εργασίας ή υπηρεσίας. Η ίδια ποινή επιβάλλεται όταν η πράξη τελείται σε βάρος συζύγου κατά τη διάρκεια του γάμου ή σε βάρος συντρόφου κατά τη διάρκεια της συμβίωσης.</p>
<p style="text-align: center;">Αιτιολογική έκθεση</p> <p>Όπως και παραπάνω, καθορίζεται η σχέση γενικότητας – ειδικότητας μεταξύ του Ποινικού Κώδικα και του ν. 3500/2006 (Α' 232). Συνεπώς, πλέον για κάθε περίπτωση ενδοοικογενειακής βίας, εφαρμοστέο</p>	

δίκαιο είναι αυτό του ν. 3500/2006 και το άρθρο 333 του Ποινικού Κώδικα θα εφαρμόζεται μόνο όταν απειλείται ανήλικος ή πρόσωπο που δεν μπορεί να υπερασπίσει τον εαυτό του και εκείνο δεν εμπίπτει ως θύμα ενδοοικογενειακής βίας στο ρυθμιστικό πεδίο του ν. 3500/2006.

Έναρξη ισχύος: 1^η Μαΐου 2024

Άρθρο 348^Α, παρ. 3 – Πορνογραφία ανηλίκων

Υλικό παιδικής πορνογραφίας, κατά την έννοια των παρ. 1 και 2 συνιστά η αναπαράσταση ή η πραγματική ή η εικονική αποτύπωση σε ηλεκτρονικό ή άλλο υλικό φορέα των γεννητικών οργάνων ή του σώματος εν γένει του ανηλίκου ή **προσώπου που εμφανίζεται ως ανήλικο**, κατά τρόπο που προδήλως προκαλεί γενετήσια διέγερση, καθώς και της πραγματικής ή εικονικής γενετήσιας πράξης που διενεργείται από ή με ανήλικο ή **πρόσωπο που εμφανίζεται ως ανήλικο**.

Υλικό παιδικής πορνογραφίας, κατά την έννοια των προηγούμενων παραγράφων συνιστά η αναπαράσταση ή η πραγματική ή η εικονική αποτύπωση σε ηλεκτρονικό ή άλλο υλικό φορέα των γεννητικών οργάνων ή του σώματος εν γένει του ανηλίκου, κατά τρόπο που προδήλως προκαλεί γενετήσια διέγερση, καθώς και της πραγματικής ή εικονικής γενετήσιας πράξης που διενεργείται από ή με ανήλικο.

Αιτιολογική έκθεση

Η τροποποίηση της παρ. 3 του άρθρου 348Α ΠΚ κρίθηκε επιβεβλημένη προκειμένου, σε απόλυτη συνάρτηση με την παρ. 7 του άρθρου 5 της Οδηγίας 2011/93/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 13ης Δεκεμβρίου 2011, σχετικά με την καταπολέμηση της σεξουαλικής κακοποίησης και της σεξουαλικής εκμετάλλευσης παιδιών και της παιδικής πορνογραφίας και την αντικατάσταση της απόφασης-πλαίσιο 2004/68/ΔΕΥ του Συμβουλίου (L 335), να ποινικοποιούνται και οι περιπτώσεις που το θύμα εμφανίζεται ως ανήλικο, όμως η ηλικία του κατά τη στιγμή της απεικόνισης παραμένει άγνωστη.

Έναρξη ισχύος: 1^η Μαΐου 2024

Άρθρο 348Γ, παρ. 1 - Πορνογραφικές παραστάσεις ανηλίκων

Όποιος εξωθεί ή παρασύρει ανήλικο προκειμένου να συμμετάσχει σε πορνογραφικές παραστάσεις ή διοργανώνει αυτές, τιμωρείται ως εξής: α) αν ο παθών δεν συμπλήρωσε τα δώδεκα (12) έτη, με κάθειρξη, β) αν ο παθών συμπλήρωσε τα δώδεκα (12) αλλά όχι τα δεκατέσσερα (14) έτη, με κάθειρξη έως δέκα (10) έτη, γ) αν ο παθών συμπλήρωσε τα δεκατέσσερα (14) έτη, με φυλάκιση τουλάχιστον δύο (2) ετών. Όποιος εν

Όποιος εξωθεί ή παρασύρει ανήλικο προκειμένου να συμμετάσχει σε πορνογραφικές παραστάσεις ή διοργανώνει αυτές, τιμωρείται ως εξής: α) αν ο παθών δεν συμπλήρωσε τα δώδεκα έτη, με κάθειρξη, β) αν ο παθών συμπλήρωσε τα δώδεκα αλλά όχι τα δεκατέσσερα έτη, με κάθειρξη έως δέκα έτη, γ) αν ο παθών συμπλήρωσε τα δεκατέσσερα έτη, με φυλάκιση τουλάχιστον δύο ετών. Όποιος εν γνώσει, έχοντας καταβάλει σχετικό αντίτιμο,

<p>γνώσει του, παρακολουθεί πορνογραφική παράσταση στην οποία συμμετέχουν ανήλικοι τιμωρείται στις περ. α' και β' του πρώτου εδαφίου με φυλάκιση τουλάχιστον δύο (2) ετών και στην περ. γ' με φυλάκιση τουλάχιστον ενός (1) έτους.</p>	<p>παρακολουθεί πορνογραφική παράσταση στην οποία συμμετέχουν ανήλικοι τιμωρείται στις περιπτώσεις α' και β' του προηγούμενου εδαφίου με φυλάκιση τουλάχιστον δύο ετών και στην περίπτωση γ' με φυλάκιση τουλάχιστον ενός έτους.</p>
<p>Αιτιολογική έκθεση</p> <p>Η τροποποίηση της παρ. 1 του άρθρου 348Γ ΠΚ κρίθηκε επιβεβλημένη προκειμένου, σε απόλυτη συνάρτηση με την παρ. 4 του άρθρου 4 της Οδηγίας 2011/93/ΕΕ, να μην εξαρτάται από την καταβολή αντιτίμου η παρακολούθηση πορνογραφικής παράστασης στην οποία συμμετέχουν παιδιά.</p>	
<p>Έναρξη ισχύος: 1^η Μαΐου 2024</p>	
<p>Άρθρο 358 - Παραβίαση της υποχρέωσης διατροφής</p>	
<p>Όποιος κακόβουλα παραβιάζει την υποχρέωση διατροφής που την επιβάλλει σε αυτόν ο νόμος και έχει αναγνωριστεί, έστω προσωρινά, με εκτελεστό τίτλο, με τρόπο τέτοιο ώστε ο δικαιούχος να υποστεί στερήσεις ή να αναγκαστεί να δεχτεί την βοήθεια άλλων, τιμωρείται με φυλάκιση έως ένα (1) έτος ή χρηματική ποινή.</p>	<p>Όποιος κακόβουλα παραβιάζει την υποχρέωση διατροφής που την επιβάλλει σε αυτόν ο νόμος και έχει αναγνωριστεί, έστω προσωρινά, με εκτελεστό τίτλο, με τρόπο τέτοιο ώστε ο δικαιούχος να υποστεί στερήσεις ή να αναγκαστεί να δεχτεί την βοήθεια άλλων, τιμωρείται με φυλάκιση έως ένα έτος ή χρηματική ποινή. Για την ποινική δίωξη απαιτείται έγκληση.</p>
<p>Αιτιολογική έκθεση</p> <p>Στην εν λόγω διάταξη προκρίθηκε η αυτεπάγγελτη δίωξη του εγκλήματος της παραβίασης υποχρέωσης διατροφής, λόγω της ειδικής απαξίας του εν λόγω αδικήματος που συχνότατα διακινδυνεύει την κάλυψη στοιχειωδών αναγκών επιβίωσης ανηλικών τέκνων, αλλά και ειδικότερα της αναγκαιότητας να υπερακοντιστούν δικονομικά εμπόδια που η κατ' έγκληση δίωξη του εγκλήματος έχει ήδη ή πρόκειται στο μέλλον να αναδείξει (π.χ. διατυπώσεις, τρίμηνη ασφυκτική προθεσμία έγκλησης, χρηματικό παράβολο ως προϋπόθεση παραδεκτού).</p>	
<p>Έναρξη ισχύος: 1^η Μαΐου 2024</p>	
<p>Άρθρο 361 – Εξύβριση</p>	
<p>1. Όποιος, εκτός από τις περιπτώσεις της συκοφαντικής δυσφήμισης (άρθρο 363) προσβάλλει την τιμή άλλου με λόγο ή με έργο ή με οποιονδήποτε άλλον τρόπο, έχοντας τέτοιο σκοπό, τιμωρείται με φυλάκιση έως έξι (6) μήνες</p>	<p>1. Όποιος, εκτός από τις περιπτώσεις της δυσφήμισης (άρθρα 362 και 363), προσβάλλει την τιμή άλλου με λόγο ή με έργο ή με οποιονδήποτε άλλο τρόπο τιμωρείται με φυλάκιση έως έξι μήνες ή χρηματική ποινή. Αν τελεί την πράξη δημόσια με</p>

<p>ή χρηματική ποινή. Αν τελεί την ανωτέρω πράξη δημόσια με οποιονδήποτε τρόπο ή μέσω διαδικτύου, επιβάλλεται φυλάκιση έως ένα (1) έτος ή χρηματική ποινή και αν η προσβολή ανάγεται σε σχέσεις του ιδιωτικού ή του οικογενειακού βίου, επιβάλλεται φυλάκιση έως δύο (2) έτη ή χρηματική ποινή.</p> <p>2. Η παρ. 4 του άρθρου 308 εφαρμόζεται και στην περίπτωση του πρώτου εδαφίου της παρ. 1.</p>	<p>οποιονδήποτε τρόπο ή μέσω διαδικτύου, επιβάλλεται φυλάκιση έως ένα έτος ή χρηματική ποινή.</p> <p>2. Η διάταξη της παραγράφου 4 του άρθρου 308 έχει και σε αυτή την περίπτωση εφαρμογή.</p>
---	--

Αιτιολογική έκθεση

Η τροποποίηση του εν λόγω άρθρου αφορά νομοτεχνική βελτίωση της διάταξης λόγω της κατάργησης του αξιόποινου χαρακτήρα του άρθρου 362 και παράλληλα μεταβολή του αδικήματος σε υπερχειλούς υποκειμενικής υπόστασης καθώς απαιτείται ο δράστης να προσβάλλει την τιμή του παθόντος με λόγο ή με έργο ή με οποιονδήποτε άλλον τρόπο, με σκοπό να προσβάλλει την τιμή του. Παράλληλα, τυποποιείται ως διακεκριμένη μορφή του αδικήματος η περίπτωση που η προσβολή λαμβάνει χώρα δημόσια ή μέσω διαδικτύου και αφορά τον ιδιωτικό ή οικογενειακό βίο του θιγόμενου προσώπου. Τέλος, η περίπτωση αναλογικής εφαρμογής της παρ. 4 του άρθρου 308 ΠΚ εξαντλείται στη βασική μορφή του αδικήματος.

Έναρξη ισχύος: 1^η Μαΐου 2024

Άρθρο 362 – Δυσφήμιση

<p>-Καταργείται-</p>	<p>Όποιος με οποιονδήποτε τρόπο ενώπιον τρίτου ισχυρίζεται ή διαδίδει για κάποιον άλλον γεγονός που μπορεί να βλάψει την τιμή ή την υπόληψή του τιμωρείται με φυλάκιση έως ένα έτος ή χρηματική ποινή. Αν η πράξη τελέστηκε δημόσια με οποιονδήποτε τρόπο ή μέσω διαδικτύου, επιβάλλεται φυλάκιση έως τρία έτη ή χρηματική ποινή.</p>
-----------------------------	---

Έναρξη ισχύος: 1^η Μαΐου 2024

Άρθρο 363 - Συκοφαντική Δυσφήμιση

<p>Όποιος με οποιονδήποτε τρόπο ενώπιον τρίτου ισχυρίζεται ή διαδίδει για κάποιον άλλον εν γνώσει του ψευδές γεγονός που μπορεί να βλάψει την τιμή ή την υπόληψη του άλλου τιμωρείται με φυλάκιση τουλάχιστον τριών (3)</p>	<p>Αν στην περίπτωση του προηγούμενου άρθρου, το γεγονός είναι ψευδές και ο υπαίτιος γνώριζε ότι αυτό είναι ψευδές τιμωρείται με φυλάκιση τουλάχιστον τριών μηνών και χρηματική ποινή και αν τελεί την πράξη δημόσια με οποιονδήποτε τρόπο</p>
---	--

<p>μητών και χρηματική ποινή και αν τελεί την πράξη δημόσια με οποιονδήποτε τρόπο ή μέσω του διαδικτύου, με φυλάκιση τουλάχιστον έξι (6) μηνών και χρηματική ποινή. Στην έννοια του τρίτου δεν περιλαμβάνονται δημόσιοι λειτουργοί ή υπάλληλοι που λαμβάνουν γνώση των ισχυρισμών για τα δυαδικά μέρη, κατά την ενάσκηση καθήκοντος στο πλαίσιο πολιτικής, ποινικής ή διοικητικής δίκης.</p>	<p>ή μέσω του διαδικτύου, με φυλάκιση τουλάχιστον έξι μηνών και χρηματική ποινή.</p>
Αιτιολογική έκθεση	
<p>Με την κατάργηση της απλής δυσφήμισης του άρθρου 362 ΠΚ το αξιόποιο περιορίζεται στις περιπτώσεις που η διάδοση ενώπιον τρίτου συνοδεύεται από την υπερχειλή υποκειμενική υπόσταση της γνώσης της ψευδούς υπόστασης του γεγονότος που είναι πρόσφορο να βλάψει την τιμή και την υπόληψη άλλου. Επίσης, από την έννοια του τρίτου, αποδέκτη της διάδοσης εξαιρούνται τα πρόσωπα που λαμβάνουν υποχρεωτικά γνώση του δυσφημιστικού ισχυρισμού κατά την άσκηση των καθηκόντων τους, οπότε εξ αυτού και μόνο δεν μπορεί να θεωρηθεί δεδομένη η προσφορότητα του γεγονότος για προσβολή της τιμής. Στην ανωτέρω εξαίρεση δεν περιλαμβάνονται ισχυρισμοί που στρέφονται κατά άλλων (πλην των διαδίκων) μερών ή περιπτώσεις που οι αποδέκτες των διαδόσεων (δημόσιοι λειτουργοί ή υπάλληλοι), συνδέονται προσωπικά με τα διάδικα μέρη έτσι ώστε η γνωριμία αυτή να αίρει την απροσφορότητα του γεγονότος να βλάψει την τιμή λόγω μη αποστασιοποίησης των λειτουργών ή υπαλλήλων από τα διάδικα πρόσωπα. Αυτό ισχύει για τους δημόσιους λειτουργούς ή υπαλλήλους που συμπράττουν στην ποινική διαδικασία ή πολιτική ή διοικητική δίκη, όπως είναι ο εισαγγελέας, ο δικαστής, ο δικαστικός γραμματέας, ο οποίος συμπράττει στη διαδικασία της καταχώρησης της μήνυσης ή της ένορκης κατάθεσης μάρτυρα, οι ανακριτικοί υπάλληλοι που ορίζονται από τον εισαγγελέα για τη διενέργεια προανακριτικών πράξεων, ο δικαστικός επιμελητής, ο οποίος ως άμισθος δημόσιος λειτουργός είναι αρμόδιος για την επίδοση δικογράφων και εξωδίκων εγγράφων ενόψει ή στο πλαίσιο πολιτικής δίκης. Άλλωστε, για τα τελευταία αυτά πρόσωπα δεν προκύπτει ότι λαμβάνουν γνώση του περιεχομένου των συγκεκριμένων δικογράφων, παρά μόνο των στοιχείων που είναι αναγκαία για τον ορθό δικονομικά χειρισμό της υπόθεσης. Επίσης, για τον προσδιορισμό της έννοιας του τρίτου χρησιμοποιήθηκε στοχευμένα ο διευρυμένος και γενικός ορισμός της «δίκης» που περιλαμβάνει κάθε στάδιο από την προδικασία (π.χ. αστυνομική προανάκριση, άρα καταλαμβάνει και προανακριτικούς υπάλληλους κατά την αυτεπάγγελτη αστυνομική προανάκριση) μέχρι την αμετάκλητη απόφαση.</p>	
Έναρξη ισχύος: 1^η Μαΐου 2024	
Άρθρο 365 - Προσβολή μνήμης νεκρού	
<p>Όποιος με τις πράξεις των άρθρων 361 και 363 προσβάλλει τη μνήμη νεκρού ή την τιμή προσώπου που έχει κηρυχθεί άφαντο, τιμωρείται,</p>	<p>Όποιος με τις πράξεις των άρθρων 361, 362 και 363 προσβάλλει τη μνήμη νεκρού ή την τιμή προσώπου που έχει κηρυχθεί άφαντο, τιμωρείται, με χρηματική ποινή ή παροχή κοινωφελούς εργασίας.</p>

με χρηματική ποινή ή παροχή κοινωφελούς εργασίας.	
Αιτιολογική έκθεση Η τροποποίηση του εν λόγω άρθρου αφορά νομοτεχνική βελτίωση της διάταξης λόγω της κατάργησης του αξιόποινου χαρακτήρα του άρθρου 362.	
Έναρξη ισχύος: 1^η Μαΐου 2024	
Άρθρο 366 - Γενική διάταξη	
<p>1. -Καταργείται-</p> <p>2. Αν στις περιπτώσεις των άρθρων 363 και 365 το γεγονός που ισχυρίστηκε ή διέδωσε ο υπαίτιος είναι πράξη αξιόποινη για την οποία ασκήθηκε ποινική δίωξη, αναστέλλεται η δίκη για τη δυσφήμιση έως το τέλος της ποινικής δίωξης. Θεωρείται αποδεδειγμένο ότι το γεγονός είναι αληθινό αν η απόφαση είναι καταδικαστική.</p> <p>3. -Καταργείται-</p>	<p>1. Αν το γεγονός του άρθρου 362 είναι αληθινό, η πράξη μένει ατιμώρητη, εκτός εάν αυτό αφορά αποκλειστικά σχέσεις του οικογενειακού ή του ιδιωτικού βίου που δεν θίγουν το δημόσιο συμφέρον.</p> <p>2. Αν στις περιπτώσεις των άρθρων 362, 363 και 365 το γεγονός που ισχυρίστηκε ή διέδωσε ο υπαίτιος είναι πράξη αξιόποινη για την οποία ασκήθηκε ποινική δίωξη, αναστέλλεται η δίκη για τη δυσφήμιση έως το τέλος της ποινικής δίωξης. Θεωρείται αποδεδειγμένο ότι το γεγονός είναι αληθινό αν η απόφαση είναι καταδικαστική.</p> <p>3. Η απόδειξη της αλήθειας του γεγονότος δεν αποκλείει την τιμωρία για εξύβριση, αν από τον τρόπο που πραγματοποιήθηκε η δυσφήμιση ή από τις περιστάσεις υπό τις οποίες τελέστηκε, προκύπτει σκοπός εξύβρισης</p>
Αιτιολογική έκθεση Η τροποποίηση του εν λόγω άρθρου, αφορά νομοτεχνική βελτίωση της διάταξης λόγω της κατάργησης του αξιόποινου χαρακτήρα του άρθρου 362. Ειδικότερα, κρίθηκε αναγκαίο να διαγραφούν οι παρ. 1 και 3 του εν λόγω άρθρου που αναφέρονται στην απόδειξη της αλήθειας του γεγονότος ως λόγο εξάλειψης του αξιόποινου στο αδίκημα της δυσφήμισης. Σε κάθε περίπτωση, αν η αναφορά περιλαμβάνει αληθή γεγονότα που όμως θίγουν αποκλειστικά σχέσεις του οικογενειακού και ιδιωτικού βίου, δεν θίγονται αξιώσεις λόγω προσβολής προσωπικότητας, ενώπιον των αρμοδίων πολιτικών δικαστηρίων ούτε και αποκλείεται το δικαίωμα έγκλησης για την αξιόποινη πράξη της εξύβρισης (άρθρο 361) αν οι περιστάσεις και ο τρόπος τέλεσης καταδεικνύουν σκοπό εξύβρισης.	
Έναρξη ισχύος: 1^η Μαΐου 2024	

Άρθρο 367

-Καταργείται-

1. Δεν αποτελούν άδικη πράξη: α) οι δυσμενείς κρίσεις για επιστημονικές, καλλιτεχνικές ή επαγγελματικές εργασίες, β) οι δυσμενείς εκφράσεις που περιέχονται σε έγγραφο δημόσιας αρχής για αντικείμενα που ανάγονται στον κύκλο της υπηρεσίας της, γ) οι εκδηλώσεις που γίνονται για την εκτέλεση νόμιμων καθηκόντων, την άσκηση νόμιμης εξουσίας ή για τη διαφύλαξη (προστασία) δικαιώματος ή από άλλο δικαιολογημένο ενδιαφέρον και δ) σε ανάλογες περιπτώσεις.

2. Η προηγούμενη διάταξη δεν εφαρμόζεται: α) όταν οι παραπάνω κρίσεις και εκδηλώσεις περιέχουν τα συστατικά στοιχεία της πράξης του άρθρου 363 και β) αν από τον τρόπο που πραγματοποιήθηκε ή από τις περιστάσεις υπό τις οποίες τελέστηκε ή δυσφήμιση προκύπτει σκοπός εξύβρισης.

Έναρξη ισχύος: 1^η Μαΐου 2024

Άρθρο 368 - Έγκληση, παρ.1

Για την ποινική δίωξη των πράξεων των άρθρων 361, 363 και 365 απαιτείται έγκληση.

Για την ποινική δίωξη των πράξεων των άρθρων 361, 362, 363 και 365 απαιτείται έγκληση.

Αιτιολογική έκθεση

Η τροποποίηση του εν λόγω άρθρου αφορά νομοτεχνική βελτίωση της διάταξης λόγω της κατάργησης του αξιόποινου χαρακτήρα του άρθρου 362.

Έναρξη ισχύος: 1^η Μαΐου 2024

Άρθρο 372, παρ. 1 - Κλοπή

Όποιος αφαιρεί ξένο (ολικά ή εν μέρει) κινητό πράγμα από την κατοχή άλλου με σκοπό να το ιδιοποιηθεί παράνομα, τιμωρείται με φυλάκιση

Όποιος αφαιρεί ξένο (ολικά ή εν μέρει) κινητό πράγμα από την κατοχή άλλου με σκοπό να το ιδιοποιηθεί παράνομα, τιμωρείται με φυλάκιση και

<p>και χρηματική ποινή και αν το αντικείμενο της κλοπής είναι ιδιαίτερα μεγάλης αξίας, με φυλάκιση τουλάχιστον ενός (1) έτους και χρηματική ποινή.</p>	<p>αν το αντικείμενο της κλοπής είναι ιδιαίτερα μεγάλης αξίας, με φυλάκιση τουλάχιστον ενός (1) έτους και χρηματική ποινή.</p>
<p>Αιτιολογική έκθεση</p> <p>Η προσθήκη, πέραν της προβλεπόμενης ποινής φυλάκισης και της χρηματικής ποινής στη βασική μορφή του αδικήματος της κλοπής, κρίθηκε πως συμβάλλει στην αποτελεσματικότερη εξυπηρέτηση των αρχών της γενικής και ειδικής πρόληψης, για το συγκεκριμένο στρεφόμενο κατά του έννομου αγαθού της ιδιοκτησίας, αδίκημα.</p>	
<p>Έναρξη ισχύος: 1^η Μαΐου 2024</p>	
<p>Άρθρο 378 - Φθορά ξένης ιδιοκτησίας, παρ. 1</p>	
<p>Όποιος καταστρέφει ή βλάπτει ξένο (ολικά ή εν μέρει) πράγμα ή με άλλον τρόπο καθιστά ανέφικτη τη χρήση του τιμωρείται με φυλάκιση έως δύο (2) έτη ή χρηματική ποινή. Αν το πράγμα είναι μικρής αξίας ή η ζημία που προκλήθηκε είναι ελαφρά, ο υπαίτιος τιμωρείται με χρηματική ποινή ή παροχή κοινωφελούς εργασίας. Αν το πράγμα είναι ιδιαίτερα μεγάλης αξίας ή τοποθετημένο σε δημόσιο χώρο ή η πράξη έγινε χωρίς πρόκληση από τον παθόντα, τιμωρείται με φυλάκιση τουλάχιστον ενός έτους και χρηματική ποινή.</p>	<p>Όποιος καταστρέφει ή βλάπτει ξένο (ολικά ή εν μέρει) πράγμα ή με άλλον τρόπο καθιστά ανέφικτη τη χρήση του τιμωρείται με φυλάκιση έως δύο έτη ή χρηματική ποινή και αν το πράγμα είναι ιδιαίτερα μεγάλης αξίας ή τοποθετημένο σε δημόσιο χώρο με φυλάκιση τουλάχιστον ενός έτους. Αν το πράγμα είναι μικρής αξίας ή η ζημία που προκλήθηκε είναι ελαφρά, ο υπαίτιος τιμωρείται με χρηματική ποινή ή παροχή κοινωφελούς εργασίας.</p>
<p>Αιτιολογική έκθεση</p> <p>Η τροποποίηση της διάταξης με την προσθήκη της απρόκλητης φθοράς στις περιπτώσεις της διακεκριμένης φθοράς ξένης ιδιοκτησίας, κρίθηκε δικαιολογικά επιβεβλημένη, σε εναρμόνιση με τις προβλέψεις τόσο για την κατ' έγκληση δίωξη φθοράς ιδιωτικής περιουσίας όσο και της υποχρεωτικής προσκόμισης παραβόλου υπέρ του δημοσίου ως προϋπόθεσης του παραδεκτού στα αμιγώς κατ' έγκληση διωκόμενα εγκλήματα. Είναι προφανές, πως η επιλογή του δράστη να προβεί αδιάκριτα και τυφλά σε καταστροφή ιδιωτικής περιουσίας, χωρίς να συνδέεται με γνωριμία ή οποιαδήποτε κοινωνική ή επαγγελματική σχέση με τον ιδιοκτήτη της, καταδεικνύει ιδιαίτερα αντικοινωνική συμπεριφορά και μία προδιάθεση αναβάθμισης της εγκληματικής του ροπής σε σοβαρότερα εγκλήματα, για αυτό η πρόβλεψη αυστηρής ποινικής κύρωσης κρίνεται αναγκαία για την εξυπηρέτηση των σκοπών της γενικής και ειδικής πρόληψης.</p>	
<p>Έναρξη ισχύος: 1^η Μαΐου 2024</p>	

Άρθρο 381, παρ. 1 - Γενική Διάταξη

Για την ποινική δίωξη των εγκλημάτων που προβλέπονται στο άρθρο 374Α, στην παρ. 1 του άρθρου 375, στο άρθρο 377, **στο πρώτο** και δεύτερο εδάφιο της παρ. 1 του άρθρου 378 και στην παρ. 1 του άρθρου 379 απαιτείται έγκληση.

Για την ποινική δίωξη των εγκλημάτων που προβλέπονται στα άρθρα 374Α, 375 παρ. 1 και 2, 377, 378 παρ. 1 εδάφιο β' και 379 παρ. 1 απαιτείται έγκληση. Στην περίπτωση του εδαφίου α' της παρ. 1 του άρθρου 378 η ποινική δίωξη ασκείται αυτεπαγγέλτως, ο εισαγγελέας, όμως, με διάταξη του απέχει από την ποινική δίωξη αν ο παθών δηλώσει ότι δεν επιθυμεί την ποινική δίωξη του δράστη. Αν η δήλωση υποβληθεί μετά την άσκηση ποινικής δίωξης, το δικαστήριο παύει οριστικά αυτήν.

Αιτιολογική έκθεση

Με την παρ. 1 της προτεινόμενης ρύθμισης τροποποιείται η παρ. 1 της διάταξης του άρθρου 381 ΠΚ με **την απόλειψη από τα κατ' έγκληση διωκόμενα εγκλήματα, της κακουργηματικής υπεξαίρεσης της παρ. 2 του άρθρου 375**, η οποία κρίθηκε επιβεβλημένη για λόγους δικαιοκρατικής συνέπειας της βούλησης του νομοθέτη, να υπαγάγει στην αυτεπάγγελτη κίνηση της ποινικής διαδικασίας όλα τα εγκλήματα που στρέφονται κατά της ιδιοκτησίας και της περιουσίας και τιμωρούνται σε βαθμό κακουργήματος. Περαιτέρω, **επανήλθε η πρόβλεψη του προισχύσαντος Ποινικού Κώδικα για κατ' έγκληση δίωξη της βασικής μορφής του εγκλήματος της φθοράς ξένης ιδιοκτησίας. Με την παρ. 2 της προτεινόμενης ρύθμισης καταργείται η κατ' έγκληση δίωξη για τις αξιόποινες πράξεις της απάτης και της απάτης με υπολογιστή πλημμεληματικής και κακουργηματικής μορφής (παρ. 1 άρθρου 386 και 386Α ΠΚ) που πλέον θα διώκονται αυτεπάγγελτα.** Η πρακτική εφαρμογή της εν λόγω διάταξης είχε δημιουργήσει σημαντικές δυσχέρειες και ενδεικτικά: α) λόγω της ασφυκτικής (ειδικά και για έχοντες σύνθετη εταιρική μορφή παθόντες) τρίμηνης προθεσμίας, της παρέλευσης χρονικού διαστήματος από την παράσταση των ψευδών γεγονότων μέχρι τη διαπίστωση της περιουσιακής βλάβης (στο ενδιάμεσο στάδιο μεσολαβούν προσπάθειες αποκατάστασης και αστικής επίλυσης της διαφοράς), β) ειδικά σε περιπτώσεις ηλεκτρονικής απάτης οι παθόντες είναι πολλοί και η περιουσιακή βλάβη εκάστου ασήμαντη, όμως η ιδιαίτερη απαξία και η κοινωνική επικινδυνότητα της πράξης, το σύνολο της βλάβης και το αντίστοιχο όφελος των δραστών ιδιαίτερα υψηλό, ακόμα και κακουργηματικής μορφής (π.χ. fishing σε τραπεζικούς λογαριασμούς), ή σε περιπτώσεις εξαπάτησης καταναλωτών (τα στοιχεία τους και ο αριθμός τους προκύπτουν από ονομαστικές λίστες ή ηλεκτρονικά ευρήματα, π.χ. απατηλοί διαγωνισμοί με χρεώσεις μέσω ηλεκτρονικών μηνυμάτων, πωλήσεις εξ αποστάσεως, απάτη που συνίσταται σε έρανο ή λαχειοφόρο αγορά από δήθεν εκπροσώπους ενώσεων ατόμων με ειδικές ανάγκες). Παράλληλα, και για λόγους ισονομίας εξαλείφεται η πρόβλεψη κατ' έγκληση δίωξης για την αξιόποινη πράξη της κακουργηματικής απιστίας σε βάρος χρηματοπιστωτικών ιδρυμάτων, της κακουργηματικής τοκογλυφίας και της αποδοχής προϊόντος εγκλήματος που έχει αποκτηθεί με κατ' έγκληση διωκόμενη αξιόποινη πράξη.

Έναρξη ισχύος: 1^η Ιουλίου 2024

Άρθρο 405, παρ. 1 - Γενική Διάταξη

Για την ποινική δίωξη των εγκλημάτων που προβλέπονται στα άρθρα 387 και 389, στο πρώτο εδάφιο της παρ. 1 του άρθρου 390, στο άρθρο 397 και **στην παρ. 1** του άρθρου 404 απαιτείται έγκληση.

Για την ποινική δίωξη των εγκλημάτων που προβλέπονται στην παρ. 1 του άρθρου 386, στην παρ. 1 του άρθρου 386Α, στα άρθρα 387 και 389, στο πρώτο εδάφιο της παρ. 1 του άρθρου 390 και στα άρθρα 397 και 404 απαιτείται έγκληση. Για την ποινική δίωξη των εγκλημάτων που προβλέπονται στο άρθρο 390 παρ. 1 εδάφιο β' αν η απιστία στρέφεται άμεσα κατά πιστωτικού ή χρηματοδοτικού ιδρύματος ή επιχειρήσεων του χρηματοπιστωτικού τομέα απαιτείται έγκληση. Για την ποινική δίωξη των εγκλημάτων που προβλέπονται στο άρθρο 394, απαιτείται έγκληση, αν το πράγμα προήλθε από πράξη, η οποία διώκεται κατ' έγκληση.

Έναρξη ισχύος: 1^η Ιουλίου 2024

Άρθρο 463

-Καταργείται-

1. Όπου ειδικοί νόμοι παραπέμπουν σε άρθρα του καταργούμενου Ποινικού Κώδικα, οι παραπομπές αυτές από την έναρξη ισχύος του παρόντος Ποινικού Κώδικα θεωρείται ότι γίνονται στις αντίστοιχες διατάξεις αυτού.
 2. Όπου σε ειδικούς νόμους απειλείται ποινή φυλάκισης, προστίθεται διαζευκτικά και η χρηματική ποινή, όπως αυτή προβλέπεται στο άρθρο 57 του παρόντος Κώδικα.
 3. Όπου σε ειδικούς νόμους απειλείται κάθειρξη έως δέκα (10) έτη, επιβάλλεται ποινή μειωμένη κατά το άρθρο 83, περ. δ'. Η πράξη διατηρεί τον κακουργηματικό χαρακτήρα της.
- Όπου σε ειδικούς νόμους απειλείται ποινή κάθειρξης τουλάχιστον δεκαπέντε (15) ετών, επιβάλλεται ποινή κάθειρξης τουλάχιστον δέκα (10) ετών.

4. Όπου σε ειδικούς νόμους απειλείται μόνο ποινή ισόβιας κάθειρξης, προστίθεται διαζευκτικά και η πρόσκαιρη κάθειρξη τουλάχιστον δέκα ετών.

5. Από την έναρξη ισχύος του παρόντος Κώδικα καταργούνται όλες οι διατάξεις που περιέχονται σε ειδικούς νόμους με τις οποίες καθορίζονται παρεπόμενες ποινές ή άλλες συνέπειες που καταργούνται με αυτόν.

6. Από τις διατάξεις των παραγράφων 2 και 3 του παρόντος εξαιρούνται τα αδικήματα και οι ποινές που προβλέπονται στον ν. 3028/2002. Για την προστασία των αρχαιοτήτων και εν γένει της πολιτιστικής κληρονομιάς (Α' 153). Για τα αδικήματα του ν. 3028/2002 εξακολουθούν να ισχύουν οι προβλεπόμενες σε αυτόν ποινές.

7. Από τις διατάξεις της παραγράφου 3 του παρόντος εξαιρούνται τα αδικήματα και οι ποινές που προβλέπονται στη περίπτωση (α) της παραγράφου 1 του άρθρου 30 του ν. 4251/2014 «Κώδικας Μετανάστευσης και Κοινωνικής Ένταξης κ.λπ. διατάξεις» (Α'80).

Έναρξη ισχύος: 1^η Μαΐου 2024

ΚΑΤΑΡΓΟΥΜΕΝΕΣ - ΜΕΤΑΒΑΤΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ – ΕΝΑΡΞΗ ΙΣΧΥΟΣ

Άρθρο 135 Καταργούμενες διατάξεις

Από την έναρξη ισχύος του παρόντος καταργούνται: α) τα άρθρα 100, περί αναστολής εκτέλεσης μέρους της ποινής, 105Α, περί παροχής κοινωφελούς εργασίας, 128, περί αντικατάστασης του περιορισμού σε ειδικό κατάστημα κράτησης νέων, 362, περί του αδικήματος της απλής δυσφήμισης, 367 και 463 του Ποινικού Κώδικα (ν. 4619/2019, Α' 95), β) τα άρθρα 50 περί αποχής μετά από

εντελή ικανοποίηση και 405 περί αρμοδιότητας των τακτικών δικαστών του μικτού ορκωτού δικαστηρίου του Κώδικα Ποινικής Δικονομίας (ν. 4620/2019, Α' 96), και γ) το άρθρο 98 του ν. 4623/2019 (Α' 134) περί της αναστολής της παροχής κοινωφελούς εργασίας.

Άρθρο 136 Μεταβατικές διατάξεις

1. Υποθέσεις, για τις οποίες μέχρι την έναρξη ισχύος του παρόντος έχει γίνει επίδοση κλητήριου θεσπίσματος ή κλήσης στον κατηγορούμενο και έχουν προσδιοριστεί προς εκδίκαση μέχρι τις 30.6.2024, εκδικάζονται από το δικαστήριο στο οποίο έχουν εισαχθεί. Οι υπόλοιπες υποθέσεις αποσύρονται και με πράξη του αρμόδιου εισαγγελέα, η οποία επιδίδεται στον κατηγορούμενο, προσδιορίζονται προς εκδίκαση στο αρμόδιο δικαστήριο. 2. Χρηματικές ποινές που έχουν επιβληθεί σε ημερήσιες μονάδες ισούνται με το γινόμενο του αριθμού των ημερησίων μονάδων επί την τιμή μονάδας. Όπου στο ειδικό μέρος του Ποινικού Κώδικα γίνεται αναφορά σε χρηματική ποινή έως χίλιες ημερήσιες μονάδες, λογίζεται η χρηματική ποινή της περ. β) της παρ. 2 του άρθρου 57 του Ποινικού Κώδικα. 97 Όπου σε ειδικούς νόμους λογίζεται: α) χρηματική ποινή έως χίλιες (1.000) ημερήσιες μονάδες, ο προσδιορισμός του ύψους της χρηματικής ποινής γίνεται σύμφωνα με το ελάχιστο και μέγιστο ύψος χρηματικής ποινής της παρ. 2 του άρθρου 57 του Ποινικού Κώδικα ανεξαρτήτως του είδους του εγκλήματος, β) χρηματική ποινή άνω των χιλίων (1.000) ημερησίων μονάδων, η επιβαλλόμενη χρηματική ποινή δεν μπορεί να είναι κατώτερη από είκοσι χιλιάδες (20.000) ευρώ και ανώτερη από ένα εκατομμύριο ευρώ (1.000.000) ευρώ. 3. Όπου σε ειδικούς ποινικούς νόμους γίνεται αναφορά σε πλαίσιο ποινής φυλάκισης τουλάχιστον ενός (1) έτους ή κάθειρξης έως έξι (6) έτη, αυτή λογίζεται σε κάθειρξη από πέντε (5) έως δέκα (10) έτη. 4. Για τον υπολογισμό των εξόδων των υποθέσεων του Πενταμελούς Εφετείου ισχύει αναλογικά η περ. στ' της παρ. 1 του άρθρου 577 του Κώδικα Ποινικής Δικονομίας. 5. Όπου στις διατάξεις του Κώδικα Ποινικής Δικονομίας γίνεται αναφορά στο Πενταμελές Εφετείο νοείται το Τριμελές Εφετείο της παρ. 8 του άρθρου 111.

Άρθρο 137 Έναρξη ισχύος

1. Με την επιφύλαξη των παρ. 2 και 3 η ισχύς του παρόντος αρχίζει από την 1η.5.2024. 2. Η ισχύς των άρθρων 9, 10, 23, 28, 60, 82, 87, 88 και 89 αρχίζει από την 1η.7.2024. 3. Η ισχύς των άρθρων 4, 31, 32, 37, 38, 39, 40, 95, 132, 133 και 134 αρχίζει από τη δημοσίευση του παρόντος στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.